

# Gorenjski Glas

PETEK, 21. SEPTEMBRA 2018

LETO LXXI, št. 76, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

## Začela se je gradnja telovadnice

S položitvijo temeljnega kamna so simbolično zaznamovali začetek del pri dozidavi Osnovne šole Žiri in gradnji večnamenske dvorane ob njej.

MATEJA RANT

**Žiri** – Po poletnih počitnicah so v Žireh vendarle dočakali začetek gradnje večnamenske dvorane ob tamkajšnji osnovni šoli. Osem milijonov evrov vreden projekt je daleč največja naložba v zgodovini občine, za katero so najustreznejšo različico gradnje izbrali že pred osmimi leti. »Izbrana rešitev omogoča gradnjo, ob kateri bo sočasno v obstoječih prostorih lahko nemoteno potekal pouk, medtem ko sta drugi dve različici predvidevali najprej rušitev starega šolskega dela in hitro

gradnjo dvorane,« je pojasnil župan Janez Žakelj.

Po besedah župana ni nobenega dvoma, da v Žireh potrebujejo novo športno dvorano, saj se po raziskavah neodvisnih strokovnjakov uvrščajo v zgornji odstotek slovenskih občin z daleč najslabšo športno dvoransko infrastrukturo. Po drugi strani pa so njihovi učenci po gibalnih sposobnostih v slovenskem merilu v samem vrhu. »Naj z novo infrastrukturo in dobrimi pedagogi tako tudi ostane,« je poudaril župan. Pri načrtih za dvorano so po njegovih besedah v veliki

meri upoštevali želje in potrebe Žirovcev, zdaj pa jih čaka trdo delo, da bo dvorana v začetku leta 2020 končana. V dvorani so predvideli tudi določene vsebine, ki jih v drugih primerljivih dvoranah nimajo. »Ta dvorana bo prva v Sloveniji, ki bo opremljena tudi s skakalno jamo,« je razložil Iztok Čančula iz podjetja Misel. Ob osrednji dvorani bodo uredili še manjšo plesno dvorano, svoj prostor bodo dobili tudi plezalci. »Tako bodo izpolnjeni vsi pogoji za zdrav športni razvoj mladih ter zabavo in rekreacijo starejših.«



Temeljni kamen za novo športno dvorano sta položila župan Janez Žakelj (desno) in izvršni direktor podjetja VG5 Miha Brlan. / Foto: Primož Pičulin

## Avstrijci že zavrtali v Karavanke

V torek se je na avstrijski strani začela gradnja druge cevi predora Karavanke.

URŠA PETERNEL

**Jesenice** – S slovesnostjo pred portalom se je v torek na avstrijski strani začela gradnja druge cevi predora Karavanke. Avstrijski upravljavec avtocest Asfinag je dela oddal družbi ARGE Swietelsky Tunnelbau und Bau, ki je že začela z deli. Avstrijci računajo, da bodo svoj del 7948 metrov dolge cevi skozi Karavanke prevrtali do konca leta 2021. V letu 2022



Začetek del na avstrijski strani predora / Foto: Asfinag

naj bi bila cev prebita tudi na slovenski strani. Sledila bo namestitve varnostne in druge opreme, prva vozila pa naj bi skozi drugo cev zapeljala februarja 2024. A promet naj bi še dve leti potekal dvosmerno, saj bodo takoj po odprtju druge cevi zaprli in začeli obnavljati obstoječo cev. Tako naj bi promet skozi obe cevi stekel v začetku leta 2026, so napovedali v družbi Asfinag.

► 5. stran

**M SORA 70**  
let tradicije in inovativnosti

**JELOVICA**

*Limited*

Posebna serija novega okna

www.jelovica-okna.si

Priloga:

**Glas izpod Krvavca**

**Na Bledu desetina vseh dogodkov**

► 3. stran

**GORENJSKA**

**Triglav brez stolpa magnet za planince**

Zgodovinski dogodek, ko je vrh Triglava brez Aljaževega stolpa, privablja planince od blizu in daleč. Obisk naše najvišje gore je v teh dneh rekorden!

5

**KRONIKA**

**Zamaskiranci razbili točilnico**

V torek zvečer so trije zakrinkani neznanci s kladivi razdejali točilnico Mali grad v Šmarci pri Kamniku. Dva od storilcev naj bi pred dejanjem v lokalu popivala.

14

**CG+**

**Ni ji vseeno, kje živi – in kako**

Mlado Čehinjo Terezo Kouřilovo je v Slovenijo pripeljala ljubezen. S svojim znanjem in pozitivno energijo se je tudi v novi domovini pogumno lotila spreminjanja stvari na bolje.

20

**ZANIMIVOSTI**

**Odlična gobarska sezona**

Gobarska sezona se ocenjuje po količini jurčkov, ki jih je letos res veliko. Vendar moramo biti pri gobarjenju previdni, da ne presežemo količinske omejitve.

27

**VREME**

Danes bo sončno in toplo. Jutri bo oblačno in deževno, ohladilo se bo. V nedeljo bo zmerno do pretežno oblačno, a suho vreme.

15/13 °C  
jutri: oblačno in deževno



## KOTIČEK ZA NAROČNIKE

## Parni valjak na Loškem gradu

Ena od najpriljubljenjših pop-rock skupin nekdanje Jugoslavije Parni valjak se po dvajsetih letih vrača v Škofjo Loko, kjer bo 12. oktobra pod okriljem festivala Pisana Loka nastopila na idilični lokaciji vrta na Loškem gradu, kjer bodo oboževalcem postregli z največjimi glasbenimi uspešnicami Ugasi me, Zagreb ima isti pozivni, U prolazu, Sve još miriše na nju in mnogimi drugimi. Za skupino, ki že štirideset let polni koncertna prizorišča, je nadvse uspešno leto, saj je na podelitvi uglednih hrvaških glasbenih nagrad porin zmagala v treh kategorijah. Po razprodanih koncertih v Areni v Pulju, splitskem Spaladiumu, varaždinski Areni in ljubljanskih Stožicah so člani še vedno polni energije, zanosa in noro zaljubljeni v svojo zvesto publiko. Ob skupini Parni valjak bodo oder Loškega gradu zasedli še domači glasbeni izvajalci John F. Doe in Fireskulls. Vstopnice si lahko zagotovite na naslednjih prodajnih mestih: OMV, Petrol in Logo, trafike 3Dva, Alpetour, kioski Delo Prodaja, Kompas, M-holiday in na spletni strani mojekarte.si.



Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa bomo podarili po eno vstopnico, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kako dolgo skupina Parni valjak že polni koncertna prizorišča? Odgovore pošljite do ponedeljka, 1. oktobra 2018, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

## Otroške predstave v Cerkljah in na Kokrici

V Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah in v Kulturnem domu na Kokrici bomo z otroškimi predstavami ponovno razveseljevali male in velike otroke, njihove starše, babice in dedke. Otrokom s tem želimo približati svet domišljije in poskrbeti, da se skupaj z junaki pravljic neizmerno zabavajo. Zakaj? Ker imamo radi otroke in njihov svet. Kdaj? Enkrat mesečno od novembra do marca. Več? Na [www.otroske-predstave.si](http://www.otroske-predstave.si) ali na številki 040 366 366. Že ta konec tedna vas čakata dve čudoviti otroški predstavi. Na Kokrici si lahko ogledate predstavo Janko in Metka v soboto, 22. septembra, ob 10. uri, v Cerkljah pa predstavo Žogica Marogica v nedeljo, 23. septembra, ob 17. uri.



Nagradno vprašanje: V katerih dveh krajih smo za vas pripravili otroške predstave? Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve stopnici za eno od predstav v Cerkljah ali na Kokrici v sezoni 2018/2019. Odgovore pošljite do petka, 28. septembra 2018, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

**Darilo**  
izžrebanemu naročniku časopisa  
**Gorenjski Glas**  
Knjigo prejme ANTON JAMAR z Bohinjske Bele.

## Nadaljeval bo, kar je Trilar začel

Kandidat za župana Kranja Iztok Purič meni, da je Kranj v zadnjih štirih letih končno doživel preboj, zato želi nadaljevati delo, ki ga je zastavil zdajšnji župan Boštjan Trilar.

SIMON ŠUBIC

**Kranj** – Na županske volitve v Kranju se podaja tudi upokojenec dr. Iztok Purič, nekdanji direktor javnega zavoda Brdo, ki je skupni kandidat stranke Več za Kranj aktualnega župana Boštjana Trilarja, Stranke Alenke Bratušek in Liste za razvoj Kranja Igorja Velova. Kranj je v zadnjih štirih letih končno doživel preboj, je povedal Purič, ki namerava nadaljevati že zastavljene projekte. »Ključna za kandidaturu pa je podpora Alenke Bratušek, s katero se pozna že več kot dvajset let, in prepričan

sem, da bomo tudi na tej ravni sodelovali uspešno in učinkovito,« je še poudaril.

Purič med ključne projekte uvršča predvsem krožišči Primskovo in Bitnje ter štiripasovnico Kranj–Šenčur, parkirne hiše na Planini, Zlatem Polju in v Šorlijevem naselju ter zagotovitev mest v vrtcih in na šolah za vse kranjske otroke. »Prav tako je treba nadaljevati s projektoma hokejske dvorane in tribune v športnem parku. Zelo pomembna je tudi zgraditev novega doma za starejše občane v Kranju,« je izdvojil le najpomembnejše projekte, ki



Dr. Iztok Purič je skupni kandidat stranke Več za Kranj, Stranke Alenke Bratušek in Liste za razvoj Kranja.

jih želi izpeljati v naslednjih štirih letih. Obljublja tudi več denarja in avtonomije krajevnim skupnostim, prizadeval pa si bo tudi, da Kranj dobi regijsko bolnišnico.

## Odločili so številni odprti projekti

Medvoški župan Nejc Smole je sporočil, da bo vnovič kandidiral za župana kot nestranski kandidat.

SIMON ŠUBIC

**Medvode** – Medvoški župan Nejc Smole je v torek zjutraj po skupni jutranji telovadbi preške in medvoške skupine Šole zdravja sredi Medvoda obelodanil, da se namerava kot nestranski kandidat udeležiti jesenskih županskih volitev. Odločitev je zorela dlje časa, odločili pa so številni odprti projekti, ki iz različnih vzrokov ne bodo dokončani do konca tega mandata, je pojasnil.

Med odprtimi projekti, ki jih namerava dokončati v naslednjem mandatu, če bo dobil priložnost, je zagotovo najpomembnejši kohezijski

projekt gradnje kanalizacije in sočasna gradnja ostale komunalne infrastrukture, je dejal Smole: »Začela se bodo tudi dela na tržnici, na galeriji Sora, na kanalizaciji na odseku proti Katarini, tudi milijon evrov vreden projekt ceste na Jeprco. To so veliki projekti in glavni razlog za ponovno kandidaturu.« »Moja vizija je, da Medvode v naslednjem desetletju postanejo prostor ob Ljubljani, kjer je najlepše živeti, torej da delamo na kvaliteti in ne toliko na kvantiteti prebivalcev,« je pojasnil aktualni župan. Glavna izziva naslednjega mandata sta po njegovih besedah zaradi dobrega



Medvoški župan Nejc Smole je vnovično kandidaturu najavil po koncu jutranje telovadbe v središču Medvoda.

dela aktualnega občinskega sveta in realnega načrta razvojnih programov že dobro znana, to sta vlaganje v družbeno infrastrukturo, zlasti osnovne šole, in nadaljevanje zastavljenega tempa na komunalnem področju.

## Hitro je dobil potrebne glasove

Kranjski svetnik Zoran Stevanović bo na jesenskih volitvah kandidiral za župana Mestne občine Kranj, potrebne glasove za kandidaturu pa je dobil zgolj v nekaj dneh.

VILMA STANOVNIK

**Kranj** – Na začetku septembra je mestni svetnik Zoran Stevanović na družbenem omrežju objavil, da bo na novembrskih volitvah kot neodvisni kandidat z neodvisno listo Za-Kranj znova kandidiral za župana Mestne občine Kranj, ta teden pa je sporočil, da je zgolj v nekaj dneh zbral zadostno število podpisov, ki so potrebni za kandidaturu.

»Potem ko sem napovedal kandidaturu za župana, smo le v nekaj dneh zbrali precej več podpisov, kot jih je potrebnih za kandidaturu,

in predčasno zaključili zbiranje. Samo prejšnje sredo nam je dalo podpis več kot sto petdeset ljudi, kar je prvič v zgodovini Kranja.

Da so lahko oddali podpis, so čakali tudi celo uro. Tako smo z zbiranjem podpisov v podporo kandidaturi za župana podrl rekord kranjske



Zoran Stevanović bo kandidiral za župana Kranja.

občine. Takšen odziv kaže, da si ljudje zares želijo pozitivnih sprememb, in to me navdaja s še večjim občutkom za odgovornost. S tem naslednje županstvo ni projekt, ki je samo moj in mojih ožjih sodelavcev, ampak je to postal projekt občanov, ki stremijo k boljši občini,« pravi Zoran Stevanović in se zahvaljuje vsem, ki so ga podprli.

Stevanović hkrati opozarja, da je ob zadnjih volitvah dobil informacije, da je bila škatla z glasovnicami, oddanimi na predčasnih volitvah, slabo zavarovana, zato je pristojnim že poslal predlog za dodatno varovanje.

# Na Bledu desetina vseh dogodkov

Z jutrišnjo uvodno slovesnostjo na Bledu bodo odprli letošnje Dneve evropske kulturne dediščine (DEKD), ki bodo tokrat posvečeni temi Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost.

MATEJA RANT

**Bled** – Z izbiro letošnje teme se Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije pridružuje skupni evropski temi in evropskemu letu kulturne dediščine, ki so ga letos razglasili na pobudo nemške iniciative zaradi izrednega pomena kulturne dediščine, je poudaril generalni direktor zavoda Jernej Hudolin in dodal, da iniciativa ni bila naključna, saj se pojavljajo številni izzivi, ki postavljajo pod resen vprašaj, kaj se bo v prihodnosti zgodilo z evropsko kulturo in kulturno dediščino.

Do 6. oktobra se bo v okviru 28. DEKD in 6. Tedna kulturne dediščine (TKD) zvrstilo 430 dogodkov, kar Slovenijo tudi v evropskem merilu po številu dogodkov glede na število prebivalcev uvršča v sam vrh, je pojasnila nacionalna koordinatorica DEKD in TKD Nataša Gorenc. Na Gorenjskem bodo pripravili kar 88 dogodkov, približno polovico na Bledu. »Po zaslugi Bleda je letos Gorenjska rekorderka v številu dogodkov,« je poudarila Nataša Gorenc. Po besedah Jerneja Hudolina tudi ni naključje, da so za mesto odprtja DEKD izbrali prav Bled. »Zavod za varstvo kulturne dediščine tu z lokalno skupnostjo in predstavniki cerkve, pa tudi posamezniki



Na Bledu so predstavili letošnje Dneve evropske kulturne dediščine.

uspešno sodeluje že zelo dolgo. Skupaj smo izpeljali številne zahtevne projekte – obnovili smo stopnice na otoku in tamkajšnjo cerkev, sodelovali smo pri obnovi in revitalizaciji Blejskega gradu, pa tudi marsikatero starodavne vile,« je razložil in dodal, da jih nekaj skupnih projektov še čaka, med njimi obnova Mrakove domačije. »Na Bledu je preteklost že srečala prihodnost. Iz ostalin preteklosti so tu nastale številne uspešne zgodbe, ki že gradijo in bodo tudi v prihodnje gradile identiteto tega prostora.«

Lani so dogodki v okviru DEKD privabili skoraj 50 tisoč obiskovalcev, podobnega obiska se nadejajo tudi letos, je pojasnila Nataša

Gorenc. Pri pripravi letošnjega programa sodeluje okoli petsto organizacij, pri čemer je Nataša Gorenc izpostavila tudi pomen prostovoljstva, saj sodeluje kar devetdeset društev. »Program prireditev in dejavnosti je res bogat in pisan ter je delo zavzetih posameznikov in ekip, pri čemer nekateri organizatorji pri dnevih kulturne dediščine sodelujejo že več kot desetletje.« Vsi dogodki v okviru DEKD so brezplačni. »Slovenski dnevi so priložnost, da odkrivamo, kako pomembna vrednota je dediščina ter da jo je treba varovati in negovati.«

Z letošnjimi dnevi evropske kulturne dediščine želijo po besedah blejskega župana Janeza Fajfarja prikazati,

da Bled ni le turistični kraj z nemogočim prometom, temveč tudi kraj z res ogromno kulturno dediščino. Blejski dediščini bo posvečena tudi uvodna prireditelja. »Na humoren način bo na platnu in tudi v živo prikazano pet poglavij iz bogate zgodovine Bleda,« je pojasnil Marko Vidic z Zavoda za kulturo Bled. Razjasnili bodo okoliščine začetka blejskega gospostva, prikazan bo skrivnostni obisk Primoža Trubarja na Blejskem gradu, pojasnili bodo, kako so v zgodovino vstopile pogumne Blejke, svoje napotke za zdravo življenje bo predstavil Arnold Rikli, kralja Aleksandra I. Karadžordževića pa bo mogoče spoznati kot strastnega lovca.

K

KOMENTAR  
URŠA PETERNEL



## Skrita odgovornost

Jeseničane je prejšnjo sredo pričakal nenavaden prizor: policisti in inšpektorji so »obkolili« ekološke otoke, odpadke iz zabojnikov stresli na tla in začeli podrobno pregledovati vsebino ... Marsikateri mimoidoči občan je dvignil obrvi: Kaj iščejo? Sledove zločina? Bognedaj – truplo?!

K sreči je bil razlog manj krvav, a še zmeraj – umazan ... V sklopu akcije Očistimo Slovenijo so namreč opravljali nadzor ekoloških otokov, s čimer so skušali ugotoviti, kako vestni so Jeseničani pri ločevanju odpadkov. In v zabojnikih so odkrili marsikaj ...

Najslabše je bilo stanje v zabojnikih za embalažo. V njih so našli najrazličnejše odpadke, ki tja ne sodijo: od otroških igrar iz trde plastike do otroških plen, ostankov hrane, napol polnih plastenk sladkih pijač, oblačil, škatel za jajca ... Nekdo je v zabojnik za embalažo odvrget pesek za hrčka in okrasne kamenčke, dno nekega drugega zabojnika za embalažo je bilo prekrito s plenjami za odrasle. Ugotovili so tudi, da mnogi občani biološke odpadke odložijo v nerazgradljivih plastičnih vrečkah, ob nekaterih zabojnikih se kopičijo kosovni odpadki, ponekod so okoli eko otokov raztreseni biološki odpadki in zeleni odrez. Posebej problematični so ekološki otoki v okolici večstanovanjskih

objektov. Tam je v množici stanovalcev odgovornost skrita in marsikdo se enostavno počvižga na pravila ločevanja. A takšno nepravilno odlaganje ni pošteno do tistih, ki se trudijo in vestno ločujejo odpadke. Poleg tega napačno ločeni odpadki povzročijo kopicico težav sodelavcem javnih komunalnih podjetij, ki morajo delovnik preživeti ob brskanju po razpadajočih smrdečih odpadkih, ki se jih nekomu ni ljubilo pravilno ločiti.

Je pa takšna malomarnost lahko tudi kaznovana. Globa za neustrezno ločevanje odpadkov znaša 400 evrov. A kako sploh odkriti prekrškarje? Policisti in inšpektorji so v akciji uporabili skorajda forenzične metode. Natančno brskanje po vsebini nepravilno odloženih vrečk ni razkrilo le življenjskih navad in socialnega statusa družin, temveč je dalo tudi povsem konkretne podatke o kršiteljih. V vrečkah so namreč našli imena kršiteljev z naslovi vred: na računu za dostavo hrane, na položnici, pogodbi, ovojnic, ki so jih prav tako brezvestno pustili v vrečkah. V šestih primerih so tako dobili dovolj podatkov, da bodo začeli postopke za izreko globe.

S tem, ko nekaj odvržemo, se naša odgovornost še ne konča. Ste kdaj pomislili, kam gre in kje konča sleherni odpadki, ki ga vržemo v smeti?

## Bolje izkoristiti javni prevoz

ANA ŠUBIC

**Kranj** – Aktivnosti ob Evropskem tednu mobilnosti (ETM) v Kranju sta si minuli torek na Glavnem trgu v družbi župana Boštjana Trilarja in predsednika Komisije varno kolesarim Andreja Zalokarja ogledala tudi ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek in Igor Velov, direktor javne agencije za varnost prometa. Tudi slednja je sodelovala v programu v centru mesta, kjer so predstavljali sistem KR-SKOLESOM, zapeljati se je bilo možno z e-rikšo, si skuhati kavo s pridnim vrtenjem pedalov ... »Slogan tedna mobilnosti je Združuj in učinkovito potuj, kar pomeni, da čim hitreje, ekonomično in tudi ekološko pridemo na cilj z uporabo različnih vrst prevoza. Naloga agencije pa je pomagati, da bo to čim bolj varno,« je dejal Velov. Bratuškova je

dodala, da je eden ključnih ciljev ETM starejšim približati javni prevoz in jim pokazati, kako lahko ostanejo mobilni tudi, ko ne morejo več voziti avta. Tudi sicer je po njenem treba

bolje izkoristiti javni prevoz: »Mogoče je treba nekoliko bolje povezati avtobuse in vlake ter ljudi prepričati, da je lahko vožnja z vlakom cenejša in bolj udobna. Res pa je, da moramo prometno

infrastrukturo v naslednjih letih kar krepko obnoviti.« Na ministrstvu tudi nameravajo dokončno uvesti enotno vozovnico za javne prevoze in pospešeno graditi kolesarske steze.



Pozornost ministric Alenke Bratušek je pritegnila tudi e-rikša. / Foto: Gorazd Kavčič

## Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebrič

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebrič, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

## Župani in nevladniki bodo sošolci

Kranj – Dvanajst regionalnih stičišč nevladnih organizacij iz vse Slovenije je pred jesenskimi lokalnimi volitvami oblikovalo pobudo Šola za župane z namenom vključevanja predlogov, pobud in potreb s strani nevladnih organizacij in zainteresirane javnosti v programe kandidatov na lokalnih volitvah. Kandidati za župane ter predstavniki lokalnih skupnosti, nevladnih in drugih organizacij bodo v okviru pobude za en dan postali sošolci v Šoli za župane, ki jo bodo pripravili 1. oktobra na petnajstih lokacijah po vsej Sloveniji. Organizatorji pričakujejo več kot dvesto udeležencev, od tega okrog dvajset tudi na Gorenjskem. »V Šoli za župane se bodo drug od drugega učili iz slovenskih primerov dobre prakse. Želimo doseči predvsem večje sodelovanje med kandidati in lokalnimi skupnostmi,« pojasnjujejo v regionalnih stičiščih nevladnih organizacij.

## Blagoslovili bodo obnovljene oltarje in prižnico

Senično – Slovesnosti ob blagoslovu obnovitvenih del v cerkvi svetega Jerneja v Seničnem bo v nedeljo, 23. septembra, ob 10. uri. Obnovljeni so oltarji, prižnica in kipi na glavnem oltarju, nekatere druge posege na cerkvi pa so izvedli že pred nekaj leti. Vsa obnovitvena dela na notranji cerkveni opremi ter novi strehi na cerkvi in zidu okrog cerkve bo v nedeljo blagoslovil škof Anton Jamnik. Cerkev sv. Jerneja je sicer eden od biserov sakralne umetnosti v Župniji Križe in širši gorenjski okolici.



MESTNA OBČINA  
KRANJ

Župan Mestne občine Kranj na podlagi 8. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPolS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13), 15. člena Odloka o oglaševanju in usmerjevalnem sistemu v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 79/01 in 20/06) in 39. člena Statuta mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 30/17)

objavlja

### POGOJE ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO UPORABE OGLAŠEVALSKIH MEST V MESTNI OBČINI KRANJ

- Mestna občina Kranj ponuja organizatorjem volilne kampanje za redne volitve v občinske svete in redne volitve županov (Uradni list RS, št. 48/18) (v nadaljevanju: organizatorji) brezplačna oglaševalska mesta za lepljenje in nameščanje plakatov s propagandnimi sporočili.
- Oglaševalska mesta, ki bodo na voljo, so predvidoma naslednja:
  - veliko plakatiranje:**
    - jumbo plakati I v dimenzijah: višina 3 m, širina 4 m,
    - jumbo plakati II v dimenzijah: višina 2,38 m, širina 5,04 m,
  - srednje veliko plakatiranje**
    - vitrine na avtobusnih postajah v dimenzijah: višina 1,75 m, širina 1,185 m (vidni del: višina 1,71 m, širina 1,16 m),
    - panoji na drogovi v dimenzijah: višina 1,7 m, širina 1,1 m,
  - malo plakatiranje**
    - oglasni panoji v dimenzijah: višina 1 m, širina 0,7 m.
- Plakata mesta bodo razporejena po celotnem volilnem območju mestne občine Kranj.
- Organizatorji morajo vloge vložiti v sprejemni pisarni Mestne občine Kranj ali poslati v priporočeni pošiljki na naslov: Mestna občina Kranj, Urad za gospodarstvo in gospodarske javne službe, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, najkasneje **do srede, 3. 10. 2018, do 10. ure.**
- Urad za gospodarstvo in gospodarske javne službe pri Mestni občini Kranj bo zbral vloge organizatorjev in na podlagi načela enakopravnosti opravil žrebanje, ki bo določilo lokacije oglaševalskih mest za organizatorje, ki bodo pravočasno oddali vloge. Žrebanje bo potekalo **v petek, 5. 10. 2018, ob 10. uri v sejni sobi št. 9** v stavbi Mestne občine Kranj.
- Če bo želeno število oglaševalskih mest v vlogi organizatorjev preseglo kvoto brezplačnih oglaševalskih mest, Mestna občina Kranj organizatorjem proti plačilu omogoča dodatna oglaševalska mesta preko izvajalcev za izvajanje dejavnosti oglaševanja, plakatiranje in obeščanja, ki imajo z Mestno občino Kranj sklenjeno pogodbo:
  - AMICUS, d. o. o.**, Poslovna enota Kranj, Planina 3, 4000 Kranj, tel. št.: 04 235 42 10, za panoje na drogovi,
  - TAM-TAM, d. o. o.**, Slovenčeva ulica 153, 1000 Ljubljana, tel. št.: 01 51 56 596, za malo plakatiranje,
  - EUROPLAKAT, d. o. o.**, Šmartinska cesta 152, 1000 Ljubljana, tel. št.: 01 585 20 50, za veliko in srednje veliko plakatiranje.

Boštjan Trilar  
ŽUPAN

# Gorski vojaki za boljše sodelovanje

Na Bohinjski Beli in v okoliških gorah je potekala druga mednarodna vojaška vaja Zvezda Triglava – Triglav star 2018, na kateri je sodelovalo več kot 350 vojakov iz Slovenije, Velike Britanije in ZDA.

ANDRAŽ SODJA

**Bohinjska Bela** – Nad Soriško planino smo lahko srečali vojake v bojnih formacijah, ki so se usposabljali

nasprotnika in reševanje ranjenih vojakov s pomočjo helikopterja slovenske vojske. Slovenski vojaki so kljub bistveno krajši tradiciji kot njihovi ameriški in

ki pri naših vojakih ni problematična, saj vsi dobro govorijo angleško. Mednarodno sodelovanje je toliko pomembnejše, ker se tudi v Evropi znanje s tega področ-

oskrbo: »Taktike vseh treh sodelujočih vojsk se razlikujejo, a vsi oddelki so bili mešano sestavljeni, so uspešno komunicirali in dobro sodelovali, kar je tudi cilj vaje.«



Udeleženci mednarodne vaje Zvezda Triglava

na drugi mednarodni vaji Zvezda Triglava, ki je potekala na Bohinjski Beli. Minuli petek so vajo in aktivnosti predstavili na strelišču Mačkovec pod Bohinjsko Belo, kjer so mednarodne enote, sestavljene iz slovenskega 132. gorskega polka, narodne garde zvezne države Kolorado in britanskega kraljevega pešpolka fusilierjev prikazali večšine bojevanja in gibanja po gorskem terenu, napada na utrjen položaj

britanski kolegi pokazali visok nivo usposobljenosti, s katerim so brez težav parirali znanju svojih zaveznikov ali ga celo presejali.

Kot je poudaril vodja aktivnosti major Robert Frank, je vaja dobro uspela, želeli so pokazati, kaj se vojaki učijo in kako se usposablajo: »Namen vaje in usposabljanja je spoznavanje okolja, ki te lahko ubije, preden sploh prideš do sovražnika, poleg vseh ostalih vojaških veščin in tudi komunikacije,



Polet s helikopterjem

ja zmanjšuje, zelo težko pridobivamo nova znanja in izkušnje, tako iščemo nove in nove povezave, da v svojem znanju ne bi zaostali za drugimi gorskimi državami, in mislim, da kar dobro držimo priključek.« Kot je še dodala poveljnica na terenu poročnica Ana Grubar, so fantje dali vse od sebe in je nanje zelo ponosna, cilji vaje so bili izvedeni, pri napadu so izvedli vse zastavljene cilje, pri tem pa utrpeli tri ranjenec, ki so jih tudi prepeljali v

Tudi tuji vojaki so bili z vajo zadovoljni, tako je poročnik britanskih fusilierjev Max George omenil nekaj manjših taktičnih napak, ki so jih zagrešili, a poudaril, da je to namen vaje poleg komunikacije: »Hitro pa smo s Slovenci in Američani ugotovili, da smo vsi vojaki, vsi se smejimo podobnim šalam in se dobro razumemo, taktike imamo različne, vse pa se različno obnesejo, zato je dobro, da se učimo drug od drugega.«

## Jeseni ribištvo in pohodništvo

Po uspešni poletni sezoni se Bohinjci ambiciozno podajajo v jesensko sezono, ki bo posvečena predvsem pohodništvu in ribištvu – z že tradicionalnim festivalom muharjenja in pohodniškim festivalom, združenima v Jesen v Bohinju.

ANDRAŽ SODJA

**Stara Fužina** – Po uspešni poletni sezoni, ko so zabeležili okoli 15-odstotno rast v primerjavi z lanskim poletjem, kar pomeni več kot 530 tisoč nočitev, hkrati pa tudi povečanje povprečne dobe bivanja na 2,84 dneva, se Turizem Bohinj optimistično podaja v jesensko dogajanje, ki se je začelo minuli konec tedna s tradicionalnim Kravjim balom. Kot je prepričan direktor Turizma Bohinj Klemen Langus, sta za podaljšanje povprečne dobe zagotovila zasluzna tudi kartica Gost Bohinja in uspešni ukrepi trajnostne mobilnosti, ki so jih uvedli letos, z rezultati pa so več kot zadovoljni. V

poletni turistični sezoni so z avtobusi in kombiji do jezera in na planino Blato prepeljali skoraj trideset tisoč ljudi.

### Bohinj najlepši jeseni

Kot je pojasnil vodja sveta javnega zavoda Turizem Bohinj Bojan Traven, so letošnje poletje uresničili polovico akcijskega načrta, prihodnje leto pa bodo uvedli še dodatne ukrepe za razbremenitev območja jezera, s čimer si želijo še dodatno izboljšati doživetje Bohinja: »Najlepši je Bohinj v jesenskem času, ko ni več gneče in ga krasita mir in tišina, kar ponuja prava doživetja.«

Klemen Langus je dodal, da so se že lani odločili za spremembo koncepta festivala

pohodništva v Jesen v Bohinju, ki se začne s Kravjim balom in nadaljuje vse do konca jesenskih počitnic, v ta namen so letos na novo definirali dvajset pohodniških poti, jih označili in opremili s klopami, v to pa vložili več kot štiriideset tisoč evrov: »Naslednje leto bomo predlagali običini, da sredstva še poveča, saj verjamemo, da je ob naraščajočem turizmu prav, da se posvetimo tudi urejanju turistične infrastrukture.«

### Deveti festival muharjenja

V jesenskem času se v Bohinju obetajo številni vodeni pohodi, na primer po zaledju soške fronte, vrhunec pa bo predstavitev nove, štiristo

kilometrov dolge pohodniške poti okoli Julijskih Alp. Konec septembra pripravljajo še zaključni pohod po sledih prvopristopnikov, zaključek praznovanja 240. obletnice prvega pristopa na Triglav pa pripravljajo 11. decembra ob mednarodnem dnevu gora.

Miro Stare in Marko Gradnik iz Ribiške družine Bohinj pa pravita, pa so zelo hvaležni Turizmu Bohinj za pomoč in podporo pri organizaciji festivala muharjenja, ki bo doživel letos že deveto izvedbo, zaradi dobre promocije pa se ga udeležuje tudi vse več ljubiteljev ribolova, ki so po Gradnikovih besedah tudi zelo dobri gostje, saj ostanejo vsaj teden dni in se tudi radi vračajo.



# Triglav brez stolpa je pravi magnet za planince

Zgodovinski dogodek, ko je vrh Triglava brez Aljaževega stolpa, privablja planince od blizu in daleč. Obisk naše najvišje gore je v teh dneh rekorden!

URŠA PETERNEL

**Kranj** – »Obisk Triglava se je v teh dneh, ko na vrhu ni Aljaževega stolpa, povečal! Vsi bi radi gor in se slikali, saj je vprašanje, kdaj bo spet takšna priložnost,« je povedal Herman Uranič, oskrbnik Triglavskega doma na Kredarici o tem, kakšen je obisk Triglava, odkar je njegov vrh začasno brez Aljaževega stolpa.

Uranič je dodal, da je letošnja triglavska sezona v vseh pogledih rekordna, zelo verjetno tudi zaradi zelo lepega vremena. »Take sezone še ni bilo, tudi na račun zelo velikega obiska tujcev. Vrhunec sezone je bil sicer avgusta, ko je bilo planincev dvakrat več kot v drugih mesecih,« je povedal Uranič, ki dober obisk pričakuje tudi v prihodnjih dneh. Glede na vremensko napoved in prihodnjih desetih dneh ni pričakovati večjih padavin, morda bo ob napovedanem kratkotrajnem poslabšanju vremena kak dan pobelilo le vrh Triglava.

V nedeljo se je na vrh Triglava, že petič, povzpел tudi novinarski kolega in planinski navdušenec Janko Rabič. Kot je dejal, je Triglav



Foto: Janko Rabič

**Vrh Triglava brez Aljaževega stolpa, kot ga je v nedeljo v objektiv ujel novinarski kolega in planinski navdušenec Janko Rabič. Je pa na vrhu tabla z obvestilom, da stolp obnavljajo.**

vselej, ko ga osvojiš, veličasten, s stolpom ali brez njega. »Je pa seveda res, da je stolp skupaj z vrhom neka celota, domoljubna zavest in ponos sta močnejša. Naj se stolp polepšan vrne čim prej nazaj na vrh, za nove rodove, nova zmagovalca in doživetja na 'strehi' Slovenije,« je povedal po

vrnitvi v dolino. Kot je dodal, prevelike gneče minulo nedeljo na Triglavu ni bilo, je pa srečal veliko tujcev, ki menda dobro vedo, da Aljažev stolp obnavljajo.

»Najbolj goreči privrženec pa so poskrbeli, da je tudi sedaj Aljažev stolp na vrhu. In ne le eden, celo dva, seveda bolj miniaturna. Prvega

so menda pred dnevi na vrh prinesli Štajerci, nekdo pa je nanj postavil še enega čisto majhnega,« je še povedal Janko Rabič.

Pav poseben stolp, in sicer iz medenega testa in čokolade, pa so na Triglav prinesle udeleženske pohoda Sto žensk na Triglav, in ga na vrhu tudi – pojedle.

## Avstrijci že zavrtali v Karavanke

◀ 1. stran

Kot so poudarili v družbi Asfinag, bo z izgradnjo druge cevi konec zastojev pred predorom, izboljšana pa bo tudi prometna varnost. Skupna vrednost projekta na avstrijski in slovenski strani je ocenjena na 320 milijonov evrov, od tega so prejeli nekaj manj kot 13 milijonov evrov evropskih sredstev.

Kdaj se bo začela gradnja tudi na slovenski strani, še ni znano, saj je prišlo do pritožbe kar treh neizbranih izvajalcev. Na Darsu so nam včeraj povedali, da upajo, da bo izvajalec tudi na naši strani z gradnjo začel še letos.

Torkove slovesnosti v Šentjakobu v Rožu so se udeležili tudi predstavniki s slovenske strani, med drugim tudi Občine Jesenice.

## V Lescah Festival medu

MARJANA AHAČIČ

**Lesce** – V Čebelarskem centru v Lescah tudi letos pripravljajo Festival medu in Dan medu v kulinariki. Prireditelj bo pod naslovom Pridite na štrukle to soboto v Čebelarskem centru v Lescah. »To je vabilo, s katerim so naše babice in dedki svoje sorodnike in prijatelje povabili na praznovanje, ko je bil semenj,« je pojasnila Špela Kalan Razinger, upravnica centra. Pestro dogajanje se bo začelo že ob 10. uri dopoldan in bo trajalo vse do šestih zvečer, s tradicionalno tržnico pred centrom in

pestrim programom prireditelj v njem. Največ pozornosti bodo verjetno pritegnile predstavitve priprav in degustacije jedi z medom, pri čemer bodo sodelovali dijaki in profesorji Srednje gostinske in turistične šole Radovljica. V dvorani bodo tudi razglasili rezultate ocenjevanja medu in pripravili številna zanimiva predavanja z vsebino o medu in čebelah. Zanimiv program bo v tudi v okolici centra, kjer organizatorji napovedujejo zabavo za otroke in odrasle, ustvarjalne delavnice, senzorično ocenjevanje medu in seveda ogled čebelnjaka.

## Prihaja Pianopolis

**Kranj** – Med 21. in 23. septembrom se bo v Stolpu Škrlovec odvijal prvi festival za mesto in klavir Pianopolis. V treh večerih v kranjskem stolpu Škrlovec povezuje sodobne, klasične, džezovske, elektronske in avtorske zvoke klavirja. Na jesenskem klavirskem prazniku bodo nastopili: Olga Scheps (Rusija/Nemčija), Poppy Ackroyd (Anglija) in slovenski pianisti Jure Goručan, Bowrain in Rok Zalokar.

# Kranjski svetniki podprli proračun

Na sredini seji mestnega sveta so kranjski svetniki soglasno podprli osnutek proračuna za prihodnje leto, občina pa bo predvidoma porabila nekaj manj kot 79 milijonov evrov, od tega 33,7 milijona za investicije.

VILMA STANOVNIK

**Kranj** – Kljub jesenskim lokalnim volitvam se je kranjski župan Boštjan Trilar odločil, da svetnikom na štiri-deseti seji predlaga osnutek predloga o proračunu za leto 2019. »Zdi se mi smiselno, da proračun sprejme že ta mestni svet, kar bo omogočilo, da bosta naslednji mestni svet in župan lahko nemoteno delala,« je pojasnil Trilar.

Kot je ob predstavitvi osnutka odloka povedal vodja urada za finance Mirko Tavčar, predvidevajo v naslednjem letu 78,9 milijona evrov izdatkov. Od tega je v načrtu razvojnih programov predvidenih 33,7 milijona evrov, kar pomeni znesek investicijskih projektov.

»Pri tem moram za korektno strokovno sodelovanje pohvaliti tako občinsko upravo kot pripravljenost sodelovanja v krajevnih skupnostih,« je povedal Tavčar in pojasnil, da za naslednje leto predvidevajo nekaj manj kot 63 milijonov evrov. »Izdatki presegajo predvidene prejemke za dobrih 16 milijonov. Razlika naj bi se pokrila z zadolžitvijo za investicijske projekte iz načrta razvojnih programov do višine 12 milijonov ter ocenjenega ostanka sredstev na računih proračuna ob koncu letošnjega leta. Ta ostanek je ocenjena na 4,4 milijona evrov,« je tudi pojasnil Tavčar.

»Med najpomembnejšimi investicijami je okoli 15 milijonov evrov za komunalno

infrastrukturo. Za projekt Britof - Predoslje in Mlaka smo za prvi sklop že pridobili tri ponudbe, ki so znotraj razpisanih sredstev, za drugi sklop pa bomo razpisali pogajanja, ko dobimo potrditev Ministrstva za okolje in prostor. Poleg tega je velik projekt komunalna infrastruktura za Čirče in Hrastje. Vrednost tega projekta je več kot deset milijonov evrov. Pridobili smo evropska sredstva iz naslova dogovora za razvoj regij, v proračunu za leto 2019 pa je okoli sedemsto tisoč evrov, ki so namenjeni predvsem projektiranju, nakupu zemljišč in pridobivanju soglasij. Pomembna komunalna investicija je tudi druga faza izgradnje komunalne

infrastrukture v industrijski coni Laze,« je pojasnil župan Boštjan Trilar in dodal, da sta pomembni investiciji tudi prenova in rekonstrukcija nekdanje gradbene šole in soseske Planina. »Dobre štiri milijone je namenjenih tudi za kolesarske povezave, saj ob sistemu Kr's kolesom Kranjčanke in Kranjčani nenehno opozarjajo, da je treba narediti kolesarske povezave,« je tudi pojasnil župan Boštjan Trilar.

Svetniki so v razpravi opozorili tudi na nekatere druge potrebne investicije, na koncu pa so soglasno podprli osnutek proračuna, ki ga bodo predvidoma potrdili na oktobrski seji mestnega sveta, ki bo tudi zadnja v tem mandatu.

## POGOVORNI VEČER NOAHA CHARNEYJA Z ZAVODOM VEZAL

Občina Kamnik Vas vabi na zanimiv pogovorni večer  
**v sredo, 26. septembra, ob 18.30 v samostan Mekinje.**

O tem, kaj je bližina, kaj je intimnost, kaj nas resnično povezuje v partnerskem odnosu, kako se intimno odmikamo in približujemo, in še o čem drugem bo tekla beseda v intervjuju, kjer je Noah Charney v vlogi radovednega in spoštljivega spraševalca, ki vedno odkrije nov zorni kot in naredi še tako samoumevno temo na novo zanimivo. Odgovarjala bosta nič romantična, ampak z življenjskimi izkušnjami prekaljena **Leonida in Albert Mrgole** iz zavoda Vezal. Tisti, ki veste, zakaj so govorci priljubljeni tudi izven Kamnika, ne boste zamudili zanimivega večera.

V nadaljevanju vas vabimo na ostale delavnice v okviru projekta Preobrazba. **Noah Charney** bo v dveh delih izvedel zanimivo delavnico o umetnosti z drugega zornega kota – kriminalu v umetnosti, njegovi akademski specializaciji.

Prvi del, ki bo **22. septembra ob 14. uri**, bo namenjen ponaredkom, kjer se bomo ozrli na slavne ponarejevalce, trike, ki so preslepili svet umetnosti in še mnogo več.

Drugi del, ki bo **3. oktobra ob 18. uri**, bo obravnaval kraje umetnin in plenjenje antikvitete, ki sta imenovani kot tretja največja kriminalna trgovina na svetu, takoj za trgovino z drogami in orožjem. Spoznali bomo znane zgodbe kraj umetnin, organiziran kriminal in teroristična plenjenja starin.

Projekt Preobrazba sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Vabljeni, da z nami preživite nekaj zanimivih in poučnih uric!





## Tole moram povedat'

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

**Škofja Loka** – Ob svoji 80-letnici in ob Dnevh evropske kulturne dediščine je Muzejsko društvo Škofja Loka razpisalo nagradni natečaj 'Tole moram povedat', s katerim spodbujajo učence osnovnih in srednjih šol k ohranjanju kulturne dediščine.

Zbirajo in zapišejo najpričevanja svojih staršev in starih staršev in fotografije, ki pričajo o kulturni dediščini domačega kraja. Rok za oddajo prispevkov/fotografij je do vključno 25. septembra. Natečaj bodo slovesno zaključili na posebnem večeru v petek, 5. oktobra, v Sokolskem domu.

### Pisarna Državnega sveta v Kranju

**Kranj** – Ta teden je v Kranju začela delovati pisarna Državnega sveta RS, v njej pa se je moč pogovoriti s svetnikom mag. Igorjem Velovom. Tako lahko meščanke in meščani ter prebivalci širšega območja Kranja v pisarni oddajo svoje pobude, vezane na problematiko, ki je v pristojnosti Državnega sveta. Kot je ob odprtju pisarne dejal kranjski župan Boštjan Trilar, je ključno, da so vse pomembne državne institucije v Kranju, ki je regijsko središče Gorenjske. Igor Velov je dodal, da si Kranj kot tretja največja slovenska občina ne zasluži samo državnega svetnika, ki ga po mnogih letih končno tudi ima, pač pa tudi pisarno, ki je dostopna vsem prebivalcem.

### Pokal narodnih noš Roku Travnju

**Kamnik** – V okviru Dnevh narodnih noš in oblačilne dediščine, ki so pred dobrim tednom potekali v Kamniku, je potekalo tudi tekmovanje harmonikarjev za pokal narodnih noš. Absolutni zmagovalci je postal Rok Traven, drugi je bil Benjamin Krhin, tretji pa Nejc Pirc. V kategoriji do deset let je zmagal Jure Cerar, drugi je bil Gašper Pleško. V kategoriji od 11. do 16. leta starosti pa je zmagal Matic Jeraj, ki je postal tudi najljudski godec, drugi in tretji pa sta bila Gašper Štajner in Žiga Žagar. Med najstarejšimi je navdušil Stane Makovec, drugi je bil Jože Dolenc, tretji pa Alojz Murgelj.

### Sandi Uršič vložil kandidaturo za župana

**Kamnik** – Neodvisni županski kandidat Sandi Uršič, ki mu je v minulih dneh že uspelo zbrati zadostno število podpisov podpore občanov (zbral je 263 overjenih glasov podpore volivcev), je v sredo uradno vložil svojo kandidaturo in tako postal prvi uradni kamniški županski kandidat. Sandi Uršič je doma v Črni pri Kamniku, v domači občini pa je najbolj znan kot dolgoletni predsednik Plavalnega kluba Kamnik.

# Uspešni pri prenosu znanja

S slavnostno akademijo so pretekli četrtek zaznamovali šestdesetletnico razvoja organizacijskih znanosti na Fakulteti za organizacijske vede (FOV) Univerze v Mariboru.

MATEJA RANT

**Kranj** – Na fakulteti za organizacijske vede, ki od leta 1958 deluje kot dislocirana enota Univerze v Mariboru v Kranju, so doslej na karierno pot pospremili že več kot dvajset tisoč diplomantov. Kot so poudarili na prireditvi ob jubileju, so njeno zgodovino pisali mnogi posamezniki, ki so danes motor tako gospodarstva kot javnega sektorja. Fakulteta je od svojih začetkov prepoznavna po izjemni vpetosti v okolje ter sodelovanju z gospodarstvom in negospodarstvom.

»Fakulteta že ves čas uspešno izpolnjuje svoje poslanstvo tako na pedagoškem kot raziskovalnem področju,« je poudaril rektor Univerze v Mariboru Zdravko Kačič in dodal, da so znanja, ki jih je mogoče pridobiti na fakulteti za organizacijske vede, danes, ko se soočamo z izzivi prihodnosti, ki jih prinašajo industrija 4.0, peta generacija komunikacijskih omrežij in umetna inteligenca, še bolj pomembna. »Tu vidim veliko priložnost za fakulteto, da še obogati svojo dejavnost.« Kot je dodal, so v preteklih letih odlično opravili še eno pomembno poslanstvo, to je



Na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru so pretekli četrtek zaznamovali šestdesetletnico razvoja organizacijskih ved v Kranju. / Foto: Primož Pičulin

prenos znanja v okolje. Optimističen je tudi glede nadaljnega razvoja fakultete. Po besedah dekana FOV Iztočka Podbregarja je fakulteta pustila pomemben pečat v slovenskem prostoru pri razvoju kadrov na področju organizacijskih ved za potrebe tako gospodarstva kot javne uprave in nevladnega sektorja. »Znanje in kompetence, pridobljene na fakulteti za organizacijske vede, so vpete praktično v vsako organizacijo v Sloveniji in tudi širše v mednarodnem prostoru.« Poudaril je še, da je fakulteta ponudila marsikatero ustrezno organizacijsko rešitev, ki je pomembna premik

v razvoju naše družbe, predvsem pri iskanju prave povezanosti med gospodarstvom in visokim šolstvom. »Naši temelji predstavljajo bogato popotnico za nadaljnji razvoj organizacijskih ved,« je sklenil svoj nagovor. Kranjski župan Boštjan Trilar pa je v ospredje postavil pozitiven vpliv fakultete na mesto Kranj. »Izobrazba in znanje ključno vplivata na družbo; spodbujata umetnost in kulturo, dvigata občutek za socialno in s tem ključno vplivata na klimo v družbi.« Vpliv vsega tega se po njegovem kaže v novih zgradbah, urejeni prometni infrastrukturi in novih delovnih mestih. »To znate na fakulteti zelo

dobro promovirati in pritegniti študente,« je poudaril Trilar, tudi sam njihov nekdanji študent, ki verjame, da je tudi nova digitalna družba pisana na kožo organizacijskim vedam.

Ob tej priložnosti so se na stojnicah pred fakulteto predstavili tudi člani kampusa E-Zlato polje, v katerega so se poleg FOV povezale tudi druge predvsem izobraževalne institucije iz lokalnega okolja. »Kampus E-Zlato polje deluje v smeri iskanja skupnih sinergij, trajnostnega razvoja lokalnega okolja, prepletanja idej in izvedbe skupnih projektov,« so poudarili na fakulteti.

## Več kot stoletje v službi ljudi

Prostovoljno gasilsko društvo Šenčur je proslavilo 120 let svojega delovanja. Ob jubileju so prevzeli novo poveljniško vozilo, prejšnje je bilo staro že 21 let.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

**Šenčur** – V soboto je bila v Šenčurju velika slovesnost z gasilsko paradom, proslavo in prevzemom novega poveljniškega vozila, s čimer so počastili 120-letnico Prostovoljnega gasilskega društva Šenčur. Na slovesnosti, ki so se je udeležili tudi podpredsednik Gasilske zveze Slovenije in predsednik Gasilske zveze Gorenjske Jože Derlink, predsednik Gasilske zveze Kokra Franci Draksler in župan občine Šenčur Ciril Kozjek, so se najprej spomnili začetkov društva. Predsednica PGD Šenčur Marinka Štirn se je ozrla v leto 1998, ko je Franc Kuralt skupaj z 32 fanti in možmi ustanovil gasilsko društvo, omenila pa še nekaj ključnih prelomnic. Leta 1904 je bil zgrajen gasilski dom, leto zatem so dobili prvo ročno brizgalno (danes jo hranijo kot

zgodovinsko vrednost), leta 1923 razvili prvi prapor, prvi (rabljen) gasilski avtomobil pa dobili leta 1948. Imeli so tudi gasilsko godbo, ki je slovela daleč naokrog.

Gasilski tradiciji v tem kraju danes sledi okoli dvesto članov, gasilsko društvo ima močno operativno enoto, zavzet podmladek, člani in veterane, ki sodelujejo na številnih tekmovanjih in

dokazujejo, kako dobro so usposobljeni. S tem in s sodobno opremo so lahko občanom v pomoč, ko izbruhne ogenj, ko se zgodi ekološka nesreča, ko pustošijo naravne ujme, skratka v številnih okoliščinah reševanja ljudi in njihovega premoženja. Tudi novo poveljniško vozilo, ki ga je blagoslovil šenčurski župnik in dekan Urban Kokalj, od botrov

Staneta Remica in Mateja Krča pa ključne prevzel poveljnik PGD Šenčur Tomaž Lanišek, bo pripomoglo k boljšemu delu na intervencijah in hitrejši odzivnosti, vozilo bo lahko služilo tudi za potrebe Civilne zaštite. Zakaj po več kot dvajsetih letih novo poveljniško vozilo, je pojasnil poveljnik Tomaž Lanišek. Pravi, da imajo letno od štirideset do petdeset intervencij, tretjina je tudi prvih posredovanj. Z novim vozilom se bodo tehnične možnosti za pomoč ljudem še izboljšale, obljublja pa tudi, da se bodo gasilci za te naloge tudi dodatno usposobili.

Ob jubileju so podelili 12 priznanj zaslužnim gasilcem, trije so prejeli priznanja gasilske zveze prve in druge stopnje, PGD Šenčur pa je od Gasilske zveze Slovenije prejelo srebrno priznanje.



Ob jubileju PGD Šenčur novo poveljniško vozilo

**RIEGLER**  
TRANSPORTE

Za nedoločen čas zaposlimo

**šoferja tovornih vozil m/ž**

(LKW Lenker)

za dnevne prevoze tovora v Spodnjo Avstrijo. Od vas pričakujemo dobro znanje nemščine, vozniško dovoljenje kategorij B, C, E, C95 in delovne izkušnje. Mesečna plača 1.550,00 EUR bruto + dnevnice.

.....

Za nedoločen čas zaposlimo

**mizarja m/ž**

(Tischler/in)

za prevoz in montažo pohištva. Od vas pričakujemo dobro znanje nemščine, vozniško dovoljenje kategorije B, po možnosti tudi C, E, C95 in delovne izkušnje. Mesečna plača 1.500,00 EUR bruto + dnevnice (velja za C, E).

.....

Iščemo poslovnega partnerja -

**avtoprevoznika**

(Transportunternehmen)

s tovornim vozilom in prikolico s cerado. Opravljanje prevozov celo leto, ralacija avstr. Koroška-Spodnja Avstrija in nazaj. Plačilo po dogovoru.

Izhodiščna točka je Celovec/Klagenfurt, delo od ponedeljka do petka, 14 plač letno.

Prosimo, javite se nam v nemškem jeziku po e-pošti na:  
**guenter.hermetter@rieglertrans.at**

**www.rieglertrans.at**



## Nova solarna avtobusna postaja

Občina Domžale je v središču mesta postavila 34 tisoč evrov vredno avtobusno postajališče.

JASNA PALADIN

**Domžale** – Glavna avtobusna postaja v središču Domžal (v smeri Ljubljane) ima novo podobo.

Novo postajališče ima novo nadstrešnico, predvsem pa je tehnološko izpopolnjeno. »Streha nadstrešnice je v celoti prekrita s solarnimi paneli. Za osvetlitev nadstrešnice so nameščene LED-svetilke. V zimskem času boste lahko med čakanjem na avtobus posedeli na novih ogrevanih klopeh

in napolniti telefon. Nameščenih je osem USB-polnilcev, na polici nadstrešnice pa sta nameščena tudi dva polnilca za brezstično polnjenje. Na novi postaji je lociran tudi nov LED-zaslon, namenjen koristnim informacijam in ostalemu dogajanju v občini Domžale. Poleg tega nova postaja vključuje tudi defibrilator AED,« so poročili z občine, kjer so za naložbo iz proračuna namenili dobrih 34 tisoč evrov. »Ponosni smo na to, da so Domžale prve v Sloveniji z

moderno solarno avtobusno postajo, ki je vsekakor bolj pregledna in prijazna občanom,« je ob uradnem odprtju med drugim dejal župan Toni Dragar.

Občina Domžale je poleg novega avtobusnega postajališča celostno uredila tudi okolico Ljubljanske ceste 70 v neposredni bližini postajališča; dela so vključevala prestavitev vodovodnih priključkov, ureditev nove servisne poti, novega tlakovanja ter zasaditev in zatrtitev površin.



Glavna avtobusna postaja v Domžalah je prva solarna pri nas.

## Na Zalem Logu dišalo po zelju

ANA ŠUBIC

**Zali Log** – »Zadovoljni smo, da je Praznik zelja znova naletel na lep odziv in da je privabil tudi številne obiskovalce iz drugih krajev,« je v soboto popoldne, ko se je odvijal osrednji program četrte prireditve, posvečene zaloškemu zelju, ugotavljal Janez Habjan iz Kulturnega in turističnega društva (KTD) Zali Log. Kulturnemu programu sta sledila

etnološki program s prikazom ribanja in tlačenja zelja ter degustacija različnih zeljnih jedi, med katerimi seveda ni manjkala zeljna potica, so pa letos gospodinjne pripravile tudi zelo staro cerkljansko jed smukavc, zeljne polpete, dušeno zelje z jurčki, pečeno kislo zelje z mletim mesom ... Obiskovalcem so na tržnici poleg domačih dobrot ponudili tudi žganico iz zelja – Zeluca, so pa mnogi ostali brez

zaloškega zelja, saj je organizatorjem zaradi slabe letine uspelo zagotoviti le nekaj več kot trideset glav, ki so kaj hitro pošle.

Zali Log pa ni znan le po zelju, temveč tudi po škriplju, posebni vrsti strešne kritine. V KTD so tako izdali nov spominek – stenske ure, narejene iz škriplja, ki so jih predstavili prav na Prazniku zelja, izdelujeta pa jih Bojan Benedičič in Ivan Čerin. Slednja sta pripravila tudi zanimivo razstavo maket kozolcev, cerkva in še nekaterih drugih objektov z Zalega Loga in okolice. Poleg njih so makete prispevali še Pavle Šuštar, Viktor Čerin in Drago Mihečič, sicer pa so bile v kulturnem domu na ogled še slike Mire Golja in Ivanke Keber. Razstavi sta bili na ogled vse od četrtkovega odprtja Praznika zelja. V petek so se obiskovalci nasmejali monokomediji Wsmica pri Meri v izvedbi Lare Štefančič, prireditev pa so po sobotnem osrednjem dogajanju sklenili v nedeljo s koncertom Vocal Bača.



Na tržnici so letos zaradi slabe letine lahko ponudili le nekaj več kot trideset glav zaloškega zelja, ki so kaj hitro pošle.

## Supermarket že jeseni

Mercator namerava supermarket v središču Mengša odpreti že novembra.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Mengeš** – Stanovanjsko-poslovna soseka Glavni trg Mengeš bo po več letih samevanja vendarle zaživela. Potem ko jo je v začetku leta kupila družba Evio, ki sodi v sklop družbe Prva hiša, se je urejanje nedokončane stavbe že začelo. V pritličju objekta bo Mercator, kot kaže že novembra, odprl sodoben supermarket.

Trgovina bo merila dobrih osemsto kvadratnih metrov, skupaj s pomožnimi prostori pa več kot 1400. Kot pravijo v trgovski verigi, bo ponudba obsegala sveže pekovske izdelke, delikateso in toploteke, oddelek s svežim sadjem ter ostalo ponudbo, ki so jo kupci sicer vajeni v sodobnih supermarketih. Pred trgovino bodo za obiskovalce uredili tudi parkirišča.

Odprtje trgovine bo prineslo tudi nove zaposlitve. Pri trgovcu, kjer sicer zagotavlja, da bo sedanja Mercatorjeva trgovina na Slovenski cesti v Mengšu delovala tudi po odprtju supermarketa, namreč v svoje vrste prednostno vabijo trgovce in trgovke iz občine Mengeš. Z obnovo soseke se tako zaključuje večletni problem, ko je poslovno-stanovanjski kompleks v središču mesta sameval.

## V Mengšu nov bencinski servis

ALEŠ SENOŽETNIK

**Mengeš** – Na severnem delu Mengša, tik ob krožišču nastaja nov bencinski servis. Kot pravijo v družbi Petrol, ki gradi objekt, bo prodajalna merila devetdeset kvadratnih metrov, raven bo tudi bar s teraso. Bencinski servis bo zgrajen po najnovjših tehnoloških in okoljskih standardih. Na voljo bo

šest točilnih mest, možen bo nakup utekočinjene naftnega plina za vozila na avtoplin, na servisu pa bo umeščena tudi električna polnilnica z dvema parkirnim prostoroma. Poleg ostale ponudbe pa bo voznikom na voljo tudi avtoparlalnica. Servis bo zaposloval osem redno zaposlenih prodajalcev ter enega študenta. Kot pojasnjujejo na Petrolu, najemnika sicer še

niso izbrali. Objekt naj bi bil dokončan decembra.

Za novo lokacijo so se v Petrolu odločili zaradi spremembe prometnih tokov in vpliva obvoznice. Kot je znano, naj bi namreč država v prihodnjih mesecih začela gradnjo. Ob tem v družbi dodajajo, da obstoječega Petrolovega prodajnega mesta na Slovenski cesti v Mengšu za zdaj ne nameravajo zapreti.

657. st. Veiter Wiesenmarkt

OD 29. 09. DO 08. 10. 2018

657. SEJEM NA TRAVNIKU  
V ŠENTVIDU OB GLINI/ST. VEIT  
NA AVSTRIJSKEM KOROŠKEM  
NAJBOLJ PRILJUBLJENA DRUŽABNA  
PRIREDITEV NA AVSTRIJSKEM KOROŠKEM  
WWW.STVEITER-WIESENMARKT.AT





# Intimnost risbe in slike

V Galeriji Mestne hiše v Kranju je na ogled slikarska razstava z naslovom Risbe in dela na papirju. Predstavlja se deset umetnikov, večinoma nekdanjih in aktualnih profesorjev na ljubljanski akademiji.

IGOR KAVČIČ

**Kranj** – Aktualna razstava v Galeriji Mestne hiše in Stebriščni dvorani, ki bo na ogled do konca meseca, zajema 73 risb in slik na papirju desetih prominentnih slovenskih umetnikov, akademskih slikarjev in kiparja, v glavnem nekdanjih ali aktualnih profesorjev ljubljanske likovne akademije, nastalih od sedemdesetih let dvajsetega stoletja do danes. To so slikarji Janez Bernik in Bogdan Borčić, oba žal že pokojna, Emerik Bernard, Herman Gvardjančič, Andrej Jemec, Jožef Muhovič, Franc Novinc, Branko Suhy, k sodelovanju pa so povabili tudi grafika Štefana Galiča in kiparja Draga Tršarja. Kot je k razstavi zapisal dr. Milček Komelj, gre za dela raznolikih ustvarjalnih osebnosti, ki možnosti risarskega izraza usmerjajo v prikaz najbolj osebnih notranjih teženj, tako kozmičnega zrenja kot čustvenih občutij in duhovnih utripov, simbolov ter bolj fantastičnih prividov, pa tudi v duhovito preobrazanje upodobljenih predmetov. »Svoje ustvarjalne impulze zarisujejo v risbe kar najbolj neposredno, včasih malone kot osebne risarske "dnevnik", z risbo pa nakazujejo tudi osnutke za slikarska dela.«

Eminentni slovenski likovni umetniki so v različnih sestavah v zadnjih letih že



Utrinek z odprtja razstave: (z leve) Franc Novinc, ddr. Damir Globočnik, Andrej Jemec, dr. Milček Komelj, Jožef Muhovič, Branko Suhy in Herman Gvardjančič / Foto: Jelena Justin

nekajkrat skupaj razstavljali, med drugim v Zagrebu, na Dunaju in v Benetkah, najbolj odmevni pa sta bili razstavi leta 2015 v Budimpešti in leto kasneje na Japonskem v mestu Takamatsu. Razstava v Budimpešti z naslovom Sto slik slovenskega slikarstva – V čast sliki. Dela, ki so zdaj na ogled v Kranju, so bila premierno na ogled na skupni razstavi slovenskih in japonskih umetnikov na Japonskem. »Vezni člen, ki povezuje deset likovnih ustvarjalcev, niso formalne ali stilne sorodnosti oziroma podobne likovne koncepcije, temveč prepričanje, da je podoba (slika, grafika, risba) avtentičen objekt izražanja, ki

omogoča oblikovanje osebnih ustvarjalnih svetov. Likovna podoba je zmožna odsevati čutne, konkretne, duhovne in simbolne vsebine,« ob razstavi razmišlja avtor besedila v bogatem katalogu k razstavi ddr. Damir Globočnik iz Gorenjskega muzeja: »Lahko bi dejali, da tovrstne ustvarjalce družijo prepričanje, da je duh časa mogoče zajeti tudi brez poseganja na mejna področja likovne umetnosti in po novih medijih.« Da izbor del simptomatično izrisuje nespregledljivi del slovenske likovne ustvarjalnosti zadnjih desetletij, ki zaupa v izrazno moč likovne črte ter v neposreden stik ustvarjalne roke in papirja,

pa v svojem besedilu poudarja dr. Milček Komelj.

Kot je povedal eden pobudnikov skupnih razstav in povezovalni člen med razstavljalci in galerijami slikar Branko Suhy, so za tokratno razstavo zaupali vsakemu od avtorjev, da sam izbere dela, za katera meni, da ga bodo najboljše predstavila. »Dela obeh pokojnih avtorjev pa sva izbrala s prof. Komeljem.« Kranjska razstava je tako zbor med seboj zelo raznolikih likovnih govoric, ki jim je skupna uporaba risbe. Preglednost razstave omogoča odlična predstavitev, saj imamo občutek, da ima vsak avtor v galeriji svoje mesto.

# Vse o Ivani

V slavnostnem tednu ob stoletnici Narodne galerije je izšla monografija o Ivani Kobilca.

IGOR KAVČIČ

**Ljubljana** – V aktualnem tednu so se v Narodni galeriji zvrstili številni dogodki v počastitev častitljivega jubileja. Prvega je v torek zaznamoval izid monografije o Ivani Kobilca, ki je, lahko bi rekli, nadgradnja velike razstave njenih likovnih del, ki bo v Narodni galeriji na ogled še do februarja prihodnje leto. Razstavo si je od junija do danes ogledalo okrog 12.500 ljudi, v jeseni pa pričakujejo tudi velik obisk šolskih skupin. Na razstavi je na ogled 147 likovnih del, poleg 124 Kobilčinih še 23 njenih sodobnikov. Od tega je zgolj slabih dvajset odstotkov del iz Narodne galerije, druga pa so za razstavo posodili zasebni lastniki. »Ti so se nam z deli javljali še tik pred odprtjem razstave in tudi

predstavljata Kobilčino bivanje v Sarajevu in Berlinu, saj sta bili ti dve obdobju do sedaj najmanj znani. V okviru projekta priprave razstave in monografije o Ivani Kobilca so našli dela, ki jih prej niso poznali – ali pa le po črno-belih reprodukcijah, nekatere zgolj po naslovu, popravili so nekatere podatke iz življenja in dela slikarke, razširil se je seznam razstav, na katerih je Ivana Kobilca sodelovala, v uporabo so dobili korespondenco in dokumente iz zasebne lasti, v kateri je kar 584 dokumentov, največ pisem, a tudi članske izkaznice, potna lista, razna potrdila, vstopnice na razstave, fotografije, časopisne izrezke ... Monografijo na več kot petsto straneh odlikujejo odlične reprodukcije – in ne nazadnje: knjiga se odlično bere.



Na naslovnici je avtoportret, naslikan v letih 1893 in 1895.

kasneje, kar je bil dodaten razlog, da smo se odločili za monografijo. Tako z razstavo kot monografijo smo v želji, da se Kobilca pokaže bolj celovito kot umetnica in osebnost hkrati, pokrili precej sivih lukenj in belih lis. Tako kakovostne knjige v Narodni galeriji še ni bilo,« je povedala direktorica Narodne galerije Barbara Jaki.

V katalogu je tako evidentiranih kar štiristo del, za katera so strokovnjaki v Narodni galeriji prepričani, da so Kobilčina. Doslej je tak seznam obsegal pol manj del. Pregledali so več kot 350 umetnin, največ platen, nekaj del na papirju, fresk, skratka vse, kar je bilo dostopno. Nekaj več kot štirideset umetnin so tudi na novo restavrirali. Monografija predstavlja življenje in delo Ivane Kobilca, osrednje besedilo z naslovom Ivana Kobilca v kontekstu evropskega umetnostnega dogajanja in slovenskih zapisov o njej je napisal prof. dr. Jure Mikuš, Sandra Bratuša in Nataša Ciber sta življenjepis strnili pod naslovom Veličastno neprilagojena umetnica, Mateja Maučec in Michel Mohor pa obširneje

V torek, 18. septembra, na dan, ko je bil pred stotimi leti sklican ustanovni občni zbor Društva Narodna galerija, je bila ta, danes osrednja galerijska ustanova v državi, odprta do polnoči, vstop pa je bil prost. Odprli so razstavo študentov AGRFT, ki so tudi v živo interpretirali nekatera likovna dela. Predsednik države Borut Pahor je v sredo zvečer Narodni galeriji vročil zlati red za zasluge, podelitvi pa je sledila krstna izvedba glasbenega dela Leona Firšta Zgodbe slik, napisanega v čast jubileju, v izvedbi Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije. Včeraj je ob izidu nove knjige Pesmi iz galerije pred umetninami izbrane pesmi prebral avtor Andrej Rozman - Roza, danes zvečer pa bo na sporedu gledališki dogodek z naslovom Ivana – Podobe iz življenja slikarke Ivane Kobilca. Gre za umetniško pripoved, ki je nastala kot monolog na podlagi prepletanja avtorskih besedil Polone Vetric iz izborom objavljene literature in virov, citatov in povzetkov o umetničnem življenju in delu. Dramaturgijo je pripravila Mojca Kreft.

# Onkraj cenzure

V tržiškem Kulturnem centru je na ogled razstava Cenzurirano, ki spodbuja k družbeno-kritičnemu razmisleku o instancah, ki omejujejo naš prostor ustvarjanja.

SAMO LESJAK

**Tržič** – Vsestranske likovne ustvarjalce Kulturnega društva Načeta paleta že v osnovi povezuje ideja odprtosti ter medsebojne pomoči pri samoiniciativnem delovanju in ustvarjanju onkraj diktata družbenih instanc. Prav to so dokazali na svoji peti skupinski razstavi, na kateri njihova raznovrstna dela – slike, risbe, kolaži, fotografije, kipi, pesmi, instalacije – na neposreden ter za marsikoga provokativen način postavljajo ogledalo naši družbeni stvarnosti ter naši vpetosti v hermetično zamajene norme ter kriterije družbeno sprejemljivega.

Ti so pogosto vsiljeni s strani državno-institucionalnih centrov moči prek populističnih medijev in z ustvarjanjem strahu pripeljani vse do samocenzure – do točke, ko si sami začnemo omejevati lasten prostor svobode.

Z vsem tem se pogumno spoprimejo ustvarjalci, ki se tematike lotijo na različne načine, od samocenzure pa do popolnoma neposrednih del, ki preizprašujejo meje in kriterije cenzure, obenem pa tako avtorje kot gledalce razstave spodbujajo k družbeno-kritičnemu pogledu ter razmisleku. Kot je na odprtju poudaril uveljavljeni slikar Vinko Hlebs, prav odprtost društva in lastne



Brez cenzure: ustvarjalci KUD Načeta paleta / Foto: Primož Pičulin

ideje, onkraj vsakršnih direktivnih navodil in cenzure, predstavljajo upanje za prihodnost svobode umetnika, ki preizprašujejo meje in obnem svobodnega življenja.

Avtorji razstave so Matevž Urbančnik, Bojan Toporiš, Nina Lang, Hana Uma Zagmajster, Klavdija Bogataj, Mateja in Manc Roblek, Sašo Bogataj, Andrejka Belhar Polanc, Nina Šterman,

Marin Kožulović, Matej Sitar, Jošt Belhar, na odprtju sta avtorske pesmi deklamirala Mark Mandy in Jelena Dolenc, za udaren ter navdušujoč glasbeni vložek pa so poskrbeli skupina Funky Monks ter raper Joe Joe. Razstava je na ogled vse do konca oktobra, in sicer vsak petek v septembru med 16. uro in 17.30, v oktobru pa od 16. do 17. ure.

## V Planici poletni vrhunec za kombinatorce

Ta konec tedna bo v Planici drugič zapored finale poletne velike nagrade v nordijski kombinaciji.

MAJA BERTONCELJ

**Rateče** – Nordijski kombinatorci so pripravljene na zaključek poletne sezone, ki bo ta konec tedna v Planici. To bo zadnja postaja letošnjih tekem poletne velike nagrade.

Organizatorji pod Poncami pričakujejo 56 tekmovalcev iz 14 držav. Obeta se zanimiv boj za skupno zmago. Prvo ime tridnevnega dogajanja v Planici bo Finec Ilkka Herola, trenutno drugi najboljši v skupnem seštevku poletne velike nagrade. Slovenska reprezentanca pod vodstvom Mitje Oraniča bo predvidoma štela pet ali šest članov. Aktualnemu državnemu prvaku Roku Jeleni bodo družbo delali še

preostali najboljši štirje z minulega prvenstva v Kranju in Planici, in sicer Gašper Brecl, Matevž Malovrh, Ožbej Jelen in Nik Knaus. Zaradi poškodbe mišice je vprašljiv nastop Vida Vrhovnika, v Planici pa zaradi poškodbe ključnice zagotovo ne bo tekmoval Marjan Jelenko.

Danes bo v Planici dan za trening, zares pa bo šlo s tekama jutri in v nedeljo. Oba dneva se bo poskusna serija na skakalnici HS139 začela ob 10. uri, ob 11. uri bo tekmovalna serija, ob 13. uri pa tek na tekaških rolgah na deset kilometrov. Tekmovalce boste lahko pozdravili tudi na predstavitvi ekip, ki bo jutri ob 18. uri na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori.

## Še en poraz košarkarjev

VILMA STANOVNIK

**Kranj** – Minuli ponedeljek sta se na tekmi za uvrstitev na svetovno prvenstvo v košarki v ljubljanskih Stožicah srečali slovenska in turška izbrana vrsta. Košarkarji Slovenije so v kvalifikacijah doživeli peti zaporedni poraz, saj so morali priznati premoč Turčiji, ki je slavila s 86 : 77. Tako so prav na prvo obletnico zmage v finalu Eurobasketa 2017 ostali brez

realnih možnosti za uvrstitev na naslednje veliko tekmovalje.

Slovenija ima po osmih tekmah zgolj dve zmagi in zaseda zadnje mesto v skupini, do konca kvalifikacij pa so še štiri tekme. V novembrsko-decembrskem ciklusu bo gostovala v Ukrajini ter se doma srečala s Latvijo, februarja naslednje leto pa jo čaka še pot v Turčijo in za konec kvalifikacij domača preizkušnja z Ukrajino.

### V nedeljo na Markov tek

**Žiri** – Planinsko društvo Žiri bo to nedeljo, 23. septembra, pripravilo 19. Markov tek. Potekal bo v spomin priznanega žirovskega alpinista Marka Čara. Start teka bo ob 10. uri z Lednice v smeri Mrzlega vrha do planinske kočice PD Žiri Mrzlk. Prijave bodo zbirali med 8.15 in 9.45 na parkirišču Alpine v centru Žirov. Ob glavnem teku bo pod kočjo na Mrzlem vrhu organiziran tudi 250 metrov dolg tek za otroke, rojene leta 2009 in mlajše, ki se bo začel ob 11.15. Za otroke letnika od 2004 do 2008 bo tek dolg 650 metrov. Otroke starši lahko prijavi v Žireh ali pri koči. Hkrati s tekom bo organiziran tudi pohod na Mrzli vrh.

### V Podmežakli tudi slovo Roberta Kristana

**Jesenice** – Minuli ponedeljek je ekipa SIJ Acroni Jesenice v domači dvorani gostila Slavijo Junior. Moštvi sta se pomerila za točke državnega prvenstva, po kazenskih streljih pa so slavili domačini s 3 : 2. V tretjem krogu lige AHL jutri, v soboto, v Dvorano Podmežakla prihaja Asiago. Tekma se bo začela ob 18. uri, derbi pa bo tokrat še posebno čustven, saj se bo od igralne kariere poslovila legenda jeseniškega in slovenskega hokeja vratar Robert Kristan - Lix.

### Odbojkarji med šestnajstimi najboljšimi

**Kranj** – Slovenska moška odbojcarska reprezentanca je na četrti in peti tekmi svetovnega prvenstva v Italiji in Bolgariji doživela prva poraza. Naši odbojkarji so morali najprej priznati premoč Argentini, ki je bila boljša s 3 : 2, nato pa jih je s 3 : 1 premagala še Italija. Naša izbrana vrsta je osvojila tretje mesto in se uvrstila v drugi del prvenstva, med 16 najboljših reprezentanc. S tekmovalcem bodo naši fantje nadaljevali v Bologni, kjer se bodo pomerili z Brazilijo, Belgijo in Avstralijo. Prva tekma bo danes.

# Močna kolesarska ekipa

To nedeljo se v Innsbrucku začne svetovno prvenstvo v cestnem kolesarstvu, na njem pa bo nastopila najštevilnejša slovenska reprezentanca doslej, saj bo skupaj tekmovalko kar štiriindvajset naših kolesark in kolesarjev. Glavna aduta Slovenije bosta Primož Roglič v članski konkurenci in Tadej Pogačar med mlajšimi člani.

VILMA STANOVNIK

**Zgornji Brnik** – Letošnje svetovno prvenstvo v cestnem kolesarstvu bo med 23. in 30. septembrom potekalo v Innsbrucku, še pred odhodom pa se je naša reprezentanca v začetku tedna predstavila v Dvoru Jezeršek na Zgornjem Brniku.

Kot je povedal selektor moške članske reprezentance Andrej Hauptman, bodo na cestni dirki nastopili Primož Roglič, Grega Bole, Luka Pibernik, Simon Špilak, Jan Polanc, Domen Novak, Matej Mohorič in Jan Tratnik. V vožnji na čas bo nastopil le Tratnik, Roglič se je nastopu že pred časom zaradi poškodbe kolca odpovedal in se bo osredotočil le na cestno dirko, na kateri je zagotovo med glavnimi favoriti. »V veliko čast mi je, da bom v Innsbrucku nastopal s sedmimi prijatelji. Gremo pokazat, kdo smo Slovenci,« je povedal Roglič.

V Innsbruck bo odpotoval tudi Borut Božič, ki je po novem pomočnik selektorja Hauptmana.

Selektor ženske članske reprezentance Gorazd Penko je v ekipo izbral Polono Batagelj, Špelo Kern, Uršo Pintar in Urško Žigart.

Reprezentanco mlajših članov, ki jo bo vodil Martin Hvastija, sestavljajo Tadej Pogačar, Izidor Penko, Nik Čemažar, Žiga Horvat, Žiga



Pred odhodom na svetovno prvenstvo v cestnem kolesarstvu se je naša moška reprezentanca predstavila v Dvoru Jezeršek na Zgornjem Brniku. / Foto: Primož Pičulin

**Grega Bole bo še nadaljnji dve leti član ekipe Bahrain Merida. To so sporočili iz kluba, kjer 33-letnega Gorenjca označujejo kot enega ključnih članov ekipe.**

Jerman in Jaka Primožič. Penko in Primožič se bosta predstavila tudi v vožnji na čas. Na cestni dirki je med favoriti tudi Tadej Pogačar. »Tadej sodi med najboljše v svoji kategoriji. Ni edini favorit, čeprav je zmagal na Dirki miru in Tour de l'Avenir. Pridejo tudi kolesarji, ki so leto, dve starejši in jih na teh dirkah ni bilo,« je povedal Martin Hvastija.

Selektor mladincev Andrej Cimprič je v ekipo izbral Aljaža Omerzela, Boštjana Murna, Davida Čadeža in Anžeta

Skoka, trener mladink Martin Krašek pa na Niko Jančič in Vito Movrin. Murn, Čadež, Jančičeva in Movrinova bodo dirkali tudi v vožnji na čas.

Slovenske barve bodo v ekipnem kronometru zastopale še članice ekipe BTC City Ljubljana.

Svetovno prvenstvo v Innsbrucku se bo začelo to nedeljo, 23. septembra, z moštvenimi vožnjami na čas. V ponedeljek in torek bodo sledile vožnje na čas mladincev, mladink ter mlajših članov in članic, v sredo, 26.

septembra, pa je na sporedu vožnja na čas za člane. Cestne dirke se bodo začele v četrtek z nastopi mladink in mladincev, v petek bodo nastopili mlajši člani do 23 let, v soboto bo tekma članic, v nedeljo z začetkom ob 9.40 pa bodo nastopili še člani.

»Sezona, ki je za nami, je vrhunska, zato gremo v Innsbruck pozitivno nastrojeni. Nekajkrat smo se dobili in skupaj trenirali. Verjamem, da bomo dirkali, kot je treba. Na enodnevnih preizkušnjah je vse mogoče,« je pred odhodom povedal selektor Hauptman in dodal, da z veseljem pričakujejo zadnjo dirko svetovnega prvenstva, ki bo res težka, tudi z ekstremnim vzponom.

## Kranjčani želijo prvo domačo točko

Nogometaši Triglava bodo v nedeljo gostili Rudar, v boju z zadnjeverščenimi na lestvici pa si želijo prve točke pred domačimi navijači. Domžalčani odhajajo na težko gostovanje v Ljudski vrt.

JOŽE MARINČEK

**Kranj** – Konec tedna bodo nogometaši v prvi SNL Telekom odigrali tekme devetega kroga, s čimer bo zaključena prva četrtina tekmovalja. Nogometaši kranjskega Triglava so že zbrali neverjetnih devet točk. Vse so si priborili na gostovanjih, doma pa niso osvojili niti ene. To nedeljo je prava priložnost, da osvojijo točke tudi na domačem igrišču. V Kranj namreč prihaja velenjski Rudar, ki je s štirimi točkami zadnji na tekmovalni lestvici, nogometaši Triglava pa imajo prvo priložnost, da četrtletje končajo z 12 osvojenimi točkami, kar bi jih uvrstilo na sredino tekmovalne

lestvice. Tekma v Športnem centru Kranj se bo začela ob 14. uri. »Zmaga v Domžalah nam veliko pomeni, na dejem se, da bomo zdaj začeli točke nabirati tudi doma. Izjemno pomembno je, da so fantje dobili potrditev, da lahko igrajo na najvišji ravni. Znova smo v ogenj poslali nekatere mlade, celo mladinskega vratarja Luko Čadeža, in za predstavo, kakršno so vsi prikazali tokrat, potrebuješ res veliko znanja in poguma,« je po zmagi v Domžalah povedal trener Dejan Dončič.

Sicer pa se bo jutrišnji nogometni program začel ob 18. uri s tekmo v Novi Gorici, ko pri Gorici gostuje

Krško. Ob 20.15 se bo začela tekma v Mariboru, kjer v Ljudskem vrtu gostujejo nogometaši Domžal. To bo težko gostovanje, kajti vodilni Maribor se ne bo pustil zlahka presenetiti.

Nogometaši v drugi SNL bodo odigrali tekme osmega kroga. Jutri bo Roltek Dob gostoval pri ekipi Brežice Terme Čatež, nogometaši Kalcerja Radomlje pa bodo tekmo odigrali v ponedeljek, ko bodo gostovali na Ptuj pri nogometaših Drape Dakinde Ptuj.

Jutri bodo vse tekme šestega kroga odigrali nogometaši v tretji SNL – center. Štiri tekme se bodo začele ob 16.30, srečali pa se bodo Svoboda

Ljubljana – Ivančna Gorica, Zagorje – Arne Tabor 69, Žiri – Bled Hirter in Sava Kranj – Komenda. Tekma Brinje Grosuplje – Tinex Šenčur se bo začela ob 19. uri.

V Gorenjski nogometni ligi so nogometaši Visokega in Britofa v sredo odigrali zaostalo tekmo drugega kroga. Tekma se je končala s 4 : 1 za nogometaše Visokega. Jutri, v soboto, bodo odigrali tekme četrtega kroga. Vse tekme se bodo začele ob 16.30, pari pa so Visoko – Preddvor, Niko Železniki – Britof, Škofja Loka – Šobec Lesce, Zarica Kranj – Bitnje dobrozasenci.si, Bohinj – Velesovo in SIJ Acroni Jesenice – Polet.

# Želimo povečati dobiček

Lip Bled, eno redkih velikih slovenskih lesnopredelovalnih podjetij, ki je preživelo krizo, po upokojitvi dolgoletnega glavnega direktorja Alojza Burje od 1. julija vodi Dušan Marinič, dotedanji izvršni direktor prodaje in marketinga v družbi, ki je celotno poklicno pot prehodil v lesnopredelovalni industriji, od tega skupno petnajst let v Lipu Bled.

SIMON ŠUBIC

**Lip Bled v naslednjih treh, štirih letih načrtuje nov investicijski cikel. Katere so te investicije?**

»Tako je, želimo nadaljevati z načrtovanimi investicijami, skupaj vrednimi več kot sedem milijonov evrov, saj so te bistvene za obstoj in širitev prodaje podjetja. Kot veste, je bil junija sprejet občinski podrobni prostorski načrt, ki nam omogoča, da naslednje leto investiramo v širitev prostorov. Zlasti je pomemben nov logistični center s približno 3000 kvadratnimi metri, hkrati pa bomo pridobili prostor za postavitev novih proizvodnih linij. Že letos bomo vložili okoli 1,3 milijona evrov, večji del za strojno opremo in digitalizacijo delovnih procesov. Še ta mesec in marca prihodnje leto bomo dobili novi liniji za izdelavo podbojev, ki nam bosta omogočili večje kapacitete in izdelavo zahtevnejših podbojev kot doslej. Naslednje leto sledi dvomilijonska investicija v logistični center in večja investicija v opremo. Velika investicija je predvidena tudi v letu 2020, in sicer v povsem avtomatizirano linijo kril, če bo seveda šlo vse po načrtih, in upam, da tudi ne bo večjih sprememb na trgu, glede na to, da se zlasti nemški trg nekoliko ohlaja. Je pa res, da na nekaterih trgih beležimo tudi visoko rast.«

**Naštete investicije so najbrž nuja, če želi Lip ohraniti oz. okrepiti svoj položaj na trgu?**

»Seveda. Brez tega ni prihodnosti. Nadaljevati pa moramo tudi z ostalimi sprejetimi strategijami. Lipu Bled je uspelo obstati, ker se je že pred časom odločil, da se usmeri v izvoz. Danes izvozimo 70 odstotkov prodaje, 30 odstotkov pa je domačega trga. Na domačem trgu, pa tudi tujem, je še posebej močan inženiring. Pri tem bi poudaril, da smo poleg ostalih projektov letos z vrati opremili več kot 30 šol in vrtecev, v tujini pa bi v ospredje postavil dva večja projekta – Hotel Hilton v Dubrovniku in Hotel Hilton v Budimpešti, ki je sicer še v izvajanju in pri katerih skupna vrednost izvedbenih del presega pol milijona evrov. Imamo tudi dvanajst lastnih prodajnih centrov po Sloveniji, kjer enako kot pri inženiringu skušamo svoje izdelke in storitve približati kupcem, saj vse



Dušan Marinič, glavni direktor Lipa Bled / Foto: Gorazd Kavčič

skupaj prodajamo z montažo. Take prodaje je na domačem trgu že okoli 90 odstotkov. Nakupne navade pa se spreminjajo tudi pri vratih, zato tudi v Lipu pripravljamo spremembe v tej smeri, saj bomo v prihodnosti omogočili tudi e-prodajo.«

**Tudi fleksibilnost je torej za vas zelo pomembna ...**

»Lip Bled letno realizira okoli 30 milijonov evrov prodaje. V Evropi, kjer med »vratarji« poteka ogromna koncentracija proizvajalcev, ki imajo skupnega prometa za več milijard, se uvrščamo med regionalne specialiste, zato lahko tekmujemo le s fleksibilnostjo in z inovativnimi pristopi. V mislih imam tako razvoj podjetja, razvoj produktov in trga kot tudi razvoj kadrov. V zadnjih letih smo podvojili oz. večkratno razširili naš program, ki ga delamo v manjših serijah, prilagajamo pa se tudi posebnim željam. Danes smo sposobni proizvesti različne individualizirane izdelke, sicer ne bi preživeli. V letošnjem letu smo za svoje kupce razvili nov moderen dizajn vrat. Skupaj z dobavitelji, arhitekti in zaposlenimi smo okrepili sodelovanje na področju razvojno-raziskovalnih aktivnosti. Pospešeno na vse trge uvajamo v prodajo tudi nov model funkcijskih vrat Alfa. Modernizirati pa moramo tudi tehnologijo, saj so potrebe vedno bolj različne. V Sloveniji in tudi v Evropi smo prvi, ki smo uvedli vrata s sinhro porami. Tega v svojem programu nima še nihče. Tudi za program hrast grča smo bili pred časom med »vratarji« prvi na trgu. Naša prednost je tudi v tem, da velik del prodaje poteka pod lastno blagovno

znamko, pod katero prodamo več kot 60 odstotkov blaga. To je poleg stalnega razvoja tudi ključ za doseganje višjih cen.«

**Za koliko želite v prihodnjih letih popraviti prodajo?**

»Po naših ocenah naj bi nam v naslednjih treh letih naše kapacitete in prodajo uspelo dvigniti za od 15 do 20 odstotkov. Naš fokus trenutno ni toliko v širitvi prodaje, ampak prvenstveno v povečevanju dobička, zato moramo vlagati v kadre, izvajati investicije. To je zagotovo nujno. V letu 2017 smo na primer imeli 29 milijonov evrov prometa, proizvedli smo okoli 200 tisoč vratnih kril in prav toliko podbojev, ob tem smo imeli od 200 do 300 tisoč evrov dobička oziroma približno 1,1 milijona evrov EBITDA. Letos je naš cilj, da ob podobni ravni prihodkov dosežemo med 500 in 600 tisoč evri dobička, se pravi okoli 1,5 milijona evrov EBITDA. Za prvih sedem mesecev že lahko ugotovimo, da smo EBITDA v primerjavi z lanskim letom podvojili.«

**Kako ste to dosegli?**

»Ta odgovor terja, da pogledamo nazaj v leto 2016, ko je nastala velika konjunktura, zato smo potrebovali bistveno večje število zaposlenih. Ker nismo imeli zadostnih kapacitet, smo bili namreč primorani povečanemu povpraševanju slediti z uvedbo tretje izmene. Število zaposlenih smo torej povečali za tretjino na zdajšnjih 330 sodelavcev. Od 2016 naprej je bila rast prodaje po osem odstotkov, medtem ko se nam je dobiček celo zmanjšal v primerjavi z letom z 2015. Da se nam letos dobičkonosnost

spet izboljšuje, smo naredili več stvari. Prva stvar je, da smo v dogovoru z določenimi kupci obseg manj donosnih programov zmanjšali. Kot drugo pa skušamo urediti procese, tako da zmanjšamo notranje izgube, torej izmete, popravila in reklamacije ... O tem se zdaj v podjetju intenzivno pogovarjamo, se pravi, kako povečati zanesljivost, zadovoljstvo kupca ter motivacijo in zadovoljstvo zaposlenih.«

**Kako bodo investicije vplivale na kadrovske potrebe Lipa?**

»Načrtujemo, da bomo po izvedbi omenjenih investicij obstoječe število 330 sodelavcev ohranili. Imamo veliko projektov in načrtov, naš cilj pa je povečati produktivnost. Eden glavnih izzivov pa bo krepitev motivacije zaposlenih, zato smo že junija formalno skupino, ki vključuje 30 zaposlenih. V izboljšave smo želeli vključiti najširši krog sodelavcev, ki imajo niz idej, predlogov, kako bi lahko zadeve izboljšali. Želimo si zavedanja, da smo vsi na isti ladji, da najšibkejši člen diktira uspešnost celega podjetja, zato si prizadevamo za izboljšanje medsebojnih odnosov, zmanjševanje barier med različnimi oddelki. Začeli smo z drugačnim načinom razmišljanja: ko dosežeš spoštovanje, pridobiš zaupanje, ta pa je osnova za spremembe. Za podjetje je namreč najhujše, da vse poteka 'kot po navadi', da ni sprememb. To smo tudi mi prepoznali in na tem zdaj delamo. Sodelavce smo tudi seznanili, da bo rezultat izvedbe teh sprememb vplivala na dvig plač, nadaljevanje tradicije in zagotovila boljše delovne pogoje.«

## Poslovna enota GB Leasing v Kranju

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

**Kranj** – GB Leasing, hčerinsko podjetje Gorenjske banke, ki je doslej delovalo v Ljubljani in Mariboru, je formiralo poslovno enoto tudi v Kranju. V poslovalnici na Bleiweisovi cesti 1 delujeta dve pisarni, kjer bo mogoče sklepati lizing pogodbe in urediti vsa administrativna opravila. Ekipa GB Leasing bo za vse potrebne informacije na voljo od ponedeljka do četrтка med 8.30 in 16.30 ter od 8. do 16. ure ob petkih. Vodja poslovne enote Kranj bo Marino Lukanc, ki ima več kot deset let izkušenj s področja trženja in svetovanja pri najemu finančnega lizinga, delovali pa bosta tudi dve svetovalki za lizing, ki bosta skrbeli za izvedbeno plat sklepanja lizing pogodb in administrativna opravila.

Na Gorenjskem že sedaj redno sodelujejo z več kot

50 trgovci rabljenih in novih vozil. GB Leasing, ki deluje od začetka leta 2016, je sicer prisoten pri trgovcih vozil na več kot 500 prodajnih mestih po vsej Sloveniji in je ena od treh največjih lizing hiš v državi. GB Leasing in Gorenjska banka sta od leta 2016 tudi ekskluzivna partnerja za financiranje vozil znamke BMW v Sloveniji.

Glavnino posla predstavljajo osebna vozila, lahka komercialna, težka tovorna vozila, prikolice, plovila in druga oprema, poleg tega pa so pomemben finančni partner tudi na področju trga traktorjev in kmetijske opreme. Najem finančnega lizinga za kmetijski stroj s prilagojenim odplačilnim načrtom, na način, da kmetovalec plačuje v letnih, in ne mesečnih obrokih, kot je to običaj pri klasičnih oblikah kreditiranja, je danes dobro uveljavljen produkt.

## Lek zmanjšuje emisije

ALEŠ SENOŽETNIK

**Mengeš** – Na lokaciji v Mengšu je farmacevtsko podjetje Lek v preteklem letu kljub povečanemu obsegu proizvodnje za 33 odstotkov zmanjšalo skupne emisije hlapnih organskih spojin v ozračje, za 21 odstotkov je izboljšalo učinkovitost rabe vode ter za tri odstotke zmanjšalo celotno porabo energije, sporočajo iz družbe. Kot dodajajo, se vsi zakonsko opredeljeni okoljski kazalniki

gibljejo pod dovoljeno ravnjo. V varovanje okolja so sicer v zadnjih šestih letih vložili 21,5 milijona evrov, samo v zadnjem letu pa pet milijonov evrov.

Lek je sicer v Sloveniji že leta 2012 vpeljal pilotno aplikacijo Th!nk Novartis, s katero zaposlene spodbujajo k inovativnosti. V petih letih delovanja aplikacije so zaposleni v Sloveniji oddali več kot 5500 predlogov za izboljšave. Te so samo Leku v Mengšu prinesle že 34 milijonov evrov prihrankov.

## Ukinitev starega portala eDavki

**Kranj** – Finančna uprava poziva zavezanca, naj začnejo uporabljati prenovljen portal eDavki, saj bo star portal deloval še do 30. septembra. Od 1. oktobra dalje bo torej deloval samo še nov portal eDavki. Čeprav nov portal deluje že od junija 2018, na finančni upravi ugotavljajo, da še vedno veliko zavezancev za poslovanje z njimi uporablja starega, prav zato jih zdaj pozivajo, naj čim prej začnejo uporabljati prenovljen portal, saj bo stari že čez dober teden dni ukinjen in ga zavezanca ne bodo mogli več uporabljati. Za lažje delo na novem portalu z nastavitvami »DOSTOPNOSTI« lahko izberejo predstavljene barve grafičnih elementov. Za nemočno delo si lahko uredijo tudi bližnjice do novega portala. Nov portal eDavki se nahaja na povezavi <https://edavki.durs.si>. Trenutno sistem eDavki uporablja več kot 50.000 fizičnih oseb in vsi podjetniki in podjetja, ki morajo s FURS poslovati elektronsko na podlagi zakona.

## Skupna pokojninska družba v lasti Triglava

**Kranj** – Zavarovalnica Triglav, matična družba Skupine Triglav, je z Novo Ljubljansko banko sredi septembra podpisala pogodbo o nakupu preostalega, 28,1-odstotnega lastniškega deleža družbe Skupna pokojninska družba, s čimer bo postala njena stoddotna lastnica. Na slovenskem trgu prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj je konec leta 2017 delovalo devet ponudnikov, med njimi je imela Zavarovalnica Triglav, matična družba Skupine Triglav, 14-odstotni tržni delež glede na zbrana sredstva, Skupna pokojninska družba pa 20-odstotnega.

# KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

## Divjad največkrat pogine zaradi stresa

In ta stres ji največkrat povzroči človek, ki je v naravi tujek. V Razstavno-izobraževalnem središču Dolina je bilo v torek v organizaciji Občine Tržič predavanje Mira Dovžana z naslovom Človek v naravi in v odnosu do prostoživečih živali. Med slednjimi je približno trideset vrst divjadi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Predavatelj Miro Dovžan, doma iz Podljubelja, je dolgoletni dejavni član Lovske družine Tržič, tudi eden od mentorjev dijakom Biotehniškega centra Naklo pri predmetu Naravovarstvo in lovstvo. Vsakodnevno opazuje spremembe v okolju, ki so posledica naravnih procesov in človekovih dejanj. Pogoj za sožitje v naravi sta rastlinski in živalski svet, človek ne, kajti človek je v naravi tujek, pove. Zato bi bil za Dovžana bistveni podatek, koliko naj bi človek sploh smel posegati v naravno sožitje. V Sloveniji imamo normativistiko lepo zapisano v zakonih, a ozaveščenost ljudi naj bi po njegovem mnenju šele vzbudila pravi odnos do narave.



Miro Dovžan

Nestrokovne odločitve pa naj gredo čim dlje stran od nje, je še poudaril.

Nosilna kapaciteta narave je omejena. Postavljanje vlak, motoristični navdušenci vsepovsod na brezpotjih, množično planinarjenje ... Do kam to pelje, se sprašuje Dovžan.

V Dolini so ob gozdni cesti 15. avgusta naštel okrog petsto avtomobilov, čez dve leti jih bo parkirni prostor iskal pet tisoč, je ponazoril. Ali pa gams na Košuti; miroljubna žival, ki ne povzroča škode in od decembra do maja živi v težkih razmerah. Kaj

se zgodi? Helikopterski prevozi, droni, jadralna letala ... za vse to si gams predstavlja, da je planinski orel, njegov naravni sovražnik. Gams se boji človeka, stres mu povzroči gorski kolesarji, plezalci ... Pred vsemi se mora iz primarnega okolja umikati, bežati tudi po desetkrat na dan, za to porablja hrano, utrip mu s 15 udarcev na minuto poskoči na sto udarcev. Divjad tako največkrat pogine zaradi stresa. »Ne izzivam, a sprašujem. Kaj predlagate za motoristične navdušence? Morda poligon na eni nemoteči ograjeni lokaciji?« Dovžan tudi ne more razumeti, da se že ob treh ponoči ljudje pripeljejo z avti in gredo po gobe, saj to moti nočni mir živali: »Jelenjad se pari septembra

in oktobra in še ponoči se ne more več gibati in prehranjevati, da ne omenjam procesa paritve.« Veliko je tudi poškodb srnjadi na prometnejših cestah. »Težko je pobirati povožene živali, pretresljivo za še tako izkušenega lovca.« Življenjski prostor se prostoživečim živalim vse bolj omejuje. »Saj je prav, da imamo določene peš in kolesarske poti, ampak kaj, ko ljudje iščemo bližnjice, svoje poti in nas je vsepovsod dosti. Zakaj se za na Kofce sme čisto povsod parkirati? Kaj bodo naravi prinesle posledice sodobnega spravila lesa in posekov zaradi lubadarja? Zakonodaja v tujini predpisuje: ko logar, gozdar ali strojnik pri delu v gozdu najde perje določene vrste zavarovane divjadi, se ustavi gradnja in vsako

delo v tem delu. Naj povem, da nekaj podobnega piše tudi v naši zakonodaji.« Dovžan je govoril o vlogi države v naravovarstvu, gospodarjenju z divjadjo, ki je v Sloveniji centralno urejeno. Lovci tudi ne planirajo odstrela divjadi, planira ga Zavod za gozdove za posamezno lovsko društvo. »A dolgotrajen birokratski odnos ne sledi naravnim, vremenskim in drugim dogajanjem,« je še opozoril Dovžan.

Lovci Lovske družine Tržič naredijo dva tisoč ur letno v korist narave, sem sodijo tudi čistilne akcije, košnja, izobraževanje po šolah ... in prenašajo pomembno sporočilo, kot je sklenil Miro Dovžan: »Največ bomo naredili, če bomo naravo pustili na miru.«

Vam zmanjkuje časa za ureditev vrta?

Ne znate pravilno obrezati sadnega ali okrasnega drevja?

Potrebujete manjša mizarska popravila ali druga hiša opravila?



ŽELVA

**POKLIČITE ŽELVO**

Na telefon 04 515 03 80 ali 031 869 780

Podjetje ŽELVA poskrbi za urejeno okolje vaše hiše, bloka, naselja ali podjetja, OBREŽEJO grmovje in drevesa, POKOSIJO travo, PRELOPATAJO vrt, POSPRAVIJO listje ... in vse to tudi ODPELJEJO.

To pa še ni vse, nudijo vam tudi manjša MIZARSKA in druga HIŠNA opravila.

**UREJANJE VRTA IN OKOLICE  
ZAUPAJTE STROKOVNJAKOM!**

ŽELVA, podjetje z dolgoletno tradicijo in referencami



### Kraljica planin je Strela

Ukanc – Tudi na letošnjem Kravjem balu v Ukancu so pripravili predstavitev cikastega goveda, ki je potekala v sodelovanju z Združenjem rejcev cikastega goveda Pro-Cika. Po besedah tajnika združenja Matjaža Hribarja je cikasto govedo edina avtohtona pasma slovenskega goveda, ki je nastala v Bohinju: »Cike so bile kljub trdoživosti v letu 2002 na robu izumrtja, saj jih je bilo evidentiranih samo še 152, na pobudo rejcev, KGZ Ljubljana, kmetijskega inštituta, veterinarske fakultete in drugih pa je danes kar 1755 cikastih krav z rodovnikom, ki ga vodi kmetijski inštitut.«



Izmed okoli sto cik so izbrali tudi kraljico bohinjskih planin, in sicer Strela s planine Velo polje rejca Janeza Korošca. Zvonec je pritrdil predsednik TD Bohinj Boštjan Mencinger.



**Klasje**

**POPRAVILA  
KARDANOV**

Trgovina Klasje vam ponuja:

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Štore, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejšie tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tuji proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodajo in popravilo kardanov, rezervne dele za kardanove,
- prodajo nožev za freze in vrtavkaste brane,
- rezervne dele pošljemo po pošti.

Več informacij dobite pri nas: Klasje, d.o.o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj  
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065  
E-pošta: klasje@siol.net

# Lubadar se še širi

V gozdovih zgornje Gorenjske je še vedno izredno stanje zaradi napada lubadarja, k čemur je prispeval tudi lanski vetrolom. Letos so za posek označili že 225 tisoč kubičnih metrov lubadark, letna količina pa naj bi bila podobna lanski. Najhuje je v Bohinju, na Mežakli in obrobju Pokljuke.

ANA ŠUBIC

**Kranj, Bled** – »Lubadar je na območju blejskega gozdnogospodarskega območja še vedno problem številka ena. Gradacija ne poje njuje, v slovenskem merilu imamo največje količine,« pravi Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS). V njihovih gozdovih so letos za posek označili že 225 tisoč kubičnih metrov lubadark, kar je skoraj polovica napadene ga lesa v Sloveniji (500 tisoč kubičnih metrov). Umiritev Avsenek pričakuje z ohladitvijo pod 15 stopinj Celzija, meni pa, da bi se količina letošnjih lubadark pri njih utegnila približati lanskim rekordnim 456 tisoč kubičnim metrom. Od trinajstih milijonov kubičnih met-

kubičnih metrov polomljenega drevja. To je eden od razlogov, da imamo še vedno toliko lubadarja. So pa razlogi še druge: veliko smreke je na neprimernih, predvsem suhih kraških rastiščih, tu so še težko dostopni tereni oz. varovalni gozdovi, kjer ni možna sanacija, in lastniška problematika,« našteva Avsenek.

## Letos že več kot dva tisoč odločb

Kot pravi, imajo še vedno izredno stanje, tako da vsi gozdarji, tudi tisti na drugih nalogah, pomagajo pri odkrivanju žarišč, označevanju drevja za posek, izdajanju odločb za sanacijsko sečnjo, svetovanju lastnikom, kontroli, načrtovanju vlak, žičnih linij, izvršbah ... Letos so izdali 2100 odločb

natančnejših podatkov bomo prišli pozimi, ko bo čas za obdelavo podatkov, vsekakor pa gre že za nekaj tisoč hektarov. Večina površin se bo ogozdila, pomladila po naravni poti. Tam, kjer bo potrebna umetna obnova, pa pričakujemo kar veliko težav,« je dejal ter opozoril na pomanjkanje sadik, težave pri izvedbi, slab interes lastnikov, potrebo po vzdrževanju obnovljenega gozda ...

## Na spodnjem Gorenjskem lubadar v upadu

Na območju kranjske območne enote ZGS je od lubadarja napadene drevja precej manj kot na zgornjem Gorenjskem. Zaradi napada smrekovih podlubnikov so letos označili slabih 35 tisoč kubičnih metrov lesa, kar je trikrat manj kot v istem obdobju lani. »Manjše številke nas ne smejo zavesti, saj so bile količine napadene drevja v zadnjih dveh letih res izredne,« je dejal vodja kranjske območne enote Janez Logar, ki ocenjuje, da bodo letos za posek označili okoli 41 tisoč kubičnih metrov drevja. Največja žarišča so na območju gozdnega predela Hrastnik (začetek Selške doline) ter v Kokri in na Jezerskem, kjer so k prenamnožitvi botrovali tudi žledolom leta 2014 in težke terenske razmere, ki so ponekod ovirale ali celo onemogočale sanacijo. Od začetka leta 2015 je bilo v gozdovih kranjske območne enote zaradi podlubnikov posekanih blizu 400 tisoč smrek oz. 510 tisoč kubičnih metrov lesa.

S potekom sanacije so, tako Logar, zadovoljni, saj se večina lastnikov dobro zaveda nevarnosti podlubnikov. A ker izredne razmere trajajo že od 2014, so lastniki vse bolj naveličani in utrujeni. Po izvedeni sanitarni sečnji marsikomu zmanjka volje za obnovo in nego prizadetih površin. »Težava so tudi zahtevni postopki koriščenja evropskih sredstev za sanacijo prizadetih površin. Sanacijski načrt za podlubnike, ki je predpogoj za koriščenje evropskih sredstev, je bil sprejet šele sredi letošnjega leta,« je razložil Logar. Izpostavil je tudi pomanjkanje državnega denarja za sanacijo in obnovo poškodovanih gozdov, saj so letos lahko zagotovili sadike le za tretjino letnega programa načrtovane sanacijske sadnje.



Na zgornjem Gorenjskem so v zadnjih treh letih zaradi lubadarja morali posekati že več kot milijon kubičnih metrov smreke. / Foto: arhiv GG

rov smreke v gozdovih blejske območne enote so jih od začetka leta 2015 morali zaradi lubadarja posekati že dober milijon, če prištejemo še vetrolome, snegolome in nekaj redne sečnje, pa posek smreke znaša kar 1,7 milijona kubičnih metrov. »To je katastrofalni trend, ki pomeni popolni preobrat gospodarjenja z gozdovi na Zgornjem Gorenjskem,« opozarja Avsenek.

Največ lubadarja je sicer še vedno v Bohinju (Jelovica, Notranji Bohinj) ter na Mežakli in obrobju Pokljuke. »Sama Pokljuka je še v mejah manjših žarišč, smo pa tam decembra lani imeli vetrolom, zaradi katerega se je nabralo za sto tisoč

lastnikom gozdov, ki so doslej posekali od 197 od 225 tisoč kubičnih metrov označenih lubadark. Kar polovico napadene drevja je v gozdovih Nadškofije Ljubljana. »Z odzivnostjo lastnikov nismo zadovoljni, saj zamujajo z roki, ki bi bili potrebni, da bi bili učinkovito preprečevali širjenje lubadarja. Res pa je, da so količine tako velike, da primanjkuje izvajalcev, odkup lesa se ustavlja, kopičijo se skladownice ob cestah ... Skratka, obseg dela je za celotno gozdno verigo predimenzioniran, zato prihaja do številnih ozkih grl,« je pojasnil.

Ker je napad lubadarja velikopovršinski, je tudi veliko površin golih. »Do

## OZIMNA ŽITA 2018

# Najboljša v vseh pogojih!



<b>Pšenica</b> izboljševalka: <b>ENERGO</b> (R) poudarjena kakovost <b>IZALCO</b> (R) super kakovostna resnica <b>BERNSTEIN</b> (G) pridelek in kakovost, 2 v 1 <b>LENNOX</b> (G) presevna pšenica	<b>Krušna pšenica:</b> <b>SOFRU</b> (R) zgodnja in rodna resnica <b>ALIXAN</b> (G) večni rekorder <b>HYBELLO</b> (G, hibrid) <b>NOVO</b> kakovosten hibrid  <b>Krmna pšenica:</b> <b>SPONTAN</b> (G) visok pridelek in beljakovine	<b>Ozimni ječmen:</b> <b>SANDRA</b> (D) brez prave konkurence <b>AZRAH</b> (V) odporen, več slame <b>HEDY</b> (hibrid) stabilen, odporen na sušo  <b>Ozimna tritikala:</b> <b>COSINUS</b> šampion v zrnju in slami <b>RIPARO</b> zgodnja, rodna, stabilna	<b>Ozimna rž:</b> <b>ELEGO</b> stabilna kakovost <b>BINNTTO</b> (hibrid) hibridna rž  <b>Ozimni oves:</b> <b>WILLAND</b> pridelek, kot ga še niste imeli  <b>Ozimna pira:</b> <b>OSTRO</b> kakovostno pražito
---	--	---	---

Sorte so vam na voljo v vseh dobro založenih trgovinah s semeni. Več informacij na maloprodajnih mestih, pri svetovalni službi Agroasaat, v prospektu in na spletni strani.



**RWA Slovenija d. o. o.**  
Dolenjska cesta 250a, 1291 Škofljica  
t: 01 514 00 70, e: info@agrosaatsi



**SEJEMO PRIHODNOST**

www.agrosaatsi



## ODKUP - POSEK, SPRAVILO IN PREVOZ LESA



Strahinj 120 - NAKLO,  
tel.: 04 / 25 76 440,  
gsm: 051 / 358-368  
info@megales.si  
www.megales.si

- Odkupujemo hlodovino smreke, jelke in macesna ter celulozni les. Brez časovnih omejitev odkupujemo bukove goli, goli drugih trdih in mehkih listavcev.
- Izvajamo sečnjo in spravilo lesa z gozdarsko žičnico.
- Ugodne cene in dobri plačilni pogoji.

Megales - vaš partner pri odkupu, poseku in prevozu lesa.

## Praktični prikazi so najučinkovitejši

SIMON ŠUBIC

**Kranj** – Preventivno-izobraževalna delavnica o prometni varnosti, ki ta mesec v organizaciji Zavoda Varna pot in Lidla Slovenija potuje po Sloveniji, ta teden poteka na Gorenjskem. Potem ko je v torek potekala pred Lidlovo trgovino na Primskovem v Kranju in v sredo v Kamniku, jo jutri med 10. in 18. uro pripravljajo še pred Lidlom v Škofji Loki. Kot so nam pojasnili na kranjski delavnici, ki jo je skupaj s starši obiskalo okoli 250 otrok, prenovljen poligon pa so preizkusili tudi otroci iz dveh vrtcev, je osrednji namen delavnic izobraževanje in ozaveščanje otrok, mladostnikov in

njihovih staršev o varnem obnašanju v prometu.

Najmlajši se na delavnicih preizkusijo na posebej oblikovanem prometnem poligonu, prek igre spoznavajo pomen obvezne opreme na kolesu, naletne teže ter otroške varnostne sedeže. Starejši otroci in starši lahko poligon prevozijo na kolesu ali skiroju, svoje spretnosti pa preizkusijo tudi na simulatorju vožnje pod vplivom alkohola, drog in utrujene vožnje. »Mladi udeleženci v prometu se prek praktičnih prikazov in preizkusov najbolj učinkovito naučijo pravilnega obnašanja in ustreznega reagiranja v prometu,« poudarjajo v Zavodu Varna pot.



Prometno delavnico v Kranju je poleg otrok iz dveh vrtcev obiskalo še okoli 250 otrok v spremstvu staršev.

## Gorelo v zapuščenem železniškem bloku

**Jesenice** – Na Jesenicah je v ponedeljek zagorelo v zapuščenem železniški večstanovanjski hiši na Plavžu, kjer so svoje prebivališče našli tudi nekateri brezdomci. Ravno njihovi nepredvidnosti naj bi bilo pripisati vzrok požara, ki je v jutranjih urah prestrašil okoliške prebivalce, saj se je dim valil prek velikega dela Jesenic. Požar so hitro pogasili poklicni in prostovoljni gasilci z Jesenic, ki so iz stavbe odstranili tudi pogorelo opremo, prezračili prostore in opravili meritve plinov. Po informacijah policistov požar ni bil podtaknjen, v času intervencije pa sta bili v poslopju dve osebi, od katerih je ena tudi uporabljala ogenj. Moškega so v hitri intervenciji prijeli in ga obravnavajo zaradi suma kaznivega dejanja.



## Policisti iščejo tretjega voznika

**Nomenj** – V sredo okoli 6.30 se je v Nomenju zgodila prometna nesreča, v kateri so bila udeležena tri vozila. Na kraju sta trčila osebna avtomobila Kia Ceed bele barve in Renault Clio rdeče barve, tretje vozilo, ki naj bi s prehitvevanjem nesreče tudi povzročilo, pa je v smeri proti Bledu odpeljalo s kraja nesreče. Policisti pozivajo priče nesreče in druge, ki imajo podatke o tretjem udeležencem vozniku ali vozilu, naj pokličejo številko 113 ali na anonimni telefon 080 1200.

# Zamaskiranci v nekaj sekundah razbili točilnico

V torek zvečer so trije zakrinkani neznanci s kladivi razdejali točilnico Mali grad v Šmarci pri Kamniku. Dva od storilcev naj bi pred dejanjem v lokalu popivala.

JASNA PALADIN

**Šmarca** – Kot so sporočili s Policijske uprave Ljubljana, so bili policisti o kršitvi javnega reda in miru oziroma o vandalskem pohodu treh zakrinkanih neznancev v točilnici Mali grad obveščeni v torek okoli 21. ure.

»Po do sedaj zbranih obvestilih je znano, da so v gostinski lokal v okolici Kamnika prišli trije neznanci in začeli z razbijanjem inventarja v lokalu. Razbili so več kozarcev, ograjo in steklo hladilnika. Po dejanju so zbežali. Osumljeni so trije mlajši fantje, visoki okoli 180 centimetrov, oblečeni v kratke hlače in črne jope s kapucami, obraze so imeli zakrite,« nam je povedala Nataša Pučko, predstavnica za odnose z javnostmi PU Ljubljana.

Lastnika točilnice in tamkajšnje pivovarne Mali grad, zakonca Anja in Urban Florjančič sta bila zaradi dogodka pretresena. Kot je



Trije zamaskiranci so se točilnice lotili kar s kladivi. / Foto: Aleš Senožetnik

povedala Anja, sta se dva fanta, ki sta v lokalu pila pivo, ko bi morala plačati, začela prerekat z natakarnjem. Nazadnje sta le plačala in odšla, a se že kakšnih 15 minut kasneje vrnila skupaj s pajdašem; vsi trije so bili zamaskirani s

kapucami. Da sta bila dva od njih omenjena gosta, naj bi skleпали po tem, ko je eden ob vstopu v lokal natakarnju zavpil »Kaj boš ti meni računal!«, prav tako naj bi bila oblečena v ista oblačila. S kladivi so začeli razbijati

inventar, in čeprav naj bi vse skupaj trajalo zgolj kakšnih deset sekund, je škoda velika; po oceni lastnikov okoli dva tisoč evrov.

Po neuradnih podatkih naj bi policija storilce že prijel, lokal pa je že spet odprt.

# Kranjska vahta bila le provokacija

Sporni profil Kranjske vahte, ki je tudi predmet kriminalistične preiskave, je med tednom že izginil s Facebooka. Avtor objave zatrjuje, da je šlo za medijski eksperiment.

SIMON ŠUBIC

**Kranj** – Nedavna objava fotografij domnevnega urjenja paravojaške skupine Kranjska vahta, ki naj bi potekala 4. septembra v »gozdovih dežele Kranjske«, na družbenem omrežju Facebook naj bi bila zgolj provokacija, a policija primer vseeno obravnava z vso resnostjo. Policijska uprava Kranj je tako v ponedeljek, ko so začeli s preiskavo, avtorja sporne objave pozvala, »da se v izogib dvomom v namenskost objavljenih aktivnosti in zaradi razjasnitve okoliščin čim prej zglašite na Policijski upravi Kranj«. Po naših informacijah se na policiji do včeraj ni še nihče oglasil. Na Policijski upravi Kranj sicer tega niso potrdili, odgovorili so nam le, da postopek še vedno poteka.

Predstavitvena stran Kranjske vahte kot gorenjske različice Štajerske varde, ki je v nekaj dneh pridobila že okoli tristo sledilcev, je medtem že izginila



Objava fotografij urjenja Kranjske vahte naj bi bila po zagotovilih njenega avtorja zgolj medijski eksperiment. / Foto: Facebook stran Kranjska vahta

s Facebooka. Še pred izbrisanjem profila pa je avtor sporne objave sporočil, da je šlo zgolj za medijski eksperiment z namenom ugotavljanja odziva medijev: »Po pričakovanju v Sloveniji ni resnega novinarskega poročanja, saj pograbijo vsako neumnost, brez da bi preverili dejstva. V opomin vsem

airsoft in paintball društvom, ne objavljajte slik, ker vas lahko mediji obravnavajo za paravojaško organizacijo.«

Policijska uprava Kranj je kmalu po objavi zgornjega pojasnila sporočila: »Policija ne glede na zadnje sporočilo osebe o domnevnem 'medijskem eksperimentu'

primer objave fotografije oseb v oblačilih z vojaškimi vzorci ter orožjem na družbenem omrežju obravnava z vso resnostjo in v okviru razpoložljivih zakonskih pooblastil. V zadevi poteka intenzivna kriminalistična preiskava, še vedno pa se preverjajo sumi uradno pregonljivih kaznivih dejanj.«

## GGG +

AKTUALNO  
POGOVOR  
ZANIMIVOSTI  
NA ROBU  
RAZGLLED

# Le zvezek, svinčnik in sto sošolcev

Jana Lampe opravlja delo, ki si ga je vedno želela in ga čuti kot svoje poslanstvo: mlade v Sloveniji ozavešča o razmerah in življenju v najrevnejših državah sveta in kot strokovna sodelavka Slovenske karitas sodeluje v projektih, ki ljudem v Afriki in drugod po svetu omogočajo ne le preživetje, ampak tudi trajne pogoje za dostojnejše življenje.

MARJANA AHAČIČ

Že ko je v sedmem razredu osnovne šole pisala spis z naslovom *Ko bom velik, bom ...* je odločno napovedala, da bo misijonarka. V Afriki. »Mislim, da mi je bilo to položeno že v zibelko. Čeprav sem si globoko v sebi vedno želela v Afriko, me je v času študija pot pripeljala v Indijo, kjer sem se prvič srečala s skrajno revščino. Nato sem imela srečo, da so me zaposlili na Slovenski karitas, kjer sem dobila delo, ki ga čutim kot svoje poslanstvo – ozaveščati mlade v Sloveniji o

razmerah in življenju v najrevnejših državah sveta in skupaj z misijonarji sodelovati pri izvedbi konkretnih razvojnih in humanitarnih projektov, ki ljudem v Afriki in drugje po svetu omogočajo preživetje in trajne pogoje za dostojnejše življenje,« je razloge, zakaj je tako zelo predana pomoči črnemu kontinentu, pojasnila Jana Lampe, strokovna sodelavka Slovenske karitas. Vsak dan se iz domačih Gorij pelje v službo v Ljubljano. Pravi, da z velikim veseljem opravlja svoje delo. A oči se ji vendarle čisto drugače zasvetijo, ko

opisuje svoje delovne – in srčne – poti v Afriko.

## Za srce Afrike

Tja se je prvič odpravila leta 2010, v Ruando in Burundi, zato, da je spremljala, ki jih na Slovenski karitas tam ob podpori Ministrstva za zunanje zadeve RS in v sodelovanju z misijonarji prek akcije Za srce Afrike izvajajo od leta 2006 dalje. »O Afriki sem že prej veliko prebrala, ampak to se ne da primerjati s tem, kar doživiš v živo. To je svet, ki je čisto drugačen od našega in se mu še vedno kar ne morem

načuditi. Ljudje živijo zelo preprosto, še posebno na podeželju, kjer je revščina velika. Hiše so zgrajene iz blata, v eni sobi sta starša, v drugi so otroci. Kuhajo na odprtem ognju. Vsak dan opažuješ, kako odrasli in otroci, z rumenimi deset- ali 25-litrskimi kanticami hodijo do vodnjakov kilometre daleč peš po vodo za pitje in umivanje. Veste, da tam vsa družina na dan porabi le šestdeset litrov vode?»

## Vse opravijo peš

Otroci gredo po šoli pogosto nabrat drva za kuhanje hrane ali pa travo za prehrano koz, še opisuje. »Koze imajo predvsem za gnojenje zemlje. A veliko ljudi žal nima niti koze, ki v teh državah stane okoli dvajset evrov. Ljudje na podeželju večinoma nimajo elektrike: le štiri odstotki v Ruandi, v Burundiju še manj – in ko se vsak dan ob šestih zvečer znoči, je v vasi čista tema. Ni televizije, računalnikov, ostane le tih pogovor ...« Kot pravi, se ljudje na podeželju večinoma ukvarjajo s poljedelstvom. »V Ruandi in Burundiju je obdelan skoraj vsak košček zemlje, ljudje so zelo pridni, vendar je te zemlje na žalost premalo, da bi vsi lahko dostojno živeli. Veseli smo, da z akcijo Z delom do dostojnega življenja



Šola v Ruandi, ki so jo prav tako postavili in jo vzdržujejo s pomočjo donacij iz Slovenije. / Foto: arhiv Jane Lampe

z rednim mesečnim darovanjem skoraj šeststo slovenskih darovalcev omogočamo delo in plačilo zanj ter s tem dostojno življenje tristo najrevnejšim družinam v misijonih v Afriki.«

## Le zvezek in svinčnik

Ker ni možnosti za delo in zaslužek, je tudi veliko ljudi podhranjenih, tudi ona opaža ob vsakokratnem obisku. »Koliko otrok sem srečala, ki zaradi kronične podhranjenosti niso zrasli svojim letom primerno! Misliš, da je nekdo star štiri leta, pa ti misijonarka pove, da jih ima 12. To me vedno razžalosti. Tudi šole so v Afriki drugačne od naših. V klopih, ki bi bile pri nas za dva učenca, jih tam sedi pet, celo šest. V enem razredu se stiska tudi do sto učencev, ki se tako težko veliko naučijo. Učenci imajo običajno tudi samo po en zvezek in en svinčnik, včasih pa še tega ne. Brez dobre izobrazbe pa je tudi tam še težje priti do poklica in boljše prihodnosti.« Zato je vesela, da v Afriko prihaja v imenu organizacije, ki prinaša pomoč.«

## Kljub revščini je veselja veliko

V Afriko jo vedno znova vlečeta tudi tamkajšnji preprost način življenja in veselje, ki ga imajo Afričani

do življenja kljub velikemu pomanjkanju, pravi Jana Lampe. »V Afriki sem tudi ugotovila, kako malo človek potrebuje za svoje življenje. Zato tudi doma živim preprostejše življenje. Po drugi strani me pa vleče v Afriko tudi to, da vidim, kaj je bilo vse s pomočjo iz Slovenije prek Karitas narejenega. Gane me tudi, ko vidim, s kakšno ljubeznijo in srčnostjo tam delajo naše misijonarki. Vsak evro, ki pride iz Slovenije, obrnejo dvakrat. Zase ne potrebujejo sredstev, ker se preživljajo iz drugih virov: večinoma so zaposlene kot zdravstvene delavke.«

## Zakaj pomagati prav Afriki

Seveda, pravi Jana Lampe, se vedno najde kdo, ki meni, da je tudi za Slovensko karitas čisto dovolj dela doma, v Sloveniji. »Večino – kar 95 odstotkov – svoje pomoči tudi zares namenjamo prav slovenskim otrokom, družinam in starejšim v stiskah. A stiske so v Afriki še veliko večje, tam ljudje zaradi skrajne revščine in lakote vsakodnevno umirajo. In če vidimo, da nekdo nekje živi v pomanjkanju, da trpi, mi pa imamo sredstva, je prav, da mu pomagamo iz gole človeške solidarnosti.«



Jana Lampe z družinami iz Mukunga v Ruandi, ki so prek projekta Učinkovitejša raba virov za trajnostno preživetje prejele koze za gnojenje zemlje. / Foto: arhiv Jane Lampe

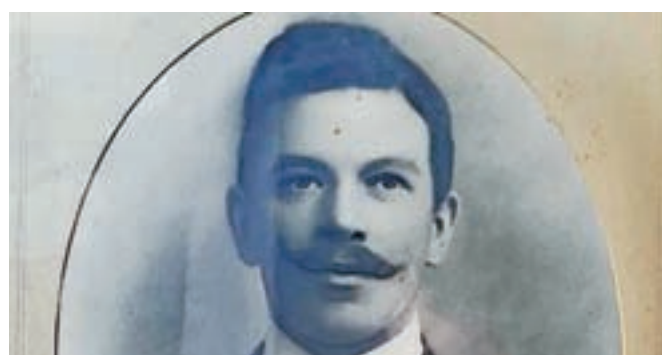
## Pogovor

Kliniko Golnik zdaj vodi doc. dr. Aleš Rozman, ki je na Golniku začel poklicno pot. stran 18



## Zanimivosti

Anton Umnik o svojem dedu, soimenjaku, prvem županu občine Senčur stran 19



## Multikulti

Britanec Graeme Chuter, ki že več let živi na Gorenjskem, je vzljubil našo deželo. stran 20



## Od petka do petka



Koordinator Levice Luka Mesec je povedal, da so se za sodelovanje z vlado odločili ravno zato, da se prepreči vzpon ljudi s stališči, kot jih ima Damir Črnčec, na oblast.



Tudi predsednik vlade Marjan Šarec se je ta teden pogovarjal s predsednikom Evropske komisije Jeanom-Claudom Junckerjem o tožbi Slovenije zoper Hrvaško.



Med najboljše plačanimi v javnem sektorju veliko večino predstavljajo zdravniki. Nekateri opravijo tudi več kot 350 ur dela na mesec (slika je simbolična). / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

# Levico moti Črnčec

Imenovanje Damirja Črnčeca za državnega sekretarja v kabinetu predsednika vlade naj bi bil glavni razlog za preklic podpisa sporazuma med vladnimi strankami in Levico.

SIMON ŠUBIC

## Levica nezadovoljna z imenovanjem Črnčeca

V torek so preklicali predviden podpis sicer že parafiranega sporazuma vladnega peterčka z Levico. V Mladini so poročali, da do podpisa ni prišlo, ker naj bi bili v Levici nezadovoljni z imenovanjem Damirja Črnčeca za državnega sekretarja v kabinetu predsednika vlade. V največji vladni stranki LMŠ so pojasnili, da do podpisa sporazuma o sodelovanju z Levico ni prišlo zaradi neuskladitve terminov predsednikov strank, koordinator Levice Luka Mesec pa je v sredo povedal, da se je zataknilo, »ker je Levica nezadovoljna z odstopanjem od parafiranega dogovora glede sodelovanja z vlado«. Mesec meni, da skušajo nekateri ministri in predstavniki vladnih strank že več tednov razvodeniti vsebino parafiranega sporazuma, češ da gre le za seznam lepih želja. Levica želi zagotoviti, da se bodo dogovorjenega v parafiranem sporazumu držali, je pojasnil Mesec, ki se bo predvidoma danes s predsednikom vlade Marjanom Šarcem pogovoril o tem, kakšen status ima sporazum in kako ga bodo udeleževali. Predvsem

pa želijo preprečiti presenečenja, kot je bilo imenovanje Črnčeca, ki je po njegovem mnenju nesprejemljiv za levosredinsko vlado. Levica je pristopila k sodelovanju s peterčkom ravno zato, da se prepreči »vzpon ljudi s stališči, kakršne izraža Črnčec na socialnih omrežjih, na oblast«, je dodal. Šarčeva odločitev o imenovanju Črnčeca v svoj kabinet je bila v Levici slabo sprejeta predvsem zaradi njegovih preteklih izjav glede migrantov in drugih nestrpnih stališč. Šarec je razložil, da se do preteklih besed Črnčeca ne želi opredeljevati, na mesto državnega sekretarja za nacionalno varnost pa ga je imenoval »na podlagi njegovih izkušenj, saj gre za priznane strokovnjaka tako na teoretičnem kot na praktičnem področju«. Kot je napovedal, bo državnega sekretarja odstavil, če bo še izražal nestrpna stališča.

## Juncker ignoriral mnenje pravne službe

V zadnjem tednu je zelo odmevalo razkritje nemškega časnika Spiegel, da je predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker ignoriral mnenje pravne službe komisije, da večina trditev, ki jih je v predlogu tožbe predstavila Slovenija

glede kršitev prava EU s strani Hrvaške zaradi neuveljavitve arbitražne odločbe o meji, drži in da bi morala Evropska komisija v mnenju to podpreti. Še več, z vsebino pravnega mnenja Juncker ni seznanil niti evropskih komisarjev. Kot je znano, se je Evropska komisija odločila, da ne prevzame slovenske tožbe zoper Hrvaško. Z Junckerjem in hrvaško predsednico Kolindo Grabar-Kitarović se je v ponedeljek ob robu Pobude treh morij v Bukarešti neformalno pogovarjal tudi predsednik republike Borut Pahor in po neformalnem srečanju dejal, da ne glede na objavo mnenja pravne službe komisije vse tri strani vztrajajo pri svojih stališčih. Včeraj se je o tem vprašanju z Junckerjem pogovarjal tudi premier Marjan Šarec na neformalnem vrhu EU v Salzburgu.

## Med najboljše plačanimi daleč največ zdravnikov

Radio Slovenija je v začetku tedna objavil podatke ministrstva za javno upravo o plačah v javnem sektorju, iz katerih je razvidno, da med tisoč najboljše plačanih v javnem sektorju veliko večino (v posameznih mesecih jih je tudi okoli devetsto) predstavljajo zdravniki. Nekateri zdravniki na mesec opravijo

celo več kot 350 ur dela. Po besedah predsednika zdravniškega sindikata Fides Konrada Kuštrina in direktorja Univerzitetnega kliničnega centra Maribor Vojka Flisa se to dogaja zaradi pomanjkanja zdravnikov v Sloveniji. Na ministrstvu za javno upravo so razložili, da so podatke pripravili kot odgovor na novinarsko vprašanje, sledili pa so tudi pozivu Fidesa, da bi bilo korektno pri objavi najvišjih plač navesti tudi, koliko dela je nekdo za takšno plačo opravil. Podatki za junijske plače v javnem sektorju med drugimi pokažejo, da je bilo 2176 od skupno 6494 zdravnikov v najvišjem, 57. plačnem razredu. Ugotovili so, da sta se v zadnjem letu dni povečala tako delež dežurnega kot nadurnega dela zdravnikov. V obeh primerih gre za delo prek polnega delovnega časa, je pa nadurno delo boljše plačano. Presoja o tem, ali bo za zdravnika odredil delo v dežurstvu ali nadurno delo, pa je na njihovih delodajalcih oz. vodjih, ki razporejajo delo, je pojasnil vodja sektorja za plače Branko Vidič. Pri pregledu podatkov so na ministrstvu naleteli tudi na dva primera, ko imata zdravnik sklenjeno pogodbo za polovičen delovni čas, a vseeno opravljata delo preko polnega delovnega časa.

Slovinci v zamejstvu (630)

## Kultura je povezala sosede

JOŽE KOŠNJEK

### med sosedi

Podklošter / Arnoldstein na Koroškem, nad katerim se stikajo meje treh držav, je bil v nedeljo kraj prvega velikega srečanja kultur sosedov iz Avstrije, Slovenije in Italije, ki je bilo organizirano tudi v spomin na konec prve svetovne vojne. Organizator srečanja je bila Koroška konsenzna skupina, v kateri so se združili nekdanji nasprotniki, tudi zloglasni koroški Heimatsdienst, in začeli delovati za mir in sožitje na Koroškem in v celotni regiji Alpe-Jadran. Tako se je v nedeljo na ruševinah nekdanjega samostana nad Podkloštrom, ki so vzorno ohranjene in urejene za kulturne prireditve, zbralo več kot dvajset kulturnih skupin iz Koroške, Italije in Slovenije, pridružili pa so jim tudi politiki, med drugim koroški deželni



Poslanke koroškega deželnega zbora Ana Blatnik (levo) in avstrijska veleposlanica v Ljubljani mag. Sigrid Berka

glavar dr. Peter Kaiser in veleposlanica Republike Avstrije v Ljubljani mag. Sigrid Berka, rojena v okrožju Pinzgau na Salzburškem, najvišji predstavnik Republike Slovenije pa je bil generalni konzul v Celovcu Milan Predan s soprogo Darko. V duhu

sporočila srečanja v Podkloštru »Mir, sprava in sporazumevanje«, ki je potekalo trojezično v nemščini, slovenščini in italijanščini, so člani Koroške konsenzne skupine, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Marjan Šturm, predstavnik Koroškega Heimatsdiensta Josef Feldner in predsednik nemškega kulturnega društva v Kanalski dolini Alfredo Sandrini podpisali skupno izjavo za mir, sožitje in sodelovanje v prostoru Alpe Jadran, ki je po svojih značilnostih Evropa v malem. Izjava je tudi sporočilo politikom v sosednjih državah in tudi širše v Evropi, naj ohranijo ta del Evrope kot regijo miru. V več ur trajajočem kulturnem programu sta sodelovala tudi mešana pevska zbor Odmev



Mešani pevski zbor Odmev iz Kranjske Gore z našim generalnim konzulom v Celovcu Milanom Predanom in njegovo soprogo Darko Zvonar Predan

iz Kranjske Gore in Triglavski zvonovi iz Mojstrane, obiskovalci, bilo jih je okrog petsto, pa so se sladkali z blejsko kremno rezino iz podjetja Conditus.

Soorganizator srečanja, član konsenzne skupine in predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Marjan Šturm je poudaril, da njegova skupina gradi nujno zaupanje, sodelovanje in sobivanje med nekdanjimi nasprotniki. »Slovinci

nimamo drugih sosedov, zato moramo z njimi živeti in sodelovati,« je povedal. Poslanke koroškega deželnega zbora, koroška Slovenka Ana Blatnik, pa je ocenila, da so taka srečanja »vitamin za Evropo«, ki se nevarno nagiba desno in v kateri skušajo nekatere stranke zrušiti sožitje, značilno za Evropo. »Pred tem svarim,« je dejala. »Zato se mora vsak v svojem okolju prizadevati, da se to ne bo zgodilo,« je povedala.





## Po svetu

## Junckerjev sklepni govor

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker ima v Evropskem parlamentu vsako leto dolg govor o stanju v uniji. Letos je pred poslanci v Strasbourgu govoril 12. septembra 2018. Kaj je povedal?

MIHA NAGLIČ

## Za enotnost Evrope

Junckerjev letošnji govor (pod naslovom Čas za evropsko suverenost) je bil njegov zadnji na tem položaju. Maja 2019 bodo evropske volitve in novi parlament bo izvolil tudi novega predsednika EC. Preberimo le eno od poglavij, cel govor je mnogo daljši. »Spoštovane poslanke in poslanci, kakšno je danes, leta 2018, stanje v Uniji? Deset let po propadu banke Lehman Brothers je Evropa v veliki meri premagala gospodarsko in finančno krizo, ki je prišla k nam od drugod in nas je marsikje močno prizadela. Evropsko gospodarstvo raste že 21 zaporednih četrtletij. Zaposlenost si je opomogla, saj je bilo od leta 2014 ustvarjenih skoraj 12 milijonov novih delovnih mest. 12 milijonov delovnih mest – to je več, kot je prebivalcev v Belgiji. V Evropi nikoli ni bilo toliko ljudi zaposlenih – 239 milijonov žensk in moških ima delo. Brezposelnost mladih znaša 14,8 odstotka, kar je sicer še vedno preveč, vendar najmanj po letu 2000. V Evropo se vračajo naložbe, zahvaljujoč našemu Evropskemu skladu za strateške naložbe, ki mu nekateri, čeprav

vedno bolj redki, še vedno pravijo 'Junckerjev načrt' in mu je uspelo privabiti za 335 milijard evrov javnih in zasebnih naložb. Kmalu bomo dosegli raven 400 milijard. In tu je še Grčija: po nekaj brez dvoma bolečih letih, po hudih socialnih problemih brez primere, pa tudi po obdobju solidarnosti brez primere, je Grčija uspela zaključiti svoj program in se spet postaviti na lastne noge. Prebivalcem Grčije čestitam za herkulске napore, ki jih preostali Evropejci še vedno podcenjujejo. Vedno sem branil Grčijo, njeno dostojanstvo, njeno vlogo v Evropi in zlasti ohranitev njene članstva v evrskem območju. Na to sem še vedno ponosen. Evropa je tudi ponovno potrdila svoj položaj trgovinske sile. Naš položaj v svetovni trgovini je jasen dokaz, da moramo delno združiti naše nacionalne suverenosti. Evropska unija ima danes sklenjene trgovinske sporazume s 70 državami. Skupaj predstavljamo 40 odstotkov svetovnega bruto domačega proizvoda. Po zaslugi teh sporazumov, ki se jim zelo pogosto po krivici nasprotuje, lahko svoje visoke standarde na področju prehranske varnosti, delovnega prava, okolja in pravic potrošnikov izvažamo daleč prek

naših meja. Ko sem se julija, v nevarnem obdobju mednarodnih napetosti, v istem tednu mudil v Pekingu, Tokiu in Washingtonu, sem kot predsednik Evropske komisije lahko govoril v imenu največjega enotnega trga na svetu. V imenu Unije, ki predstavlja petino svetovnega gospodarstva. V imenu Unije, ki je pripravljena braniti svoje vrednote in svoje interese. Evropo sem predstavil kot odprto celino, a ne kot celino, ponujeno na pladnju. Zaradi evropske enotnosti, ki sem jo lahko predstavil načelno in podrobno, sem lahko zagovarjal Evropsko unijo in dosegel konkretne rezultate za naše državljane in podjetja. Evropejci smo združeni v Uniji postali sila, ki jo je treba upoštevati. V Washingtonu sem govoril v imenu Evrope. Nekateri so dogovor, ki sem ga dosegel v pogajanjih s predsednikom Trumpom, opisali kot presenečenje. Pa vendar ni bil presenečenje, ker je Evropa znala nastopiti enotno. Evropa mora takrat, ko je pomembno, nastopiti z enotnim glasom ...« (Vir: spletna stran EC: ec.europa.eu) Ko človek bere ta govor, dobi občutek, da je EU v predsednikovih besedah lepša kot v dejanskosti. Juncker je pač mojster svojega poklica – vrhunski politik.

## Papež proti mafiji

»Pohlepp po denarju in moči delata iz ljudi sužnje. Več kot nekdo ima, več si želi. To je huda odvisnost, tako kot mamila ... Človek, ki je član mafije, ne živi kot kristjan, kajti njegovo življenje je bogokletno ... Mafijcem pravim: Sprememba, bratje in sestre. Prenehajte razmišljati o sebi in denarju ... Spreobrnite se k pravemu Bogu, Jezusu Kristusu, dragi bratje in sestre. Povem vam, mafijci, če tega ne boste storili, bo vaše življenje izgubljeno, in to bo vaš največji poraz.« Tako je govoril papež Frančišek med mašo v Palermu, ki se je je udeležilo okoli 80.000 ljudi. Za boljše razumevanje papeževnega pogumnega nastopa je treba upoštevati dejstvo, da so številni pripadniki mafijskih klanov, kot sta Cosa Nostra na Siciliji in Ndrangheta v Kalabriji, verni in redno hodijo v cerkev ...

## Epidemija voajerizma

»Moje življenje ni tvoj pornofilm.« Pod tem geslom je več kot 70.000 žensk v Seulu protestiralo proti množični epidemiji voajerizma v Južni Koreji. Voajerji nastavljajo v javnih straniščih, bazenih, garderobah in hotelih mikro kamere, posnetke pa objavljajo na spletnih straneh in delijo na voajerskih forumih ... Sprevrženo.



Jean-Claude Juncker in Viktor Orban na kongresu Evropske ljudske stranke (EPP) v Madridu, 22. 10. 2015. Takrat sta bila še kar uglašena, zdaj sta oba močno razglašena ...



Franc Costello (1891–1973), eden najbolj znanih mafijskih obrazov 20. stoletja. Rodil se je v Kalabriji, umrl na Manhattnu (NY) naravne smrti ... / Foto: Wikipedia



James Stewart kot voajer v Hitchcockovem filmu Dvoriščno okno (Rear Window), 1954 / Foto: Wikipedia

## Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (34)

## Od kdaj se kranjski grad imenuje Khislstein

MAG. MARJANA ŽIBERT

## GORENJSKI MUZEJ



Še vedno marsikdo ne ve, da v Kranju v starem mestnem jedru stoji grad. Ob njem je vrt, ki daje grajski stavbi in obiskovalcem posebno prijetnost. Že Janez Vajkard Valvasor je v 17. stoletju zapisal, da kranjski grad stoji »nad Savo na najlepšem in najljubkejšem kraju mesta; prav lepo zre od zgoraj navzdol v Savo in uživa torej imeniten razgled.«

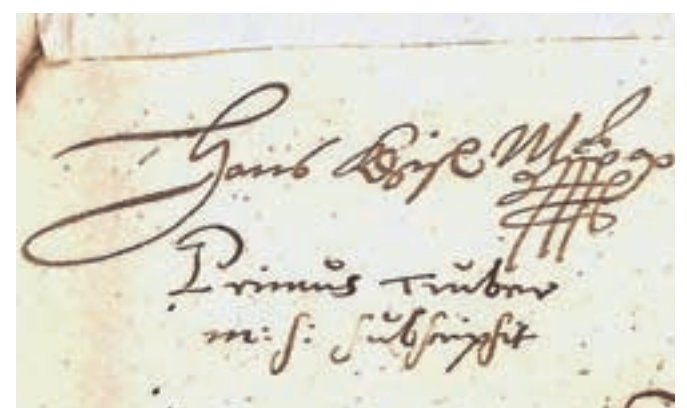
A zgodovina kranjskega gradu je še starejša od Valvasorjevih zapisov in sega v 12. stoletje, ko je verjetno na robu savske terase stala utrdba, kjer je bival deželni grof za Kranjsko. Tu sta v sredini 13. stoletja ortenburška grofa Henrik in Friderik pridobila zemljišče, ki se je dvigalo nad savskim mostom,

ter dovoljenje za zidanje utrdbe. V sredini 16. stoletja je stavbo kupil Janez Khisl s Fužin pri Ljubljani. Izhajal je iz uspešne meščansko-trgovske družine, ki ji je bil vladar zelo naklonjen zaradi njenih sposobnosti in zasluge. S pametnimi poslovnimi odločitvami ni prišla le do bogastva, ugleda in moči, temveč tudi do plemiškega naziva.

Janez Khisl je vedno prazno blagajno nadvojvode Karla uspešno polnil s tem, da je izkoriščal dolgoletna poslovnost in tako našel vedno nove »investitorje.« Med drugim je bil lastnik mlina za izdelavo papirja in tedaj edine steklarne na Kranjskem. Njihov papir je bil opremljen z vodnim

znakom, grbom Khisllovih. Janez Khisl je kranjski dvo-rec prezidal v grad, ki je leta 1578 z vladarjevim dovoljenjem dobil ime Khislstein. Tako grad v Kranju že 440 let nosi ime po lastniku Janezu Khislu, ki je najzaslužnejši za današnjo podobo gradu.

Janez Khisl je bil tudi podpornik protestantizma in pristaš novega verskega nauka. Veljal je za velikega dobrotnika in pospeševalca znanosti in umetnosti ter slovenske protestantske književnosti. Imel je spoštljiv odnos do slovenske besede. Osebnost se je zavzel za izboljšanje materialnega stanja glasbenikov. Podpiral je Primoža Trubarja in Jurija Dalmatina,



Podpisa Janeza Khisla in Primoža Trubarja v enem od dokumentov, ki jih hrani Arhiv RS. / Arhiv Gorenjskega muzeja

predvsem pri ustanavljanju slovenske tiskarne. Tako med arhivskimi viri najdemo tudi zanimive dokumente z njihovimi podpisi. Mnogo zgodb o rodbini Khisl pa boste od konca oktobra lahko prebirali na novi razstavi

Gorenjskega muzeja, ki jo posvečamo 440. obletnici poimenovanja kranjskega gradu Khislstein.

Z razstavo zaokrožujemo 65-letnico Gorenjskega muzeja in evropsko leto kulturne dediščine.

## Pogovor

# Obnova klinike je velika skrb

Doc.  
dr. Aleš  
Rozman,  
dr. med.,  
spec.

Klinika Golnik bo čez tri leta stara sto let, njeno vodenje je pred približno pol leta prevzel doc. dr. Aleš Rozman, dr. med., spec., ki je v tej ustanovi začel poklicno pot. Pravi, da je stanje v kliniki solidno, ne pa odlično, in da se nematerialni cilji lahko dosežejo v celoti, ostali so vezani na denar. Državo, ustanoviteljico klinike, mora pregovoriti v investicijsko obnovo dotrajanih stavb in širitve. Besede je Rozman namenil tudi bližnjemu Golniškemu simpoziju; rad se pogovarja o znanju, o tem, kaj bomo ljudje storili bolje.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Golnik smo srčnost, znanje in odkrivanje novega. Nobena tragedija ni, če si cilj postavimo previsoko in se nam za las izmakne; tragedija je, če si cilje postavimo prenizko in jih prelahko dosežemo.« S temi besedami ste sodelavce nagovorili v zadnji bolnišnični reviji Pljučnik po nastopu mandata direktorja. Kakšni so vaši načrti?

»Smer klinike je začrtana, to sem podedoval, zelo pomembna pa je vsebinska opredelitev tega, kar bomo delali naprej. Ne govorim o kakšni revoluciji, a živimo v času hitrih sprememb na medicinskem in organizacijskem področju in tej dinamiki je treba slediti. Kot klinika imamo trojno zadolžitev: zdravljenje bolnikov, raziskovalno dejavnost in učiteljsko dejavnost za študente, ki pridejo k nam na izobraževanje. Vsak zaposleni naj bi se zavedal te trojne vloge, ker je vse med seboj povezano. Izziv zame je, kako to zavest doseči pri vseh zaposlenih, vendar s konsenzom, ne z neko formalno uredbo. Cenim angažiranost in strast od dela, omejuje pa nas neverjetna količina pravil.

Stanje v kliniki je solidno, ne morem pa reči, da odlično, tudi zaradi zunanjih razmer ne. Vpeti smo v sistem javnega zdravstva, ne moremo delovati neodvisno. Pogrešamo investicijska vlaganja v dotrajane stavbe. Klinika bo čez tri leta stara sto let, zato si želimo, da bi z državo kot njeno ustanoviteljico izvedli obnovo in razširitev bolnišničnih prostorov, kar je nujno glede na obseg programa, ki ga imamo. Prenova je velika skrb in izziv za moj štiriletni mandat. Imamo stavbo "infekcije", kjer je usposobljena samo ena etaža, preostali del zahteva generalno prenavo – in tu je izziv, kako to stavbo oživiti v celoti in jo s hodnikom povezati s centralno stavbo. Centralni del, kjer smo zdaj, je prenatrpan, nimamo več kam postaviti dodatne postelje. Denarja, ki ga klinika dobi za zdravje bolnikov, seveda ne moremo preusmeriti v prezidave.«

Imate – glede na aktualne razmere v zdravstvu – dovolj optimizma, da boste

uresničili načrte obnove in širitve?

»Optimizem je način razmišljanja in običajno nima temeljev v realnem stanju.« (smeh)

Kaj pa potem, upanje?

»Tudi upanje umre zadnje.« (smeh)

Vprašam drugače. So vaši načrti realni?

»Kontakte smo že vzpostavili s prejšnjo ministrico za zdravje, zdaj je prehodno obdobje menjave vlade, ko se še ne da dogovoriti kaj konkretnega. Moramo malo počakati.«

Zaposlenih vas je nekaj čez petsto. Številka sama po sebi ne pomeni kaj dosti, če ne vemo, ali je to dovolj.

»Ključnih kadrov nam manjka, saj v Sloveniji na splošno manjka zdravnikov in sester. Treba je povečati vpis, da se ti kadri izšolajo, po drugi strani pa jim dati zadosti dobre razloge, da ne bodo bežali v tujino. Treba bi bilo izboljšati nagajevanje glede na zahtevnost dela. Padli smo v paradoksalno situacijo, ko diplomirana sestra, ki dela tedensko samo dopoldansko delo v referenčni ambulanti, zasluži več kot turnusna intenzivna sestra. Tako nam sestre z največ izkušnjami odhajajo na manj zahtevno delo za boljše plačilo. Stalno imamo odprte tudi razpise za zdravnike, nudimo jim dobre delovne pogoje, smo pa zakonsko omejeni s plačami.

Zelo pomembna se mi zdi krepitev srednjega menedžmenta, področja, ki je v našem zdravstvu zelo zanemarjeno. Vodje oddelkov nimajo potrebnih menedžerskih znanj o tem, kako načrtovati (koliko preiskav bo npr. potrebnih, da se bo oprema amortizirala), kako nakupovati (zakaj le bi bil potreben najdražji ultrazvočni aparat, če za določeno tip preiskav povsem zadostuje cenejši) in kako razporejati vire ... «

Kakšno je bilo polletno poročilo o poslovanju klinike?

»Poslušamo v pozitivnih številkah. Realizacijo programa smo imeli v prvi polovici leta višjo od petdeset odstotkov, pri ambulantnih pregledih celo za okoli 15 odstotkov: to je tisto delo, darilo bolnikom, ki ga zastonj



Foto: Gerard Kavčič

**Novi direktor Aleš Rozman prisega na zdrav način življenja z dovolj spanja, športa in pravilno prehrano. Kot pravi, je to tisto, kar mora sam živeti, če govori drugim, da je to dobro.**

naredimo in ga zdravstvena zavarovalnica ne plača, čeprav letos kaže, da bodo na voljo dodatna sredstva. Vsak zaposleni na ta račun iztisne iz sebe še tisto nekaj več, žal pa nimamo mehanizma, da bi jih za to lahko nagradili. Po napovedih naj bi zavarovalnica iz presežka letos vendarle namenila nekaj denarja več za ambulantno specialistično dejavnost.

Še ena zanka je. Denar od najemnin nepremičnin (pretežno stanovanj), ki spadajo pod upravljanje Klinike Golnik, smo dolžni odvajati neposredno v državni proračun. Denar od najemnim smo v preteklosti vlagali v vzdrževanje teh stanovanj in bolnišničnega parka, a bomo morali to vzdrževanje ukiniti, ker za to nimamo več vira financiranja. Stroški vzdrževanja bodo tako prešli na državo.«

Kdo so vaši bolniki in kako je s čakalnimi vrstami?

»Tudi pri nas so se začele pojavljati čakalne vrste, kljub temu da imamo eno najkrajših, če ne celo najkrajšo ležalno dobo za te vrste bolnikov. Večina naših bolnikov ima kronične bolezni dihal, pljučnega raka oz. sumnanj, obravnavamo tudi redke pljučne bolezni. Ti bolniki so največkrat hospitalizirani, medtem ko alergološke bolnike obravnavamo pretežno ambulantno. Tretjino bolnikov imamo iz gorenjske

prevzajem njeno vodenje. Sistematično sem se poglobil v iskanje znanj s področja vodenja in upravljanja.«

Še delate kot zdravnik?

»Ambulanto sem zaradi obilice dela moral opustiti, preiskave še opravljam. Poklic zdravnika razumem kot del sebe, kot nekaj, kar sem v življenju hotel delati, in ne čutim potrebe, da bi zdaj bežal od tega. Na kliniko sem prišel leta 2001, tedanji direktor prof. dr. Šorli mi je ponudil specializacijo. Že zelo zgodaj sem se začel ukvarjati z interventno pulmologijo. Vse se mi je odvijalo kar hitro, z magisterijem in zaključenim doktoratom vred. Do fakultete pa sem se šolal na naravoslovno-matematični smeri v centru srednjega izobraževanja na Jesenicah.

Na kliniki smo uvedli kar nekaj novih postopkov (npr. prve sedacije pri interventnih posegih, kriobiopsije iz plevralnega prostora ...), tudi sam sem avtor nekaterih. Nasploh imam rad, da se ljudje več pogovarjamo o znanju, o tem, kaj bomo storili bolje.«

**Pomemben dogodek bo 5. in 6. oktobra Golniški simpozij na Bledu, na katerem bodo domači in tuji predavatelji obravnavali številne zanimive teme, med njimi tudi to, kako zmanjšati škodljive vplive nočnega in izmenskega dela. Koga vabite?**

»Dogodek skuša predstaviti tudi novo pulmološko znanje ljudem, ki so naša tarčna publika. To so pulmologi, onkologi, delno tudi splošni zdravniki in pediatri. Vizija simpozija je, da postanemo vse bolj multidisciplinarni, da se skupaj pogovarjamo o temah, ki spremljajo kroničnega bolnika od domačega okolja, družinskega zdravnika do hospitalizacije in nazaj. Da se ve, kako bolnik prehaja z nivoja na nivo, da optimiziramo kontakte. To je vizija za prihodnost. Letošnji simpozij bo 16. po vrsti, vsako leto pripeljemo tudi nekaj vrhunskih strokovnjakov iz tujine, da vidimo perspektivo še iz drugega okolja. Ker je država majhna, smo hitro najboljši doma, a se moramo primerjati z regijo (Avstrijo, Nemčijo ...), sicer bomo zaspali in se šli neko svojo medicino, kar ne bi bilo v redu.«

**Ste uveljavljeni interventni pulmolog. Nazadnje ste vodili enoto za endoskopijo v kliniki. Kako to, da ste se odločili za menedžment?**

»Nepoznavalec bi to ustanovo težko vodil, tudi v statutu klinike je kot pogoj zapisano, da mora biti direktor specialist s področja in mora imeti učiteljski naziv na medicinski fakulteti. Nekaj ustreznih kandidatov nas je bilo, s konsenzom smo se odločili, da

»Realizacijo programa smo imeli v prvi polovici leta višjo od petdeset odstotkov, pri ambulantnih pregledih celo za okoli 15 odstotkov: to je tisto delo, darilo bolnikom, ki ga zastonj naredimo in ga zdravstvena zavarovalnica ne plača, čeprav letos kaže, da bodo na voljo dodatna sredstva. Vsak zaposleni na ta račun iztisne iz sebe še tisto nekaj več, žal pa nimamo mehanizma, da bi jih za to lahko nagradili.«

## Zanimivosti

# Prvi župan je bil Anton Umnik

Anton Umnik raziskuje življenje in delo svojega starega očeta, prvega predvojnega župana občine Šenčur, in si prizadeva, da bi ga vpisali na marmorno tablo na občini, kjer so zapisali župani Franc Kern, Miro Kozelj in Ciril Kozjek.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Anton Umnik (1887–1942) je bil v predvojnem obdobju zelo pomemben in vpliven mož. Bil je prvi župan občine Šenčur, in sicer v letih od 1933 do 1941. Njegov vnuk Anton ga je na letošnji slovesnosti ob občinskem prazniku v besedi in sliki predstavil domačinom, ki se nemara ne zavedajo dovolj njegovega pomena za Šenčur.

»Čutil sem notranjo dolžnost, da raziščem življenje in delo svojega dedka Antona Umnika, saj je prav, da nekdo od sorodstva to ohрани za prihodnje rodove,« pravi vnuk Antona Umnika, ponosen na dedove dosežke. Predstavitev na akademiji ob šenčurskem občinskem prazniku bi rad nadgradil še z dejstvi in starimi fotografijami drugih prebivalcev iz preteklosti, ki so danes po krivici prezrti ali pozabljeni. Prvi župan Šenčurja je bil kot lokalni politik leta 1927 na listi Slovenske ljudske stranke izvoljen tudi v ljubljansko

oblastno skupščino, takratni parlament. Na zasedanja se je s kolesom vozil iz Šenčurja čez Smlednik v Ljubljano, pripoveduje njegov vnuk, sicer sin Antonovega sina Milana, enega od njegovih šestih otrok.

»Poleg županovanja se je ukvarjal tudi z naprednim kmetovanjem, kot prvi začel uporabljati dušik in bil začetnik dognojevanja z dušikom. Bil pa je tudi banski svetnik, ustanovitelj petih zadružnih domov v Šenčurju, vodil je šenčursko hranilnico in posojilnico. Hranilnica je bila v prostorih, kjer je danes Občina Šenčur. Imel je velike zasluge, da je bila ta stavba za takratne čase zelo mogočna in je služila prebivalcem občine Šenčur za različne namene, ki so kmetom pomagali in marsikje preprečili prodajo kmetij ter izseljevanje,« navaja Anton. Zadružništvo je bilo v predvojnem času na Slovenskem zelo razvito. Prav Šenčur je eden najlepših primerov, zato so sem prihajale delegacije iz

Dolenjske, Štajerske, Hrvaške in Srbije. Na strokovne ekskurzije so prihajali agronomi iz Drinske banovine, izletniki iz Savinjske doline, Kmetijska šola Svete Katarine in drugi. V šenčurski občini so v tistem času delovale: strojne zadruga v Šenčurju, Voklem in Hrastju, sadna sušilnica, živinorejska zadruga, mlekarstva zadruga in podružnica Gorenjske kmetijske zadruge. Takratni župan Anton je zbral 30 zadržnikov iz Šenčurja in nekaterih okoliških občin in jih vodil na strokovne ekskurzije na Koroško, kjer so si ogledovali Zbiljsko dolino, Beljak, Osojsko jezero, Vrbsko jezero, Gospo sveto. Glavni namen ekskurzij pa je bil ogled kmetij na Koroškem, ki so šteje veliko število živine v primerjavi s slovenskimi.

O Umnikovi vlogi je veliko napisanega v knjigi Šenčurski dogodki avtorja duhovnika Matije Škerbca. Bil je tudi član takratnega telovadnega društva Orlovski odsek.

Gospod Anton je prijateljaval s pomembnimi ljudmi tistega časa, osebni prijatelj je bil s predsednikom ljudske stranke Antonom Koroščem, z graščakom Lazarinijem z gradu Valburga pri Smledniku, s Ksenijo in Radom Hribarjem z gradu Strmol. Kako dobra prijateljica sta bila s strmolskim gospodom, pove naslednja zanimivost: Ko je šel Anton v Krtino zaprosit za roko svojo izvoljenko Ano, mu je Hribar posodil svojo najlepšo kočijo. Vnuk poudarja, da se je njegov stari oče že v tistem času zavzemal za samostojno Slovenijo, torej je imel uvid v prihodnost slovenskega naroda. Županoval je do nemške zasedbe Gorenjske leta 1941, ko so ga okupatorji takoj odstavili z vseh funkcij. Takrat se je umaknil iz javnosti in se posvetil delu na svoji kmetiji. Končal pa je tragično, kot žrtev revolucije, pove njegov vnuk, saj je bil septembra 1942 likvidiran, njegova žena pa je ostala sama s šestimi otroki.



Anton Umnik s povečano fotografijo svojih starih staršev, župana Antona in njegove žene Ane / Foto: Gorazd Kavčič



Anton Umnik v ugledni družini (obkrožen drugi na levi graščak Lazarini, peti z leve Umnik, zgoraj Rado Hribar) / Foto: osebni arhiv Antona Umnika

# Vedno sem hrepenel po lepoti

»Lepota. Po njej hrepenimo, radi jo opazujemo, želimo si jo ustvarjati, iščemo jo v naravi, umetnosti, drug v drugem, nekateri celo v sebi. Kje pa jo lahko najdemo? Je lepota nekaj, kar je zunaj, v videnem – ali je lepota v očeh opazovalcev?« O tem je razmišljala in predvsem spraševala filozofinja Tina Košir ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Lepoti so se na dogodku v gradu Khislstein v Kranju posvetili z različnih perspektiv trije sogovorniki. Dragica Čadež, profesorica, akademska kiparka, mag. Franc Planinšek, dr. med., specialist plastične in rekonstruktivne kirurgije in specialist splošne kirurgije, ter filozofinja Tina Košir. Kaj je torej lepo v očeh plastičnega kirurga, kiparke in filozofa?

Čadeževa razmišlja v smeri, da kar je resnično, ni zlagano. Tako kot človek je narajena narava; vse je neenako, a hkrati skladno, harmonično. »Umetnost pa je nekaj drugega, je iskanje resnice, zakonov. Umetnost mora biti angažirana, mora nekaj povedati, odraža svoj čas. Zato tisto, kar je v umetnosti lepo, je običajno kič; na tej meji jaz operiram. Delati eno lepo figuro, komu na čast? Najbolj pošteno je, da vprašaš sebe, kaj ti je všeč in kaj hočeš ... in če sem jaz na koncu zadovoljna s svojim

umetniškim delom, vidim, da tudi drugi to sprejemajo kot dobro,« razmišlja Čadeževa. In na koncu je prav zaradi tega tudi lepo.

Kipar bi bil tudi mag. Franc Planinšek, bil bi arhitekt, njegova stara mama je želela, da postane duhovnik. Morda je vendarle vsega

po malem – danes priznani estetski kirurg. Le da je Čadeževa (na dogodku v gradu) kiparila pred občinstvom, Planinšek pa pojasnil, da je pri svojem delu v operacijski dvorani raje skrit pred očmi javnosti. Pravi tudi, da je pri njem kot v spovednici, da se veliko pogovarja s pacienti.

Kot pojasni, pogosto vidi kakšno stisko v ozadju, željo, ki ni upravičena. In mora dekletu razjasniti, da to ni tisto, kar si ona želi, ampak je to želja njenega moža, partnerja, in da bo odločitev kasneje obžalovala. »Bistvo je v tem, da komu rečeš ne. Specializante, in veliko sem jih

imel, ki so se učili pri meni, sem naučil reči tudi ne,« je dejal Planinšek. Neko obdobje so bile v modi poševne oči. Je to res prava odločitev za celo življenje? Veliko škode dojemaju lepote povzroča povečevanje zadnjice Kardashianovih ... Kaj je torej tisto, kar je lepo po merilih vrhunškega estetskega kirurga? »Tisto, kar je meni všeč,« odgovori. Kajti vedno je hrepenel po lepem, poklicanost k lepoti je bila nekaj, kar se ni dalo ustaviti. K njemu dandanes ne prihajajo več samo dekleta. Tudi fantje, največkrat zaradi nezadovoljstva z nosom, uhlji, včasih ličnicami.

A kaj je še tisto, kar doživljamo kot lepo? Danes izgubljam prav to, občutek za lepo, razmišlja Čadeževa, saj je družba usmerjena k uporabnosti, produktivnosti, hitri konzumaciji. Izgubljam prefinjen občutek za to, kaj je lepo v naravi, umetnosti, medčloveških odnosih. Premalo je vzgoje estetskega okusa; literatura, glasba,

umetnost nasploh je sestavni del človeka – in to je treba spodbujati že pri otrocih, svetuje. Čemur pritrjuje Planinšek, ki dodaja: »Če moji študentje ne obvladajo zgodovine umetnosti, tudi lepote ne.« Ali kot nagovori bralca v svoji knjigi Lepo s podnaslovom O lepoti, staranju in estetski kirurgiji: »Da, umetnost lepote mora biti osnova vsakršne lepote kirurgije, kakor je poznavanje anatomije osnova medicine na splošno. Odpraviti neko pomanjkljivost terja upoštevanje celote.«

In počasi človek odkriva, da je lepota – predvsem ali tudi – v nas samih. Zato naj ne bo odveč beseda Dragice Čadež o staranju. Kajti lep je tudi star človek, le da tega načina lepote ne znamo dovolj ceniti. Na dogodek v gradu sta povabili zdravnici – Kranjčanki Lea Šemrl, dr. med., in Simona Debelak, dr. stom. Zaželeli sta si takšnega in podobnih večerov, naslednji bo oktobra na temo bolečine.



Akademska kiparka Dragica Čadež je na Tini Košir razložila razmerja, zakonitosti, ki jih je treba poznati pri kiparjenju. Vse je neenako, a hkrati skladno, harmonično. Z zanimanjem je kiparki prisluhnil tudi estetski kirurg mag. Franc Planinšek, dr. med. / Foto: Gorazd Kavčič

# MULTIKULTI

## Goriška brda so zanj nebesa na zemlji

Graeme Chuter je Britanec, ki že šestnajst let živi na Gorenjskem. V Slovenijo, takrat v Kranjsko Goro, ga je pripeljalo delo; deželo pa je kaj hitro vzljubil.

ALENKA BRUN

Graeme je živel v okolici Londona, delal v Londonu, bil je zaposlen v svetovnem sektorju. Pri tridesetih letih si je zaželel sprememb. Prijavil se je v službo k enemu od britanskih organizatorjev potovanj, s katerim je počitnikoval tudi že sam. »Ker sem izrazil željo, da bi delal pozimi v kakšnem smučarskem letovišču, naj bi me prvo poletje poslali v Avstrijo. Potem pa so me poklicali kakšen teden pred odhodom in mi razložili, da imajo prosto mesto v Sloveniji, ter me vprašali, ali bi šel v Slovenijo – in sem sprejel.« Je pa najprej rekel da, šele potem pa prijel v roke brošuro in pogledal, kam sploh gre ...

Tako je prišel v Kranjsko Goro poleti leta 2002. »Zelo hitro sem se zaljubil v deželo. Delal sem z izjemno ekipo ljudi, vsi so bili prijazni, oboževal sem svoje delo, vseč mi je bila tudi okolica.« To je bil njegov prvi tovrstni stik s turizmom. Imel pa je možnost sezonskega dela in

je prvo poletje in zimo preživel v Kranjski Gori. Naslednje poletje je bil v Istri, kjer je »pokrival« Poreč in Rovinj, zimo pa je na primer preživel na avstrijskem Tirolskem. »Leta 2004 pa sem se vrnil v Slovenijo, na Bled.« Tu pa se zgodba spremeni. Graeme meni, da bi se, če ne bi spoznal svoje takratne soproge, morda celo vrnil v Anglijo. »Ker je bila Slovenka, sva ostala v Sloveniji. Odločil pa sem se tudi, da odprem svojo turistično agencijo.«

Danes Graeme živi v Zgornjih Gorjah. Iz zakona ima dva otroke, so se pa nekje vmes poti s soprogo razšle; še vedno pa dela v turizmu. Razloži, da za svoje stranke organizira posebne, butične turistične ture in prevoze. Večina jih želi poleg Slovenije obiskati še Hrvaško, Črno goro, Bosno in Hercegovino, Italijo, Avstrijo. A – kot bi morda pričakovali – njegove stranke ne prihajajo samo iz Velike Britanije: »Pravzaprav je teh najmanj. Predvsem so Američani, prihajajo iz

Kanade, Avstralije, Nove Zelandije, Hongkonga, Singapurja, Indije ... Včasih jim skušam približati dele Slovenije, ki še niso tako prepoznavni, ampak na koncu stranka odloči, kaj si želi videti. In ker največkrat ne pridejo za več noči, se seveda osredotočijo na najbolj priljubljene lokacije, kot so to Bled, Ljubljana, Postojnska jama. Kadar mi uspe – in takrat res uživam – jih peljem na ogled svojega najljubšega koticika Slovenije, v Goriška brda. To so zame nebesa na zemlji: lepa pokrajina, krasno vino in okusna hrana.«

### Slovinci in slovenščina

S slovenščino si Graeme ne dela preglavic. Malo jo razume, pozna nekaj besed, a ker je angleščina mednarodni jezik, on pa – kot šaljivo pravi – tipični Britanec, prizna, da bi lahko imel do tujih jezikov boljši odnos. A kaj, ko večina Slovencev govori dobro ali odlično angleško, zato ni prisiljen v učenje slovenščine.



Graeme Chuter

Graeme bo verjetno ostal v Sloveniji. »Imam izjemne sosede,« poudari. Meni tudi, da se moraš kot tujec potruditi in se poskusiti vključiti, sprejeti lokalno okolje, kulturo. Smeje pove, da je bilo v Gorjah to

kar enostavno. Čisto v stilu stand-up humorja strni: »Moral sem se navaditi na pivo Union, lokalni "šnops" in biti za Jesenice, ko beseda nanese na slovenski hokej. In mislim, da mi je dvoje od tega kar uspelo.«

Čeprav, doda resneje, najbrž ne bi verjel, če bi mu nekdo pred 16 leti rekel, da bo danes še vedno na Gorenjskem in bo delal to, kar dela. »Se je pa ravno to zgodilo in na najboljši možen način.«

## Ni ji vseeno, kje živi – in kako

Mlado, energije polno Čehinjo Terezo Kouřilovo je v Slovenijo pripeljala ljubezen. S svojim znanjem in pozitivno energijo se je tudi v novi domovini pogumno lotila spreminjanja stvari na bolje.

MARJANA AHAČIČ

Radovljčanka Tereza Kouřilová, ponosna mama dveh osnovnošolcev, se je v Slovenijo iz rodne Češke preselila pred desetimi leti. »Sem me je zanesla ljubezen,« pove s širokim nasmehom. »Najprej sem prišla kot turistka, s prijateljico, in uživala v slovenski naravi, predvsem v hribih. Takrat sem tudi spoznala svojega zdajšnjega moža; kmalu sem se vrnila in si družino osnovala tu, v Radovljici,« je povedala po predavanju z naslovom Kam z vsemi smetmi, ki ga je v okviru akcije Očistimo Slovenijo v torek pripravila na radovljiški ljudski univerzi.

Že med študijem so jo zanimalo okoljske teme, sploh pa trajnostni razvoj in načini, kako ga lahko podpirajo čisto običajna gospodinjstva. »Ravnanje z odpadki me zanima predvsem na podlagi seveda lastnega zanimanja, izobrazbe in dela, za to sem odprla delavnico, kjer se dejansko predeluje odpadki, na

primer odslužene kavbojke in zavese, v nov izdelek. Vedno me je tudi zanimalo ozaveščanje in sem se spraševala, koliko so pri tem sploh lahko uspešni letaki in različne table. Moja majhna delavnica me polni prav s tem, da se v njej naredi konkretno delo s konkretnim sporočilom, enako velja za delo na našem vrtu – človek skrbi

za konkreten kos zemlje,« je povedala.

»Sedaj je sicer na področju okoljskih tem medijsko najbolj izpostavljen problem plastičnih odpadkov. In zato, ker je v potrošnji poleg proizvajalca še drug ključni člen, to je gospodinjstvo oziroma potrošnik, sem prav o tem spregovorila mojim poslušalcem na ljudski univerzi. Povedala

sem jim, kako zelo me motijo predpakirano sadje in zelenjava, ekološka jabolka, ki jih ponujajo na pladnju in še zavite v folijo ali par listov peteršilja plastični škatlici. Mislim, da je to čista neumnost.«

Tudi na vprašanje, kaj je v Sloveniji drugače kot na Češkem, Tereza odgovori brez pomišljanja: »Srečo imamo, da je Slovenija majhna in da



Tereza Kouřilová je Čehinja, ki živi v Radovljici – in tudi v svoji novi domovini skuša z majhnimi koraki in veliko pozitivne energije ustvarjati prijaznejši svet. / Foto: Gorazd Kavčič

### Je res treba, da je zelenjava ovita v dva sloja plastike in da so celo ekološka jabolka zložena v kartonsko embalažo in za povrh še prekrita s plastično folijo?

so kmetije tako rekoč vsakemu na dosegu roke. Na Češkem nimamo več tako goste mreže majhnih kmetij, kamor bi lahko odšli po sezonsko zelenjavo, sadje, po steklenico mleka ... kakor jih imate pri vas. V Sloveniji so zato tudi tako dobre možnosti za trajnostni razvoj: kaj je boljšega kot to, da ima lahko vsaka družina svojega kmeta, pri katerem se oskrbuje?»

Tereza verjame, da je prav to dvoje, podpiranje samoskrbe in zmanjševanje količine odpadkov, tisto, kar bo najbolj učinkovito za spremembo na bolje.

»Zavedam se, da je ves ta trud le kaplja v morje. Gre za probleme, o katerih je treba razmišljati „zelo na veliko“ – brez pritiska na proizvajalce in politike in tudi brez osebne izpostavljanja v imenu problema se ne bomo premaknili nikamor,« pošteno

prizna, a doda, da jo pred pesimizmom rešujejo pogovori in konkretno opravljeno delo v njeni šiviljsko - reciklažni delavnici, ki ga vidi za seboj.

Ko ob koncu pogovora vprašam še, ali opazi kakšne velike razlike med Slovenci in Čehi na splošno, pa pove: »Slovinci ste ponosni na to, da ste Slovenci, Čehi pa takšnega ponosa na pripadnost svojemu narodu ne poznamo. Ne vem, zakaj, morda je to povezano s tem, da ste se tako dolgo morali boriti za samostojnost ... Spomnim se, kako sem spomladi, ko smo prvič praznovali svetovni dan čebel, na prireditvi prevajala češkim čebelarjem, ki so prišli na slovesnost v Žirovnico. Solze so imeli v očeh, ko so videli, kako ponosni so Slovenci, da je imenovanje 20. maja za svetovni dan čebel prav slovenski dosežek.«

## Na robu

Kaj je to mamina ljubezen?, 2. del

# Prostitut

MILENA MIKLAVČIČ

usode



Takrat je sklenil, da on pa že ne bo dočakal takšnega konca. Najprej je želel dobro premisliti, kako naprej. Vrnil se je domov, k babici, a ga je tam čakalo presenečenje. Blok, v katerem so živele, so podrli, stanovalce pa razselili. Trajalo je, preden jo je našel. A so ji, ker je bila pač sama, dodelili le skromno garsonjero, tako da zanj v njej ni bilo več prostora. Na srečo je bila tako pijana, da sploh ni registrirala, da se je za eno noč vselil. Poiskal je starejšo polsestro, a je ni bilo doma. Njena rejnica mu je s solzami v očeh povedala, da se ji je zmešalo in da so jo odpeljali v Begunje.

Nekoč je bil Denis priča, ko sta si dva brezdomca skočila v lase. Najprej sta se sprla, potem sta se drug drugega lotila s pestmi. Šibkejši je kmalu v lastni krvi obležal na tleh. Denis sploh ni opazil, kdaj je močnejši potegnil nož in ga zabodel. Kasneje je slišal, da sta beračila, in ker je šibkejši nekaj denarja skrnil zase, je bilo vse narobe.

»Bilo je grozno. Bil sem navajen na batine, udarce, na kri. A toliko, kot jo je takrat izteklo iz človeka, ki je obležal na tleh, je še nisem videl. Hitro sem jo pobral na varno, saj sem že zaslišal tako policijske sirene kot sirene reševalnega vozila,« se spominja Denis.

»Novica me je zelo prizadela. Sestra je bila že vseskozi nekakšno varno zavetje. Stopil sem k cesti in dvignil palec. Denarja nisem imel, pa sem se odpravil na obisk na štop. Srečanje s sestro je bilo žalostno. Komaj kaj je govorila, gledala je vame, pa me ni videla. Pristrčno sem jo objel in ji obljudil, da bom poslej jaz skrbel zanj. Tako kot je ona nekoč zame. Samo toliko sem se vrnil k babici, da sem se preoblekel in oprhal. Sam sebi sem smrdel. Potem sem spet dvignil palec. Tokrat proti Novi Gorici. Tam sem imel nekaj prijateljev; vsaj mislil sem, da jih imam. Pri Vodica mi je ustavila prijetna gospa, stara okoli štirideset let. Beseda

je dala besedo in do Vipave, kamor je bila namenjena k zobozdravniku, sva se lepo pogovarjala. Marsikaj sem ji povedal o sebi. Povabila me je na pijačo in kar naenkrat mi je predlagala, da bi imela zame dobro službo, če bi se strinjal z njenim predlogom. Povedala je, da ima prijateljico, ki je precej pri denarju, a nima časa za moške, rada bi pa imela kakšnega mlajšega. Ideja se mi ni zdela napačna. Starejših babnic, ki so si zaželele mladega mesa, sem bil že navajen. Počakal sem, da je opravila pri zobozdravniku, potem pa sva se odpeljala proti glavnemu mestu. Irena, pri kateri sva se ustavila, je bila čisto povprečna oseba pri petdesetih. Ni je motilo, da sem imel le 19 let. Povedala mi je, da me bo čisto uradno zaposlila v svoji firmi, a pod določenimi pogoji. Ki jih je, seveda, naštel. Pod točko ena je bila zapisana stroga molčečnost. Pod točko dve sva se dogovorila o plači – 950 evrov neto. Mislil sem, da sanjam. Toliko denarja na kupu nisem še nikoli videl ... Uradno sem postal vodja v sprejemni pisarni, neuradno pa njen šofer in ljubimec hkrati. Slednje ni bilo tako enostavno, kot se sliši. Irena je imela sado-mazo nagnjenja in moral sem se naučiti, kako ji ustreči. Nagravžno je bilo, saj ritual vsebuje kar nekaj nenormalnih situacij, ki

so bile za nedoraslega fanta, kakršen sem bil, precej zahtevne. Najhuje je bilo, ker se je ona po "tistem" obnašala normalno, jaz pa se nisem mogel. Določene slike, ki so obtičale v mojem spominu, so mi plesale pred očmi tudi potem, ko sem lahko odšel v svoje kletno stanovanje. Po dobrem letu se me je rahlo naveličala. Dobila pa je tudi drugega, še mlajšega od mene. Posodila me je prijateljici iz okolice Domžal. Ona je od mene zahtevala le oralno zadovoljitev. Z veseljem sem ji ustregel. Niti ni bila tako zahtevna. Vzela me je s seboj tudi na jadrane, kjer me je predstavila za svojega vnuka.

Pred približno tremi meseci pa jo je obiskal neki moški. Na videz nič posebnega. Ko sem slišal njegovo ime, sem vedel, da ni kar tako. Čez kakšen teden mi moja gospa pove, da bi me za nekaj časa "posodila" temu moškemu. Uprl sem se. Od fantov, ki niso bili geji, pa so morali igrati geje, sem slišal že preveč krutih zgodb in nisem hotel, da bi tudi jaz postal del nje. Čeprav je gospod zahteval, da se takoj odločim, sem si izbral teden dni za razmislek. Poklical sem Ireno, a v njenih besedah ni bilo milosti: izgubiš službo in plačo, če ne ubogaš! Kar otrpnil sem. Za hip sem pomislil, koliko odstotkov dobi od moje prostituiranja. In kako jih ji plačujejo ... Potem sem zamahnil z roko. Brigalo me je.

Sredino jutro je bilo sicer hladno, a nebo je bilo brez oblaka. Kamniške planine so žarele v soncu, v moji duši pa se je kopicila tema. Misel,

da bi se me dotikal moški, se mi je studila. Malo pred osmo uro sem ponovno bruhal. Potem sem se odločil: svoje stvari sem pospravil v potovalko, nato sem stopil še na banko in izpraznil račun do zadnjega centa. Če tega ne bi storil, bi račun zablokirala Irena, ker je bila pooblaščenca. V Ljubljani sem sedel na avtobus proti Pulju. Slišal sem, da se da v vikendih, ki jih izven sezone nihče ne obiskuje, kar dobro preživeti pozno jesen in zimo. Poiskal sem takšnega, ki je stal bolj na samem. Najprej sem se prepričal, da ni varnostnih kamer. Imel sem srečo: bil je lepo opremljen, v dnevnem prostoru sem našel še računalnik! Hura! Priklopil sem se na Facebook. Vedel sem, da je tam robe, ki hrepeni po ljubezni, moškemu in sreči, kolikor hočeš. Malo sem poklikal tu, malo tam. Hitro sem našel dve, ki sta se že na prvi pogled "zaljubili" v moje lepe poteze na obrazu. Malo me je skrbelo, kako bo v resnici, saj je bila naslovna fotografija izposojena.

Po štirih dneh, ki sem jih preživel kot car, sem spet stal ob cesti z dvignjenim palcem. Najprej sem se ustavil v Divači. Marjanca je bila ločenka, imela je dva otroke, učiteljica. K njej bi se lahko vselil že prvi večer. Pa mi nekako srce ni dalo. Ni me privlačila. Tri ure, kar sva bila na kavi, je samo jamrala. Pa ko bi vsaj na račun moža! Bolj kot zaradi njega, ki je ušel z drugo, je bila nesrečna zaradi svojih odvečnih kilogramov. Pa sploh ni bila debela! Res bi si zasral življenje, če bi ostal pri njej.

Tadeja je živela v bližini Škofje Loke. Samska, dobra mrha, kar precej pod palcem. Motilo me je, da so pod isto streho živele še njena mama in dve sestri. Pomislil sem, da mora biti z vsemi štirimi nekaj hudo narobe, če živijo skupaj in nobena od njih nima moškega. Vseeno sem noč prespal pri njej. Na kavču.

Potem sem se ustavil pri Magdi, zaposlena je bila na banki. Že prvo uro sem izvedel, koliko denarja na računu ima kdo. Motili so me njeni obgrizeni nohti. Pa čuden zadah iz ust. Ko sem ponovno sedel v avtobusu za Pulj, sem spoznal, kako kritičen sem lahko, ko mi ne gre za nohte. S seboj sem imel dovolj hrane, ki je zadoščala, da v samoti, ki je ne bodo motili ukazi in zahteve prepotentnih žensk, uživam še nekaj dni. Malo me je šokiralo, ko sem na Facebooku našel tudi mamin profil. Dobra sem se nagledal njenih fotografij. Mrha je res živela v Srbiji! Potem sem ji kliknil in ji poslal smeška, a me je že čez nekaj trenutkov zablokirala.

Hrane mi je počasi zmanjkovalo. Tudi burja, ki je divjala zunaj, ni bila prijazna. Moral sem se odločiti in najti kakšno žensko. Še prej pa sem v samoti, sredi zapuščenega borovega gozda, praznoval 21. rojstni dan. Za žile rezat! Ponoči sem na Facebooku nalletel na Manco iz Zasavja. Predlagala mi je, da se v petek srečava. Njeno zgodbo in to, kako sva se srečala, pa že poznaš, mar ne?«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

## Avguštin Sluga in gimnazija ter bolnišnica v Kranju

PETER COLNAR



Avguštin Sluga, ki se je rodil 17. septembra 1753 v Ljubljani, je s svojim delom močno vplival na razvoj Kranja. Kar 42 let (od leta 1800 do leta 1842) je bil župnik in dekan v Kranju. Močno je vplival na izobraževanje mladine, predlagal pa je tudi, da bi v Kranju ustanovili bolnico. Leta 1836 je v času epidemije kolere na Pungertu najel hišo, kjer so lahko bivali oboleli reveži iz mesta in okoliških vasi. Predlagal je, da bi v mestu zgradili bolnico, vendar so oblasti menile, da to ni potrebno. Zanimivo je, da (od takrat?) Kranj »slovi« kot eno največjih slovenskih mest, ki nima svoje bolnice. Očitno so sedanji mestni vplivneži glede bolnice podobnih misli, kot so bili tisti pred skoraj dvesto leti ...

Ker je hotel gorenjski mladini olajšati pot do

izobrazbe, je prosil škofijstvo za kateheta. Jeseni leta 1801 so mu ga poslali, da je prevzel verouk v obeh razredih trivialke ter vse predmete tretjega, tj. latinskega razreda, ki ga je Sluga ustanovil leta 1802 na svojo roko in lastne stroške. Katehetu je dajal vso oskrbo in letno plačo 150 goldinarjev. Na njegovo prošnjo sta na jesen 1802 prišla v Kranj okrožni šolski nadzornik Blaž Kumerdej in gimnazijski prefekt Florijan Thanhäuser. Ker sta se prepričala, da so učenci dobro poučeni, sta vladi priporočila, naj v Kranju ustanovi redno glavno šolo. To je škofovski konzistorij podprl in celo predlagal, da naj se v Kranju ustanovi gimnazija. Vlada je začasno dovolila le tri razrede glavne šole in zahtevala, da delajo učenci dvakrat na leto izpite pred

gimnazijskim prefektom iz Ljubljane. Po reorganizaciji šolstva leta 1804 je Sluga postal šolski nadzornik. Šoli v Kranju je hotel preskrbeti primerno poslopje. Na njegov predlog se je uradna komisija odločila za kaplansko hišo in maja 1809 je bilo poslopje za silo predelano.

V času francoske okupacije je leta 1809 prenehal delovati tretji razred glavne šole. Po odhodu Francozov je Sluga konec septembra 1813 zopet prevzel posle okrajnega šolskega nadzornika. Leta 1816 je bilo narejeno tudi novo šolsko poslopje. Ker je hotel ustanoviti gimnazijo, je jeseni 1819 začel v župnišču s prvim gramatikalnim razredom. Gubernij iz Ljubljane ga je sicer začasno potrdil, a hkrati razglasil, da gre za dekanovo zasebno ustanovo.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Kranju se je 17. 9. 1809 rodil podjetnik in jurist Karel Florijan. Leta 1832 je od strica Fidelija in deda Blaža Terpinca prevzel vse proizvodne obrate v Kranju.
- V Domžalah se je 17. 9. 1901 rodil elektrotehnik Venčeslav Koželj. Leta 1925 je diplomiral na Tehnični fakulteti v Ljubljani kot prvi diplomant elektrotehnike in leta 1934 tudi doktoriral.
- V Medvodah se je 18. 9. 1802 rodil politik Matija Kavčič. Bil je izvoljen v deželni zbor in v frankfurtski državni zbor, kjer je zagovarjal svobodo vere in odpravo podložništva.
- V Cerkljah na Gorenjskem se je 19. 9. 1796 rodil stavbenik Matej Medved. Uveljavil se je s tehnično zahtevno gradnjo kupole ljubljanske stolnice leta 1841.

Slugovo prošnjo, da bi gimnazijski prefekt iz Ljubljane prihajal k izpitu v Kranj, je gubernij odklonil. Ta odločitev je bolehnemu Slugi

zagrenila nadaljnje delovanje na šolskem področju. Zato je leta 1831 nadzorniške posle oddal župniku v Naklem B. Blazniku.

# Torre del Lago

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,  
pogrni se*



Nedaleč od mesta Lucce s številnimi ustanovami, ki se imenujejo po Giacomu Pucciniju, skladatelju večnih oper Manon Lescaux, Tosca, Madama Butterfly in Turandot, če omenim samo nekatere, je kraj Torre del Lago, kjer je bilo nekoč skladateljevo posestvo. Zdaj je tu Puccinijev muzej in tudi njegov festival. Letos mineva 140 let od skladateljevega rojstva.

Skladatelja in njegovo ženo Elviro so vezala močna in strastna čustva, čeprav je Giacomo rad skočil čez ojnice. Kadar ni skladal, je imel rad veselo družbo, lovske pojedine in potovanja,

s katerih se je poln vtisov vračal v svoje zatočišče Torre del Lago. Ko se je novembra 1924 odpravil v Bruselj, da bi ga ozdravili raka na glasilkah, operacija ni bila uspešna.

Njegova zadnja opera Turandot je ostala nedokončna. To poslovilno delo sloni na stari orientalski pravljici o princesi Turandot z ledenim srcem. Snubijo jo principi od blizu in daleč, ona pa vsakomur zastavi troje ugank. Dolga vrsta mladih junakov ne razvozla teh trdih orehov in vsi morajo na morišče. Ko pa pride princ Calaf, se ledena princesa spremeni v vročekrvno žensko. Še vedno se strokovnjaki sprašujejo, kako bi zvenel resnični konec opere, ki jo je po Puccinijevih zapiskih dokončal skladatelj Alfano. Premiera, ki jo je dirigiral veliki mojster Toscanini, je bila 25. aprila 1926 v milanski Scali. Na mestu, kjer je Puccini zapisal zadnjo noto, je maestro odložil dirigentsko palico in rekel: »Do tod je prišel.« Šele naslednji večer je bila opera Turandot izvedena v celoti.

Puccini je bil pokopan v Milanu. Dne 29. novembra 1926, dve leti po smrti, pa so posmrtno ostanke prenesli z velikimi častmi in v spremstvu številnih prijateljev v skladateljevo ljubljeno pribežališče v Torre del Lago, v majhen mavzolej, ki so ga uredili v pritličju njegove hiše; 60-članski

orkester in 100-članski zbor pa sta igrala in pela njegovo glasbo.

## Jesenska solata z orehi in piščančjimi ali gosjimi jetrci

Za 4 osebe potrebujemo: 170 g listnate solate različnih vrst (skodrana endivija, ledenka, radič ali vitlof), 16 orehovih polovičk, 60 g masla, 200 g perutninskih jetrc, sol, sveže mlet poper, 10–12 žlic goveje osnove, 2 žlici rdečega vinskega kisa, 2 žlici balzamičnega kisa, 3–4 žlice deviškega oljčnega olja, 6 lističev bazilike.

Solatne liste razdelimo na primerne kosce, operemo in dobro odcedimo.

Orehe grobo seseklamo in popražimo na 20 g masla. Jetrca očistimo in narežemo na približno 2 cm velike kosce. Na preostalem maslu jih na močnem ognju pražimo 2–4 minute. Poberemo jih iz posode, solimo, popramo in damo na toplo. Najbolje, da jih zavijemo v kos alu folije. V posodo, v kateri smo pražili jetrca, dolijemo jušno osnovo in ukuhamo, da ostanejo 2–3 žlice omake. Vanjo stresemo koščke popraženih jetrc in potresemo posodo, da so vsi koščki enakomerno prekriti z omako.

Zmešamo obe vrsti kisa, olje, solimo in popramo. Solato damo v skledo ali jo razdelimo na kroznike in prelijemo z vinegretko. Potresemo jo z orehi, koščki jetrc in drobno natrgano baziliko.

*Pa dober tek!*

## Vaš razgled



Bliski sodijo med najbolj veličastne vremenske pojave našega planeta. Trenutek, ko zažari celotno nebo – in ki ga je v objektiv uspelo ujeti našemu hitremu fotografu –, nas napolni z veliko mero občudovanja, pa tudi z občutki strahospoštovanja pred močjo narave. Za mnoge pa pojav prepleta simbolika – namreč, tako kot blisk razsvetli najtemnejšo noč, tako tudi upanje in ljubezen premagata vse negativne sile. S. L. / Foto: Primož Pičulin



Izpolnitev želje vseh glasbenikov: ko med koncertom za hip ugasnejo odrski žarometi, pa so kljub temu še vedno v siju svetlobe množice oboževalcev. Vez je obojestranska: kot oboževalci dihajo za svoje glasbene idole, tudi glasbeniki, pa naj gre za osamljenega kantavtorja ali pa za glasbeno institucijo kot je Siddharta, za nastope potrebujejo energijo občinstva. Vabljeni, koncertne dvorane odpirajo svoja vrata. S. L. / Foto: Primož Pičulin

## Nove knjige (452)

# Iliada v novem prevodu

MIHA NAGLIČ

Homer-Sovre: »Pesem, boginja, zapoj, o jezi Pelida Ahila, / srdu pogubnem, ki silo gorja prizadel je Ahajcem: / množico duš močnih upotil je v Hadove dvore, / duš junakov, a trupla pesom prepustil je v žrtje, / pticam ujedam za plen: tako sklep Zeusov je tekel, / prav do dne, ko stopila v razdvoj sta po burji prepira / vojvoda mož, Atrid, in po rodu odlični Ahiles.« // Homer-Kres: »Jezo, boginja, zapoj, zame-ro Pelida Ahila, / hudo gorje, nič koliko ran je zadala Ahajcem, / vrste najdrznejših duš je strpala v Hadove veže, / kupe junaških teles pa v trganje psom prepustila, / v lakomno žrtje ujedam, saj Zevs tako je odločil, / vse

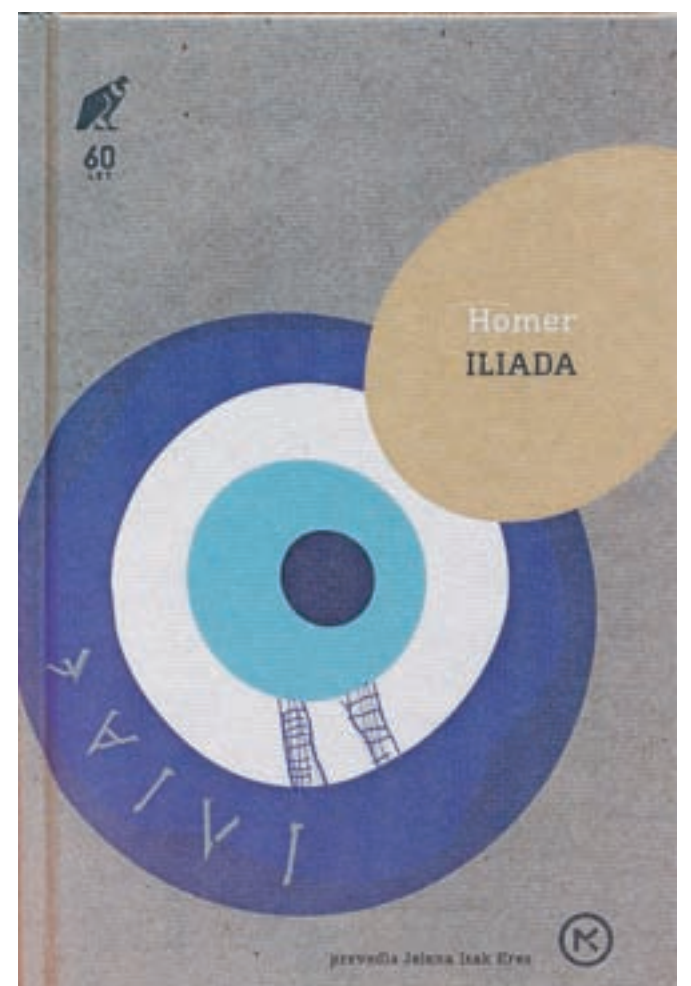
odkar sta se prvič sporekla in sprta razšla se / kralj Atrid, vladar, in Ahil, božanski bojevnik.«

Ko sem v letih okrog 1968 kot gimnazijec Homerjevo Iliado prebiral prvič, si ne bi mogel misliti, da bom temeljno delo evropske književnosti pol stoletja pozneje prebiral še enkrat v novem prevodu. Sovre je bil prevajalska veličina, a jezik se spreminja in slej ko prej pride čas za nov prevod. Tudi Sveto pismo prevajajo vedno znova in zdaj je ta usoda doletela tudi Iliado, zahtevno nalogo pa si je drznila opraviti klasična filologinja Jelena Isak Kres. Zanimivo mi je tudi dejstvo, da sem oba prevoda bral v izdajah v zbirki Kondor; Sovretov je izšel pod zaporedno številko

3 (1956), prevod Kresove pa pod št. 359 (2017). Za pokušino navajam prvo kitico prvega speva v obeh prevodih. – Za kaj gre v Iliadi? V sporu med Agamemnomom in Ahilom? »Kdo med bogovi pognal ju je v spor, nahujskal k spopadu?« (Sovre) – »Kdo od bogov je vnel med njima prepir in sovražnost?« (Kres) Tako sprašuje prvi verz druge kitice. V Homerjevem svetu so se v dejanja ljudi neposredno vpletali bogovi, njihove intervencije so bile odločilne. Po drugi strani pa se človeku, ki je šel skozi marksistično šolo, zdi, da je bil temeljni razlog za bojne pohode

grških bojevnikov plen, ki so ga na ta načini osvojili. Temeljni razlog torej ni bil verski, ampakekonomski. Tega pa so si razlagali in prikazovali v svojem duhovnem svetu, prežetem z vero. Sicer pa: ali je danes kaj drugače? Vsi vemo, da so Američani v Iraku in Afganistanu zato, da neposredno nadzirajo iraška in sosednja naftna polja. Svetovni javnosti pa dopovedujejo, kako so tam zato, da bi Iracane osrečili z demokracijo in človeškimi pravicami. Da v ozadju njihovega vojaškega posredovanja tičijo tako rekoč božanski razlogi ... Berite Iliado, vse je že tam.

**Homer, Iliada, prevedla Jelena Isak Kres, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2017, 336 strani**





# razpredrilo

GG

SPEKTAKULAREN NAČIN PREČKANJA ALP: BERNINA EXPRESS (1)

## KNEZ JE BIL DOMA

Gorenjski glas se je tokrat z Alpetourjem, potovalno agencijo, odpravil na zanimiv izlet v Švico, in to kar dvakrat, kjer je vrhunec tridnevnega pohajkovanja predstavljala vožnja z vlakom Bernina Express. Mimogrede smo si privoščili še »skok« do Lihtenštajna.

**Alenka Brun**

**B**erninska železnica je ena tistih, po kateri se morate peljati, če ste človek, ki vas navdušujejo izjemni pogledi. Pokrajina, neokrnjena alpska panorama in izjemne barve namreč zadovoljijo še tako zahtevnega potnika. Morda vse skupaj pokvarijo dežne kaplje ali megla, a slabo vreme samo po sebi ni prevelika ovira, saj v tem primeru igra svetlobe potniku Bernina Expressa pač ponudi rahlo drugačen odtенок navdušenja nad pokrajino.

Glasovci smo se v Švico prek Italije odpravili dvakrat. Enkrat je bil naš turistični vodnik na poti Srdjan Cvjetović, drugi vodnica

Majda Tratnik, obakrat pa sta se za volanom avtobusa z nami na avanturo po severnem delu Italije in vzhodnem delu Švice podala vedno nasmejana Gorenjca, šoferja Vili Šturm in Oliver Lukič. Razlika med obema izletoma je bila le v tem, da smo si prvi najprej ogledali slikovito jezero Iseo ali Sebinno in istoimensko vasico, se odpravili do Sulzana, nadaljevali po dolini Carmonica proti švicarski meji, se na vlak usedli v mestu Tirano in izstopili v St. Moritzu, si ogledali najstarejše švicarsko mesto in sedež kantona oziroma pokrajine Graubünden Chur ter najbolj italijansko mesto v Švici Bellinzon, obiskali čokoladnico Alprose in zaključili z obiskom mesta Lugano, ki leži ob istoimenskem

jezeru; medtem ko je druga skupina ubrala ravno obratno pot. Vmes pa smo skočili še v Lihtenštajn, kjer smo z glavnega trga Vaduza mahali lihtenštajnskemu knezu Hansu-Adamu II., ki naj bi bil doma, ker so bile zastave na mogočnem gradu, ki se dviga visoko nad mestom, izobešene. Zagotovo je grad Vaduz tudi največja znamenitost istoimenskega mesta. Je dom in uradna rezidenca lihtenštajnskega kneza in knežje družine. Grad lahko vidimo od povsod v mestu in je iz središča dostopen tudi peš.

Vaduz je glavno mesto kneževine Lihtenštajn in leži na desnem bregu reke Ren. Skozi vse leto ga obišče ogromno turistov. Pritegnila so nas po celotni pešconi v mestu razstavljena

različna moderna umetniška dela, predvsem po tleh pa smo naleteli na ogromne primere poštne znamke – namreč, ko nekomu omeniš Lihtenštajn, pomisli najprej na davčno oazo, potem pa na znamke, ker so v produkciranju teh mojstri. Mesto naj bi bilo znano tudi po vinskih kletih. Sprehodili smo se do gotške katedrale sv. Florjana in gledali obraze mimo-idočih ter upali, da morda le srečamo samega Adama. Cene v izložbah smo namer- no spregledali, ker so – seveda – visoke.

Obisk Vaduza smo si lahko privoščili, ker smo spali v švicarskem Buchsu, manjšem mestu, oddaljenem dobrih deset, morda petnajst minut vožnje z avtobusom.

*(Nadaljevanje prihodnjik)*



Knežji grad v Vaduzu je videti praktično od koderkoli v mestu.



V središču Vaduza ne manjka moderne umetnosti, ogleda pa je vredna tudi mestna hiša.



Glasovi izletniki smo se tokrat dvakrat odpravili v Švico. Na fotografiji je prva skupina.



Druga skupina izletnikov / Foto: Jana Triller



Glavno pešulico v mestu popestrijo tudi takšni prizori.

# HUMOR, HOROSKOP

## Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

## HOROSKOP

TANJA



- Oven (21. 3.–21. 4.)**  
Rezultat prejšnjega tedna bo izčrpanost, in četudi se boste v tem tednu še tako za uspešnost, vam ne more uspeti. Uspelo pa vam bo pri vseh čustvenih zadevah. Zaupali boste šestemu čutu, ki vas bo vodil cilju naproti.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**  
V določenih trenutkih ste zelo občutljivi, pozabljate pa, da znate tudi sami zelo prizadeti. Beseda, ki je izrečena nepremišljeno, lahko naredi veliko huđega. Očitka, ki ga boste dobili, ne boste takoj razumeli, a prizadeta oseba ne bo odnehala.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**  
Konec tega tedna boste namenili nabiranju novih moči v kombinaciji veliko počitka in zelo malo razmišljanja. Zavest, da vam je še ostalo nekaj dni dopusta, vam bo dobro delo, a kaj, ko še niste pripravljeni na intenzivno delo.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**  
Pri denarju boste resnično brezskrbni. Kupili si boste nekaj zase, pa tudi svoje bližnje boste prijetno presenetili. Pazite na zdravje, krajši dopust ali podaljšani konec tedna bi vam dobro del. Včasih je dobro malo več narediti zase.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**  
Na nekega prijatelja ste pozabili, zato bodite pripravljene na nevihto. Zamera je huda stvar. S časom se bo to lahko popravilo, vendar ne pa takoj. Zadnje čase ste se premalo posvetili družinskim zadevam, poskrbite, da ne bo prepozno.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**  
Vsak od nas si svojo srečo kuje. Začeli si jo boste kovati, s tem se vam precej spremeni. Seveda na bolje, a strah vam bo še nekaj časa ostal. Nič zato, pomembna sta pogum in trdna volja. Ponudila se vam bo dobra priložnost.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**  
Ste v večnem pričakovanju boljšega jutri. Smola pa je v tem, da se vi sami niste še prav nič spremenili. Sedeti križem rok in čakati na boljše čase je iluzija, v kateri se preveč radi skrivate. Naredite konec temu in zakorakajte v prihodnost.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**  
Pred vami so ugodni dnevi za razreševanje ljubezenskih težav. Ob lepih besedah se boste kar topili. Uživate in se prepustite, da vas ljubezen zapelje. Poslovno se vam odpirajo novi začetki. Ne izpuscite nobene priložnosti.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**  
Veslili se boste vsakega dneva v naslednjem tednu. In za to sploh ne bo potreben kakšen poseben razlog. Otresli se boste bremen in postavili nove cilje, ki jih boste tudi dosegli. Naj vas finance ne skrbijo več.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**  
Dosegli boste veliko več, kot bi si sploh upali pomisliti. Ob nasvetu prijatelja boste najprej užaljeni, a kasneje mu boste hvaležni. Vsake oči imajo svoj pogled, zato drugače vidijo dogajanja. V ljubezni boste zaskrbljeni, a brez potrebe.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**  
Preveč zamere vam naredi samo slabo voljo. Vabljeni boste v prijetno družbo. Izkoristite priložnost. Potrebujete malo sproščene zabave in smeha. Od osebe nasprotnega spola boste dobili dobre novice. Ne odlašajte z nakupom.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**  
Čprav se vam v ljubezenskem življenju vse odvija po načrtu, morate biti previdni, da vam vajeti ne uidejo iz rok. Sanjati in to potem tudi doživeti ni vedno enako. Seveda je vse odvisno od vaših želja in tega, ali ste pripravljeni na spremembe.



## TA JE DOBRA

### Enako kot komandir

Komandir pohvali policista za dobro opravljeno nalogo:  
»To si pa dobro opravil. Pojdi z mano, te povabim na pijačo.«  
Prideta v lokal in komandir vpraša: »No, kaj boš pil?«  
»Enako kot vi, komandir.«  
Komandir nataraku: »Dve kavici, prosim!«  
Policist: »Meni tudi dve!«

### Čakalne dobe

V čakalnici je dolga vrsta. Sestre so na malici, zdravnik priteče s konzilija in mimogrede zavpije:  
»Kdo najdlje čaka?«  
»Jaz, gospod doktor. Pred dvema letoma sem vam centralne gume na avtu, pa še zdaj niste plačali.«

### Ne zanima je

Anonimni manijak šepeta po telefonu: »Gospa, če vi vi vedeli, kakšnega držim v roki, bi me takoj povabili, naj pridem k vam na obisk.«  
»Tisto, kar lahko držite z eno roko, me sploh ne zanima!«

### Razlika med policistom in župnikom

Župnik pravi: »Gospod z vami.«  
Policist pa ponavadi reče: »Gospod, z nami.«

### Pijanska

Kaj je višek pijanosti?  
Da objemaš prho in ji govoriš, naj neha jokati!

### Ni opazil

»Veš, tako neumna sem bila, ko sem se poročila s tabo.«  
»Vem, ampak sem bil zaljubljen, pa nisem opazil.«

### LAŽJI SUDOKU

3	2			8		9	5	
4	6		1				7	3
5			2		3			
		6		7		5	4	
7			3	1	8			9
	8	2		4		7		
			8		4			5
2	5				9		1	7
	9	3		5			6	

Rešitev:

2	9	7	1	5	7	1	8	9
4	1	8	6	9	7	5	7	3
5	6	7	2	8	1	9		
1	6	7	9	7	5	2	8	6
6	2	9	8	1	6	9	7	4
8	7	5	2	7	9	6	1	3
7	8	1	6	9	2	7	5	4
5	4	2	5	6	1	8	9	7
9	5	6	2	7	1	2	8	6

### TEŽJI SUDOKU

3			4		5			7
	6	7				2		
				1	7			
		9						
	2	1		6		8	9	
						5		
			3	8				
		4				1	6	
6			1		9			2

Rešitev:

2	8	7	6	7	1	8	5	9
6	9	1	2	7	5	7	8	6
6	5	7	9	8	2	1	4	7
1	7	5	7	6	7	9	8	6
7	6	8	9	7	1	2	5	4
9	2	6	1	5	9	6	7	4
8	6	7	1	9	5	7	2	3
5	7	8	6	4	2	9	1	3
4	1	9	5	7	7	1	8	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.





# DRUŽABNA KRONIKA

## NOGOMET ZA DOBER NAMEN

Nacionalni nogometni center na Brdu je gostil nogometni turnir med vidnimi slovenskimi gospodarstveniki z dobrodelno noto. Organizatorji želijo, da bi turnir postal tradicionalen.

**Alenka Brun**

**N**a dobrodelni nogometni turnir je povabila PwC Slovenija, da se je dogodek odvil, kot so si zamislili, pa so zelo pripomogli predvsem Nogometna zveza Slovenije (NZS) in seveda vsi, ki so se povabilu odzvali. Tako smo na turnirju srečali slovenske gospodarstvenike iz različnih panog in industrij – od telekomunikacije, zavarovalništva, bančništva do razvoja in tehnologije. Komentatorsko vlogo celotnega dogajanja so organizatorji zaupali radjicu Juretu Mastnaku.

Turnir se je začel že v dopoldanskih urah, pomerilo se je dvanajst ekip v sestavi igralcev šest plus ena, seveda na prilagojeni velikosti igralne površine. Na koncu sta se v finalni tekmi pomerili ekipa Hidrie in ekipa NZS.

Da je bil dan popoln, je finalni obračun sodil nogometni sodnik Damir Skomina. Tekma se je zaključila z rezultatom 2:1 za NZS, čeprav je bila Hidria dober nasprotnik. Njihov vratar je odbil kar nekaj žog, medtem ko ni manjkalo tudi tistih, ki so se kar naprej odbijale od vratnic.

Direktor družbe PwC Martin Železnik pravi, da je idejo o tovrstnem turnirju gojil že dolgo. Povabilu

k sodelovanju se je odzvala tudi NZS. Najbolj pomembno pa je, da so vse skupaj združili z dobrodelnostjo. Tudi s pomočjo NZS so namreč organizirali licitacijo dveh dresov oziroma po tekmi enega, saj so za prvega – s tekme Lige prvakov, osmico Gündogana s podpisom Pepa Guardiolo – družbe, ki so sodelovale pri dogodku, tudi v času organizacije prispevale svoj del in skupaj zbrale 6300 evrov. »Dres bo sedaj potoval med ekipami, vsak mesec ga bo imela ena, po letu dni pa gre v roke zmagovalcu,« pojasni Železnik. »Drugi dres pa so podpisali vsi aktualni reprezentanti slovenske nogometne reprezentance, v roke pa

bo šel tistemu, ki bo zanj na licitaciji ponudil največ.« In največ je ponudil direktor Šport TV Marko Bogovac, in sicer 1200 evrov. Tako je bila končna številka na simboličnem denarnem čeku, ki so ga po podelitvi pokala zmagovalcu turnirja, licitaciji in predaji dresa s podpisom predali v roke direktorju Pediatrske klinike Ljubljana Teodorju Žepiču, 7500 evrov.

Železnik meni, da so šla sredstva v prave roke. Na koncu se je še zahvalil svoji ekipi, kolegom in sodelavcem ter tudi Nogometni zvezi Slovenije, saj je bila organizacija tega dogodka res velik zalogaj. »Pa še vreme nam je šlo na roke,« je še dodal.



Damir Skomina v družbi zmagovalcev, ki so tokrat prejeli modri dres v športnem duhu odstopili drugouvrščenim.



Marko Bogovac, direktor Šport TV, je bil tisti, ki je ponudil najvišji znesek za dres s podpisom domačih nogometašev.



Elanovci so bili na turnirju sedmi. Del ekipe: Miki Dabižljevič, Dejan Manojlovič, Žan Červinski in Siniša Torlakovič.



Martin Železnik s podpisanim dresom in Jure Mastnak, ki je ves dan skrbel za spremno besedo



Natalija Plemelj in prvi človek slovenskega nogometa Radenko Mijatović



Direktor pediatrične klinike Ljubljana Teodor Žepič se je ob prejetju simboličnega čeka zahvalil tako organizatorjem kot tudi drugim sodelujočim.

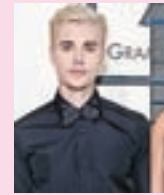
## VRTIMO GLOBUS

**Jessica Simpson pričakuje tretjega otroka**



Pevka in igralka **Jessica Simpson (38)** in njen mož **Eric Johnson (39)** pričakujeta tretjega otroka. Šestletna Maxwell in petletni Ace sta razkrila, da bosta dobila sestrico. "Ta mala deklica nas bo naredila za petčlansko družino. Presrečni smo, da lahko z vami delimo to čudovito novico," je sporočila svojim oboževalcem Jessica, ki je še pred nekaj leti trdila, da sta dva otroka zanj dovolj.

**Stric Alec se je zagovoril o Bieberjevi poroki**



Alec Baldwin je razkril, da sta **Justin Bieber (24)** in njegova nečakinja **Hailey Baldwin (21)** že izmenjala poročne zaobljube. Kot kaže, se je stric zagovoril, saj mladoporočenca nista želela, da za to izve kdorkoli izven družine. Obred je potekal v krogu njima najbližnjih, poročila pa sta se za zdaj le civilno. Kot člana cerkve Hillsong pa se bosta v prihodnje sprehodila tudi do oltarja, vir blizu para pa pravi, da bo cerkveni poroki sledila odmevna zabava za vse prijatelje.

**Jack Black dobil zvezdo na pločniku slavnih**



**Jack Black (49)** je prejel svojo zvezdo na pločniku slavnih. "Vse vas imam rad, razen Donalda Trumpa, ki je kup dreka. Brez zamer. Ljubim vas," ni mogel mimo političnih zamer v svojem zahvalnem govoru igralec, ki je v šali še dodal, da se sedaj lahko v miru upokoji in se osredotoči le na treninge in dieto. Na podelitvi so ga spremljali soproga in dva sinova.

**Izganjalka vampirjev že oddana**



**Eliza Dushku (37)**, zvezdnica serije Buffy – izganjalka vampirjev, je razkrila, da se je minuli mesec poročila z poslovnežem in nekdanjim profesionalnim teniškim igralcem **Petrom Palandijanom (54)**. Igralka je oznanila, da je bil veliki dan 18. avgust v Bostonu, dan prej pa objavila fotografijo z zabave koles, kjer pozirata na tandemske kolesu. Dodala je tudi fotografijo poročnega poljuba in sprehoda do oltarja. Par se je zaročil junija lani.



Dvaintridesetletna Škofjeločanka Ana Bučar se z izdelovanjem unikatnega lesenega nakita ukvarja skoraj tri leta. Pravi, da že nekaj časa navdih za ustvarjanje črpa iz zelene monstere. Rastlina jo je popolnoma prevzela. Njene liste smo tokrat prepoznali v predstavljenem setu nakita, ki je resnično pritegnil predvsem žensko publiko. / Foto: A. B.

## Odlična gobarska sezona

Gobarska sezona se ocenjuje po količini jurčkov, ki jih je letos res veliko. Vendar moramo biti pri gobarjenju previdni, da ne presežemo količinske omejitve.

MANCA PERDAN

**Kranj** – Letošnje leto je spet postreglo z odlično sezono gob. Ljudje se tako iz gozdov vračajo s polnimi košarami, predvsem s polnimi košarami jurčkov. In prav jurčki so tisti, po katerih se ocenjuje gobarska sezona, je povedal

mešanih in iglastih gozdovih, na prisojnih in osojnih legah in podobno. Nove padavine v prihodnjih tednih pa bodo odločile, kako se bo sezona nadaljevala.

V času, ko v posameznih predelih gobe intenzivno rastejo, pa se srečujemo s številnimi problemi, zato

Z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) pa so sporočili, da je prva prioriteta gozdarske inšpekcije nadzor nad izvajanjem sanitarne sečnje. Nadzor nabiranja gob ter nabiranja plodov, zelatih rastlin in mahov gozdarska inšpekcija vrši le občasno na podlagi prijav. Običajno hkrati izvajajo tudi nadzor vožnje v naravnem okolju, saj se v času intenzivne rasti gob srečujemo z izjemnim številom gobarjev, ki z vožnjo in parkiranjem ter hojo po gozdu ovirajo gospodarjenje z gozdom, poleg tega pa močno vznemirjajo prostoživečo divjad. Tudi v letu 2017 je bila v posameznih delih Slovenije dobra gobarska sezona od konca avgusta do začetka oktobra. V tem času je gozdarska inšpekcija zaradi kršitev določb Uredbe o varstvu samoniklih gliv izrekla tri opominne in štiri globe, policija pa je naenkrat zasegla 182 kilogramov gob petim nabiralcem, državljanom Romunije, so še sporočili z MKGP.

Prekomerno gobarjenje pa vodi tudi k zmanjševanju gobje populacije. »Nekatere vrste bodo zaradi tega izumrle, kaže pa, da na jurčke to ne vpliva prav veliko. Statistično pa se je količina lisičk že močno zmanjšala. Nismo pa gobarji edini človeški dejavnik, ki vpliva na rast gob oziroma zmanjšano rast,« je še povedal Arzenšek iz Gobarskega društva Kranj in dodal, da so imeli v preteklih dneh na društvo veliko klicev in sporočil, kjer rekreativni nabiralci gob sprašujejo, kakšne gobe so nabrali.

nabiranje gob urejata tudi dve uredbi, in sicer Uredba o varstvu samoniklih gliv in Uredba o zavarovanih prostoživečih glivah. Ti dve uredbi narekujeta način nabiranja gob in omejitve. Urška Ahačič Pogačnik, gozdarska inšpektorica, je povedala, da gobarji ti dve uredbi v večini poznajo. »Če ne drugega vsaj to, da se gobe ne nosijo v plastičnih vrečkah in ne več kot dva kilograma na dan za lastno uporabo,« je pojasnila. Po njenih besedah na Gorenjskem nadzor izvajata dva gozdarska inšpektorja, po navadi v paru in na območjih, kjer je pritisk gobarjev največji.



Rekreativni nabiralec lahko za lastno uporabo dnevno nabere največ dva kilograma gob.

Bojan Arzenšek iz Gobarskega društva Kranj. »Letos je definitivno nadpovprečna gobarska sezona, ki se ocenjuje predvsem po količini jurčkov. Če teh ni, vsi tarnajo, kako je slabo z gobami. Letos pa je bila že v predsezoni, torej maja, junija in julija njihova rast rekordna, avgust je bil za rast gob prevroč, septembra pa je bilo jurčkov spet vsak dan več. Kaže pa, da se stvari umirjajo, a ne na vseh koncih,« je pojasnil. Toplo vreme, dobro namočena tla in vlaga so pripomogli k pojavu gob v večjih količinah, niso pa to pogoji za vse vrste gob. Prav tako imamo različne pogoje v listnatih,

## Gluhi strežejo v planinskih kočah

To soboto in nedeljo vas bodo v desetih planinskih kočah postregli gluhi in naglušni ter drugi prostovoljci, v naši bližini v domovih na Zelenici, v Tamarju, Kamniškem sedlu.

SUZANA P. KOVAČIČ

**Ljubljana** – Akcija bo trajala v času dveh pomembnih dogodkov; od 17. do 23. septembra je mednarodni teden gluhih, 23. september pa je mednarodni dan znakovnih jezikov. Odbor Planinstvo za invalide/osebe s posebnimi potrebami, ki deluje pod Planinsko zvezo Slovenije, v celoti podpira idejo, da omogoči gluhim in naglušnim ter ostalim prostovoljcem, da strežejo in animirajo programe v hribih in gorah. V soboto, 22.

septembra, bo ob 10.30 uradno odprtje akcije v planinskih domovih na Uštah nad Moravčami, Boču, Kamniškem sedlu, Planini nad Vrhniko, pri Gosposični pod Trdinovim vrhom, v Ruški koči na Arehu, Tumovi koči na Slavniku, domu v Tamarju in Planinskem domu dr. Franca Goloba na Čemšeniški planini. Akciji se pridružuje tudi planinski dom na Zelenici, tu bo uradno odprtje v soboto ob 13. uri.

Povod za izvedbo projekta je inkluzija vseh, ne glede

na invalidnost ali ne-invalidnost, še posebno gluhih in naglušnih. Biti inkluziven je slogan, ki bo gluhim in naglušnim ter drugim dal priložnost, da se preizkusijo v strežbi in animaciji v njim dostopnem svetu – hribih in gorah. Predstavljeni bodo primeri inkluzije s sodelovanjem ter vzpostavljanjem večjezične komunikacije. Planinci bodo deležni tudi spoznavanja slovenskega znakovnega jezika in življenja gluhih in naglušnih.

## Biatlonci najprej na Pokljuko

Nova sezona svetovnega pokala v biatlonu se bo začela na Pokljuki, ki bo leta 2021 znova gostila svetovno prvenstvo.

MAJA BERTONCELJ

**Kranj** – »Priprave na novo tekmovanje se začnejo z zaključkom prejšnjega. Pokljuka v pretekli zimski sezoni resda ni gostila tekem biatlonskega svetovnega pokala, a to še zdaleč ne pomeni, da smo počivali na starih lovorikah. Ob koncu januarja je bilo tu odprto evropsko prvenstvo in pokal IBU v biatlonu za mlajše člane, in to nam je celo skrajšalo letošnji čas za pripravo. Prav gotovo je bilo to tekmovanje manj obsežno od svetovnega pokala, pa vendar je v težkih vremenskih razmerah zahtevalo brezhrebno pripravo tekmovališča in sodelovanje celotnega tekmovalnega odbora,« je povedal Tomaž Šušteršič, podpredsednik in generalni sekretar Organizacijskega odbora Pokljuka.

Dobra dva meseca pred uvodnimi tekmami svetovnega pokala v novi sezoni pravi, da so že ob koncu lanske zime storili vse, da kljub zgodnjemu decembru izvedba tekmovanja ne bi bila postavljena



Tomaž Šušteršič, podpredsednik in generalni sekretar Organizacijskega odbora Pokljuka

pod vprašaj: »Lanska zima je bila radodarna s snežnimi padavinami, zato nam je uspelo shraniti okrog 25 tisoč kubičnih metrov snega, ki bo služil kot osnova za pripravo prog in biatlonskega stadiona. Seveda bo sodelovanje narave, predvsem z nizkimi temperaturami, še vedno ključnega pomena.«

Tekmovanje bo potekalo med 30. novembrom in 9. decembrom, kar pomeni kar

deset dni. »To pa je že zelo blizu dolžine svetovnega prvenstva,« je poudaril Šušteršič. Pokljuki je bila namreč pred kratkim zaupana organizacija svetovnega prvenstva v biatlonu leta 2021. »V luči tega se ob letošnjem svetovnem pokalu že osredotočamo na načrtovanje in preizkus logističnih rešitev in prometne ureditve, ki bodo služile tudi med izvedbo prvenstva. Tradicionalno je Pokljuka z Bledom, Bohinjem in Gorjami med tekmovalnimi ekipami poznana po gostoljubnosti, dobrih namestitvenih kapacitetah, odlični slovenski kulinariki in to želimo še bolj približati navijačem iz tujine, ki v vedno večjem številu prihajajo na Pokljuko,« še pravi Šušteršič.

V trenutnem predlogu tekmovalnega koledarja za prihajajočo sezono je imela Pokljuka priložnost organizirati še svetovni pokal v januarju 2020, potem pa bo že sledila sezona 2020/21, ko bo februarja 2021 prišlo na vrsto poključsko svetovno prvenstvo.

1. - 9. DECEMBER 2018  
**POKLJUKA**  
BMW IBU SVETOVNI POKAL V BIATLONU  
BMW IBU WORLD CUP BIATHLON

WWW.BIATHLON-POKLJUKA.COM

@BiathlonPokljuka #BiatlonPokljuka Biathlon.Pokljuka

SLOSKI I FEEL LOVE IJA SLOVENSKA VOJKA EURIOVISION infront

## Z razstavo so se poklonili Borštniku



Zanimanje za ogled razstave o Borštniku je bilo veliko.

JANEZ KUCHAR

**Cerklje** – V galeriji Petrovčeve hiše v Cerkljah je bila pred kratkim na ogled slikarska razstava, na kateri se je predstavilo 15 članov Društva likovnikov Cerklje z 19 likovnimi deli. Razstava se zdaj seli v Dom Taber v Šmartno pri Cerkljah. Na ogled so bile slike Borštnikovih portretov, portretov njegove žene Zofije, slika rodne domače hiše, portal hiše, kolaž Borštnika in njegovih sodobnikov, pa tudi slike, ki ohranjajo kulturno dediščino preteklega časa in že skoraj izumrle šege in navade, med njimi kosce in sejalice, ki so jih izpodrinili traktorji, furmane pa tovornjaki.

Razstava je bila posvečena občinskemu prazniku, ki ga občina Cerklje praznuje 23. septembra, na dan smrti rojaka Ignacija Borštnika, igralca, dramatika in pesnika, ter 160. obletnici njegovega rojstva. Odprtja se je udeležilo več uglednih gostov, med njimi cerkljanski župan Franc Čebulj, ki je likovnikom čestital za zelo uspešno in bogato predstavitev Borštnika, prof. Martin Kadivec, ki je spisal dve knjigi o Ignaciju Borštniku, ter Dane Novak, sorodnik Ignacija Borštnika. Kot je povedal Novak, so Borštnikovo domačijo preimenovali v Borštnikov pristan, ob tem pa pripravili na vrtu Borštnikove domačije Partljičevo komedijo Čaj za dve.

### Večer lovskih pesmi

**Jezerko** – Lovska družina Jezerko vabi na večer lovskih pesmi, glasbe in besede v soboto, 22. septembra, ob 18. uri v dvorano Korotan. Lovstvo, gore, gozd in prosto živečo divjad bodo občinstvu približali: Lovski zbor Škofja Loka, Lovski zbor Železna Kapla, Lovski rogisti Bohinja in Selc, Marko in Tobja Smrtnik s harmoniko in baritonom. Vstopnine ne bo. Po koncertu vabijo še na prijetno druženje z izvajalci programa v lovski dom.

### KINO SPORED

#### KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 22. 9.

20.00 FANTASTIČNO POPOTOVANJE  
FAKIRJA, KI JE OBTIČAL V IKEINI OMARI  
21.45 NUNA  
16.10 MOJ KUŽA PATRICK  
18.00 MAMMA MIA! SPET ZAČENJA SE  
14.30 RAČKA, RAČKA, GOS, sinhro.

14.15 CHRISTOPHER ROBIN  
18.40, 20.40, 22.30 NUNA  
17.50 PRAVIČNIK 2  
16.20 SKRIVNO ŽIVLJENJE MAČK, sinhro.  
21.15 MEGALODON: PREDATOR IZ GLOBIN  
15.30 VOHUN, KI ME JE NATEGNIL  
15.00, 18.30 MAMMA MIA!  
SPET ZAČENJA SE  
14.40, 16.40 HOTEL TRANSILVANJA 3:  
VSI NA MORJE!, sinhro.

#### CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 22. 9.

18.00 GAJIN SVET  
13.30, 15.30, 20.30 FANTASTIČNO  
POPOTOVANJE FAKIRJA, KI JE OBTIČAL V  
IKEINI OMARI  
17.20, 19.20 MOJ KUŽA PATRICK  
20.45, 22.40 PREDATOR: VRNITEV  
20.15, 22.35 MILO ZA DRAGO

#### KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 21. 9., sobota, 22. 9.,  
in nedelja, 23. 9.

18.00 MOJA ŽIRAFKA (pripovedovanje  
v slovensščini)  
20.00 ČUVARKE

Organizatorji filmskih predstav si pridru-  
žejo pravico do spremembe programa.

### GLEDALIŠKI SPORED

#### PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 21. septembra, in sobota, 22. septembra  
19.30 David Ives: VENERA V KRZNU (v dvorani PGK)

# Gasilci preizkusili svojo pripravljenost

Tekmovanje Firefighter Combat Challenge, na katerem gasilci preizkušajo svojo psihofizično pripravljenost, je že deveto leto zapored postreglo z odličnimi nastopi slovenskih gasilcev.

MANCA PERDAN

**Radovljica** – Pred kratkim je na parkirišču pred hotelom Grajski dvor potekalo že deveto tekmovanje Firefighter Combat Challenge (FCC), ki vsako leto privabi gasilce iz Slovenije in tudi iz tujine. "Naloga tekmovalcev je, da čim hitreje premagajo progo, ki jo sestavljajo osnovni deli gasilstva; vzpenjanje na stolp, dvigovanje bremena, klada predstavlja vstop v prostor, nato sledi vlečenje cevi in na koncu reševanje ponesrečenca," je progo na kratko opisal projektni vodja tekmovanja Igor Marijan in dodal, da je to eno najtežjih tekmovanj v gasilstvu. Poleg

slovenskih gasilcev so tekmovali tudi gasilci iz Avstrije, Hrvaške in Češke. Tekmovali so posamično, v dvojicah in skupinsko, v vseh kategorijah pa so po najvišjih mestih posegali predvsem Slovenci.

Med boljšimi sta bila tudi Gorenjca Lucija Grubar in Domen Pavlič iz Prostovoljnega gasilskega društva Begunje na Gorenjskem, ki se sicer udeležujeta tudi FCC-tekmovalj v tujini. "Tekmovati na domačih tleh je super že zaradi vzdušja, ker te pridejo spodbujati tudi domači. Danes pričakujem zmago," je pred tekmovanjem posameznikov povedala Lucija, ki je kasneje v



Lucija Grubar in Domen Pavlič sta na sobotnem tekmovanju posegla po najvišjih mestih. / Foto: Gorazd Kavčič



Tekmovalci so morali premagati progo, ki jo sestavljajo osnovni deli gasilstva. / Foto: Gorazd Kavčič

kategoriji ženskih posameznic res osvojila prvo mesto. Dobra nastopa si je pred domačim občinstvom želel tudi Domen. "Zelo je zanimivo, ker imaš podporo domačih ljudi, bližnjih, ki niso zraven na vseh ostalih tekmah, zato je motivacija še malo večja. Upam predvsem, da mi bo danes uspel lep nastop. Imel sem namreč smolo, saj sem bil poškodovan in bil dober mesec odsoten, kar se močno pozna na formi," je pred osvojenim prvim mestom v svoji kategoriji povedal Domen. Lucija in Domen sta bila

najboljša tudi v kategoriji mešanih dvojic, oba pa sta tekmovala tudi v skupinskem delu tekmovanja.

Prihodnje leto bo FCC-tekmovalje v organizaciji Prostovoljnega gasilskega društva Radovljica potekalo tudi na Hrvaškem, pri nas, v Sloveniji, pa bodo organizirali evropsko prvenstvo, ki bo najbrž na bolj udarni lokaciji, mogoče v glavnem mestu Ljubljana ali na Bledu, je še povedal projektni vodja tekmovanja Igor Marijan, ki pričakuje, da bo prihodnje leto tekmovalo okoli tristo ali štiristo gasilcev.

**MEDIA BUTIK**

*Koncert*

**PRIFARSKI MUZIKANTI**

*z gosti*

**DVORANA BIOTEHNIŠKEGA CENTRA NAKLO**

**SOBOTA, 22. SEPTEMBER OB 20.URI**

**PREDPRODAJA CENEJŠIH VSTOPNIC:**  
KGZ SLOGA KRANJ, LOŠKA ZADRUGA NAKLO IN ŠKOFJA LOKA TRATA,  
BS LOGO TUPALICE, GRAŠČA KRIŽE IN 051 697 737

## HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

## ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

**KOPALNI BIOTERME:** 15. 10.; **TRST:** 10. 10.; **PRAZNIK KAKIJEV:** 17. 11.; **BERNARDIN:** 18.–21. 11.; **BANOVCI:** 4.–7. 11.; **STRUNJAN:** 2.–5. 12.; **BANJA VRUČICA S PIRAMIDAMI:** 23.–25. 11.; **S TERAPIJAMI:** 10.–17. 12.; **MEDŽUGORJE Z MANDARINAMI:** 5.–7. 10., 27.–29. 10.; **MANDARINE:** 5.–7. 10., 12.–14. 10.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 4.–8. 11.  
[www.rozmanbus.si](http://www.rozmanbus.si)

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov [kazipot@g-glas.si](mailto:kazipot@g-glas.si).

## PRIREDITVE

### Pesmi in zgodbe iz Rokovnjaškega tabora

**Duplje, Udin boršt** – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi na naravoslovno-kulturni dogodek v osrčju gozdov Udin boršta z naslovom Pesmi in zgodbe iz Rokovnjaškega tabora. Dogodek bo v soboto, 29. septembra, zbor udeležencev pa ob 18. uri pri gasilskem domu v Dupljah. Več informacij na [www.ctrp-kranj.si](http://www.ctrp-kranj.si).

### Festival za tretje življenjsko obdobje

**Šenčur** – Društvo upokojencev Šenčur vabi v torek, 2. oktobra, na festival za tretje življenjsko obdobje v Ljubljano, kjer se bodo odvijala različna predavanja, okrogle mize, delavnice, predstave, koncerti in ogledi po Ljubljani. Informacije in prijave zbira do srede, 26. septembra, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

### Medgeneracijske prireditve

**Kranj, Cerklje, Šenčur** – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 21. septembra, ob 10. uri Sprehod za spomin ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni. Zbor bo pred Medgeneracijskim centrom Kranj, nato boste odšli do Doma upokojencev Kranj, kjer bo pogovor o demenci. Ogleдали si boste senzomotorično sobo ter odprli novo Demenci prijazno točko v Kranju. V ponedeljek, 24. septembra, se bodo ob 18. uri v centru začele Miselne igre, v torek, 25. septembra, pa bo ob 9. uri predavanje Nasilje nad starejšimi. V TIC-u v Cerkljah bodo v ponedeljek, 24. septembra, ob 15. uri brezplačne inštrukcije matematike, v Šenčurju pa v torek, 25. septembra, v Domu krajanov ob 9.30 delavnica Klepetajmo po nemško. Obvezne so prijave za vse dejavnosti, in sicer na telefon 041 724 134 ali na e-naslov [mck-prijava@luniverza.si](mailto:mck-prijava@luniverza.si).

## IZLETI

### Obiranje mandarin

**Britof, Predoslje** – Društvo upokojencev Britof - Predoslje vabi na tridnevni izlet na obiranje mandarin. Prijave sprejema Tone Oblak na tel. 031 494 422.

### Tridnevni izlet v Bosno

**Kranj** – Društvo upokojencev Kranj vabi 2. oktobra na tridnevni turistični izlet v Bosno (Sarajevo in Mostar). Prijave sprejema Bojan Kadunc, tel. 041 875 809.

### Kolesarski izlet

**Kranj** – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Voklo–Voglje–Lahovče–Komenda–Zalog–Brnik–Šenčur–Kranj, in sicer v torek, 25. septembra, z odhodom ob 8. uri izpred bivše trgovske šole na Župančičevi ulici. Trasa je dolga petdeset kilometrov. Če bo deževalo, bo izlet odpadel.

### V Belo krajino

**Šenčur** – Društvo upokojencev vabi na izlet v Belo krajino, v Črnomelj, v četrtek, 4. oktobra. Prijave in informacije zbira v pisarni društva, pri poverjenikih in na tel. 04 25 11 022 ter 064 117 135 do 2. oktobra oz. do zasedb mest v avtobusu.

### Pohod po čudovitih Slovenskih goricah

**Kranj** – Društvo upokojencev Kranj vabi na pohodniški izlet z naslovom Pohod po čudovitih Slovenskih goricah. Izlet bo v četrtek, 27. septembra, odhod bo s posebnim avtobusom ob 7. uri izpred Globusa. Hoje bo za tri ure in pol. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 24. septembra.

### Romanje po Rožnovenski poti

**Brezje pri Trziču** – Društvo Sveta Neža za ohranjanje kulture in razvoj kraja, Brezje pri Trziču, in Kulturno društvo Kranjčani materam, Kranj, vabita v soboto, 6. oktobra, na romanje po Rožnovenski poti. Ob 8.30 bo sv. maša v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah, sledil bo zbor ob spomeniku papeža Janeza Pavla II. Na približno 12 kilometrov dolgo pot se boste odpravili ob vsakem vremenu. Hoje bo za štiri ure, na pol poti, na info točki, pa bo poskrbljeno tudi za okrepčilo. Informacije: Jana Grohar, tel.: 041 271 635, Matevž Kleč, tel.: 040 553 417 ter [www.roznovenskapot.si](http://www.roznovenskapot.si).

### Na Lepenatko

**Kranj** – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinski izlet na Lepenatko (1425 n. m.) v četrtek, 4. oktobra. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Hoje bo za pet ur, pot je srednje zahtevna, primerna tudi za pohodnike. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 1. oktobra.

### Na Bavški Grintavec

**Kranj** – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 13. oktobra, na Bavški Grintavec v Julijskih Alpah. Tura je kondicijsko zahtevna. Vzpon bo trajal približno pet ur in pol, skupaj pa bo devet ur hoje. Odhod z lastnim prevozom izpred hotela Creina v Kranju bo ob 4.30. Prijave in informacije: v pisarni društva v Iskri Labore ob sredah med 17. in 18. uro ali z nakazilom na TRR društva ali pri vodnikih: [lukasveglj@gmail.com](mailto:lukasveglj@gmail.com), [ziga.hocevar@gmail.com](mailto:ziga.hocevar@gmail.com)

### Deseti Pohod po Tovorni poti prestavljen

**Možjanca** – Pohod po Tovorni poti, ki je bil napovedan za jutri, soboto, 22. septembra, je prestavljen na 13. oktober. Obvezne so prijave pri Tatjani Štirn, tel. 041 293 312.

## PREDAVANJA

### Proučevanje Svetega pisma

**Kranj** – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 22. septembra, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Zapor v Cezareji ob 9. uri ter predavanje Identiteta adventizma ob 10.30.

### Reševanje konfliktov

**Kranj** – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi v torek, 25. septembra, ob 16. uri na brezplačno predavanje Reševanje konfliktov. Predavala bo Nevenka Ropret, univ. dipl. soc. delavka, v prostorih Humane, združenja svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, Oldhamska 14, Kranj (pri vodovodnem stolpu).

## OBVESTILA

### Kegljanje

**Šenčur** – Društvo upokojencev Šenčur vabi svoje člane vsako sredo na kegljanje na kegljišče Triglav na Savski cesti 34 v Kranju. Prvi trening bo v sredo, 3. oktobra, ob 9.30. Informacije: Janez Žumer, tel. 031 380 250.

### Vpis gledališkega abonmaja

**Visoko** – KUD Visoko vabi k vpisu gledališkega abonmaja za sezono 2018/19. Vpis abonmaja za obstoječe in nove abonente bo v prostorih KUD-a (dvorana Visoko) v ponedeljek, 24. septembra, od 18. do 19. ure za obstoječe abonente in v torek, 25. septembra, od 18. do 19. ure za nove abonente.

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

Radio  Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®

Radio Triglav, Jesenice, d.o.o., Trg Tometa Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz  
RADIO ZA RADOVEDNE

Nagrajenci nagradne križanke **PREŠERNOVO GLEDALIŠČE**, objavljene v časopisu Gorenjski glas v petek, 7. 9. 2018, z geslom ODPIRAMO GLAVE, ki prejmejo po en redni abonma 2018/2019, so: **Jože Živalič** iz Mavčič, **Zvonko Horvat** iz Mojstrane in **Janez Torkar** iz Kranja. Nagrajencem iskreno čestitamo.

**PONATIS**



Zbrani recepti so dobrodošla pomoč vsem, ki pravkar začnejo s samostojnim kuhanjem, drugim pa lahko zanimivo popestrijo jedilnike. Po takih jedeh pogosto zadiši v slovenskih domovih. Za knjigo pa jih je preizkusil kuharski mojster Andrej Goljat.

176 strani, 140 x 200 mm, spiralna vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si). Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

**9.90 EUR** \* poštnina

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si) Gorenjski Glas

NOVA KNJIGA

Jelena Justin  
**POZDRAVLJENE, GORE** 4



7 poglavij  
7 gorskih skupin  
70 planinskih tur

**20 EUR**

Jelena Justin je ob 70-letnici Gorenjskega glasa izbrala 70 najlepših planinskih tur iz sedmih gorskih skupin: Dolomiti, Karnijske Alpe, Zahodne Julijske Alpe, Vzhodne Julijske Alpe, Karavanke, Kamniško-Savinjske Alpe in Alpsko predgorje. Vodnik je prava planinska poslastica.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si). Za dostavo po pošti se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas





Podjetje **Jurčič & Co., d.o.o.** je družinsko podjetje, ki z več kot dvajsetletnimi izkušnjami na področju mednarodnega cestnega prevoza, najsodobnejšimi tovornimi vozili in z lastnim servisom vozil zagotavlja zanesljive povezave blaga po Evropi.

Za vzdrževanje tovornih vozil ter priklopnikov iščemo energične in pozitivno naravnane sodelavce (m/ž)

### ZA DELO V MEHANIČNI, KLEPARSKI in LIČARSKI DELAVNICI ter AVTOPRALNICI.

Ponujamo vam takojšnjo zaposlitev, pošteno plačilo in toplo malico. Prijavljenim na Zavodu za zaposlovanje pa uredimo vključitev v delovni preizkus, da preverite svoje znanje, veščine in spretnosti na konkretnem delovnem mestu.

Pisne prijave pošljite na [info@jurcic.com](mailto:info@jurcic.com) ali pokličite na **04 27 11 500**.

**FLORJANI, d.o.o.**, C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871  
18002667

**SANACIJA** dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419  
18002743

**SANACIJE**, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246  
18002094

**TESNENJE OKEN IN VRAT**, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141  
18002687

### ZASEBNI STIKI

**ŽENITNE** ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. <http://www.zau.si>, tel.: 031/836-378  
18002669

### IŠČEM

**SAMSKI** moški srednjih let bi rad spoznal dekle za družjenje v naravi in hojo v hribe, Slavko, tel.: 031/544-086  
18002853

### IZGUBLJENO, NAJDENO

### PODARIM

**NAŠLA** se je majhna mucka, pisane rjave barve, stara cca 3 mesece, Stražišče, tel.: 040/142-644  
18002856

### RAZNO

### PRODAM

**KOTEL** za žganjekuho, 50 l, bakren, tel.: 070/878-449  
18002890

### IŠČEM

**STARE**, nedelujoče pralne stroje, računalnike, klime, pipe, železo, odpeljem brezplačno, tel.: 070/385-956  
18002693



Gorenjski Glas

42 EUR

+ poština  
Št. strani: 558,  
160 x 240 mm,  
trda vezava

**Ernest Petrič: Spomini in spoznanja**  
Profesor dr. Ernest Petrič velja za enega najpovplivnejših in najuglednejših intelektualcev, ki holistično združuje vloge mednarodnega pravnika, profesorja, pisca, diplomata, politika in ustavnega sodnika, predvsem pa mu kot pokončnemu in izjemno delavnemu človeku nikdar ni vseeno, kaj se dogaja s preprostimi ljudmi, domovino, človeštvom in celotnim planetom.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, v Kranju, jo naročite na telefonski številki 04/201 42 41 ali na [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si). Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

### TERENSKI KRVEDAJALSKI AKCIJI – OKTOBER 2018

Območno združenje Rdečega križa Kranj vas vabi, da se pridružite družini krvodajalcev in se udeležite ene od OKTOBRSKIH terenskih krvodajalskih akcij, ki bosta:

**V PONEDELJEK, 1. OKTOBRA 2018,**

**v Športni dvorani v Šenčurju, Pipanova cesta 43 in**

**VTOREK, 2. OKTOBRA 2018,**

**v Osnovni šoli Davorina Jenka Cerklje – športna dvorana, Krvavška cesta 2, Cerklje.**

Odvzemi krvi bodo v času od 7.00 do 13.00.



RKS Območno združenje Kranj  
Bleiweisova 16, 4000 Kranj  
Tel.: 04 20 18 672

BREZPLAČNA OBJAVA

### GG mali oglasi

E-POŠTA: [malioglas@g-glas.si](mailto:malioglas@g-glas.si), TELEFON: 04 201 42 47

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

**ZAHVALE, OSMRTNICE**  
Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.  
Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: [malioglas@g-glas.si](mailto:malioglas@g-glas.si)

### ZAHVALA



V 90. letu starosti je mirno zaspal naš dragi ata, stari ata in praded

## JOŽE DOLINAR

po domače Leskovcov ata iz Stare Oselice

Iskreno se zahvaljujemo za pomoč sosedom, župniku Janezu Cerarju za duhovno oskrbo in lep pogreb, Štefki za ganljive besede slovesa, pevcem za petje in vsem, ki ste se v tako velikem številu od njega poslovili. Za čas njegove onemoglosti se zahvaljujemo dr. Koprivcu, Danici Šubic in Vidi Klemenčič za pomoč pri negi, prijateljem in znancem za obiske in vsem, ki ste mu polepšali življenje.

Vsi njegovi  
Stara Oselica, september 2018

### V SPOMIN



## CVETKA LONIĆ

2008–2018

Vse se spreminja, le spomini na mamo ostanejo za vedno.

Damir

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

## ANTON VRHOVNIK

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

Ko tvoje zaželimo si bližine,  
gremo tja v mirni kraj tišine,  
tam srce se tiho zjoče,  
saj verjeti noče,  
da te več med nami ni.

### V SPOMIN



Danes, 21. septembra 2018, minevata dve leti, odkar nas je zapustil naš dragi ati

## JANEZ PAVEC

Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu in prižgete svečko.

Žena Dora, hčerka Mojca in sin Ivo z družinama  
Podbrezje, 21. septembra 2018

### ZAHVALA

Srce je omagalo,  
tvoj dih je zastal,  
a nate spomin  
bo večno ostal.



V 85. letu starosti se je od nas poslovila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

## MARIJA - MICI KAVČIČ

z Loga v Železnikih

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in tolažilne besede. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Akris, gospodu kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem za odpete pesmi ter izvajalcu Tišine. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoča hči Meta z družino

### ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče,  
zaman oko te naše išče.  
Nič več ni tvojega smehljaja,  
le trud in delo  
tvojih pridnih rok ostaja.



V 88. letu se je od nas poslovil naš dragi mož, oče, dedi, pradedek, tast, svak, stric in bratranec

## JANEZ POGAČNIK

iz Zgornjih Bitenj

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za tolažilne besede in izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se zdravniku dr. Nani Fartek, dr. Mateju Dolencu in dr. Mateji Lopuh, župniku Bojanu Likarju, pevcem Kranjskega kvinteta, pogrebni službi Komunale Kranj, čebelarjem ČD Kranj in Zvezi borcev Bitnje. Posebej se zahvaljujemo lovčemu LD Jošt in registrom iz Selc za zadnji lovski pogon in ganljivo izveden lovski pogreb. Iskrena hvala vsem, ki ste se skupaj z nami poslovili od našega dedija in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: žena Poldi in hčerki Brigita in Damjana z družinama

## ANKETA

Peš ali s kolesom,  
kadar le lahko

ANA ŠUBIC

V Evropskem tednu mobilnosti, ki spodbuja uporabo okolju prijaznejših oblik potovanja na vsakodnevni poti, smo Kranjčane povprašali, kakšna prevozna sredstva uporabljajo in ali se tudi sami skušajo izogniti uporabi avtomobila.

Foto: Gorazd Kavčič



Urška Košir:

»Doslej sem vedno uporabljala javni prevoz, sedaj imava pa s prijateljico skupni avto in si ga deliva, kar je super. Menda je tudi pri nas v pripravi zakonodaja, ki bo urejala solastništvo vozil.«



Brina Zelič:

»V šolo hodim peš, tako kot velika večina sošolcev. Včasih me spremlja tudi mami, ki gre nato v službo. Vozila z izpušnimi plini onesnažujejo okolje in povzročajo globalno segrevanje.«



Ramiza Kauković:

»Če se le da, grem po opravkih s kolesom ali peš. Avto onesnažuje zrak in ga uporabljam, kadar ne gre drugače. Sicer pa je lepše iti peš ali s kolesom, obenem pa narediš še nekaj za zdravje.«



Nace Pregrad:

»Čprav sem star 25 let, nimam izpita za avto in ga za zdaj tudi ne potrebujem. Vključen sem v sistem KR-KOLESOM, poleg kolesa pa uporabljam tudi skejt, tako se obnašam ekološko.«



Božidar Micov:

»Zaradi praktičnih razlogov ne gre drugače, kot da se v trgovino in službo vozim z avtom. V vozilu nisem sam, z menoj je tudi žena. Seveda pa se občasno kam odpravim tudi peš.«

## Tovornjaki v Lescah

Letošnji Truck show je obiskovalcem postregel z velikim številom poslikanih in predelanih tovornjakov, ki sicer večino časa preživijo na dolgih poteh po vsej Evropi.

MANCA PERDAN

Lesce – Letališče v Lescah je bilo pretekli konec tedna prizorišče petega Truck showa, srečanja ljubiteljev tovornjakov. Florjan Koselj, eden od organizatorjev, je povedal, da pričakuje več kot 120 tovornjakov iz Slovenije, Avstrije, Nemčije in Hrvaške, z enim kamionom pa so prišli tudi iz Grčije. »Posebnost letošnjega Truck showa so zagotovo gostje iz Grčije, saj so si vzeli čas in nas počastili s svojim obiskom,« je povedal Koselj.

Namen leškega Truck showa je, da vozniki in lastniki kamionov predstavijo svoj poklic in da se predstavijo fantje, ki so veliko časa na cesti in preživijo na dolgih poteh po vsej Evropi, hkrati pa pokažejo tudi svojo ljubezen do tovornjakov. »Nekateri tovornjaki so zelo lepo urejeni, ročno poslikani, imajo različne predelave, kot so lučke in podobno,« je pojasnil Koselj, ki je na prizorišču pripeljal tudi svoje poslikane in predelane tovornjake. »Tudi jaz imam veselje do takšnega dela in veliko naredim sam, vendar



Obiskovalce so pritegnili predelani tovornjaki.

kot lastnik podjetja voznikom dovolim, da si kamion opremijo sami, saj je ne zadnje to njihov skoraj prvi dom,« je dodal.

Obiskovalci pa niso bili le ljubitelji kamionov. »Zelo veliko pride družin in ljudi, ki niso povezani s tem poslom,« je povedal Koselj. Veliki tovornjaki, lepo poslikani in opremljeni, so privabili marsikoga. Poleg tovornjakov je bila postavljena tudi stojnica s plastičnimi maketami, odvijale so se zabavne šoferske

igre, zvečer je sledila zabava z ansamblom. Čarobno vzdušje so v večernih urah pričarali tudi kamioni, ki so edinstveno osvetljeni z različnimi lučkami in dodatki. Dogajalo pa se je tudi na stezi, in sicer so predstavili avto »funny car«. »To je posebno vozilo, ki ima dva tisoč konjskih moči in je edinstveno daleč naokoli,« je vozilo opisal Koselj.

Danes že tradicionalni, lahko rečemo tudi mednarodni Truck show je privabil predvsem voznike

špedicijskih kamionov, torej tistih, ki vozijo po celi Evropi, videli pa smo lahko tudi kakšen manjši tovornjak in avtodvigala. Svoje mesto na prizorišču so dobili tudi gasilski tovornjaki iz okoliških društev. Tisti, ki so letošnjo razstavo tovornjakov zamudili, bodo imeli novo priložnost septembra prihodnje leto. Florjan Koselj nam je zaupal, da se bo dogajanje najbrž preselilo na samo stezo letališča, saj jim bo večji prostor omogočil tudi več drugega dogajanja.

## Zvonili bodo za mir

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Evropski parlament in Evropski svet sta predlagala, da bi v spomin na 100. obletnico konca prve svetovne vojne in na začetek tridesetletne vojne, ki je divjala v Evropi v letih 1618–1648, za mir in v opomin pred grozotami vojne po Evropi danes, 21. septembra, sočasno zvonili vsi zvonovi. Zvonjenje bo obeležilo tudi Evropsko leto kulture in mednarodni dan miru. Pobuda je bila sprejeta in zvonovi

bodo danes zvonili med 18. uro in 18.15.

Tudi v Sloveniji bodo zvonili v vseh župnijskih in samostanskih cerkvah, je sporočila Slovenska škofovska konferenca. Zvonjenje je med Slovenci še posebej spoštovano. Spremlja nas ob svečanosti in žalostnih trenutkih, pritrkavanje pa je naša posebnost. Začelo se je že v 16. stoletju, dokumentirano pa je od 19. stoletja naprej. Upravičeno lahko rečemo, da je zvonjenje s pritrkavanjem del slovenske istovetnosti.

## Festival kranjske klobase

MAJA BERTONCELJ

Zbilje – V Medvodah bodo obudili eno najprepoznavnejših prireditev v občini – Festival kranjske klobase. Vrača se na novi lokaciji ob Zbiljskem jezeru in z novim konceptom. Predstavili se bodo vsi certificirani proizvajalci kranjskih klobas, degustirati bo mogoče raznovrstne jedi iz kranjske klobase, se v kuharski delavnici s Saro Rutar, zmagovalko

Masterchefa 2017, naučiti kuhati določene jedi, vse skupaj pa bo, kot se za pravi festival spodobi, obogateno z dobro glasbo. Od 17. ure dalje bo za to skrbela skupina Funk fu. Festival kranjske klobase bo jutri, 22. septembra, od 11. ure dalje. V primeru dežja bo prireditev pod velikim šotorom Piknik prostora Sidro ob Zbiljskem jezeru. Festival kranjske klobase je vrhunec Kulinaričnega septembra v Medvodah.

## Slavili bodo praznik prosa

Škofja Loka – V Škofji Loki so nameravali Dneve evropske kulturne dediščine jutri začeti z etnološko prireditvijo Praznik prosa, ki ga Turistično društvo Škofja Loka pripravlja v sodelovanju z Društvom Sorško polje. Na Mestnem trgu je bila predvidena Loška kulinarična tržnica, kjer naj bi predstavili proso od »njive do prosene kaše«, pripravili pokušino tradicionalnih jedi in predstavili nove jedi iz prosene kaše, nastopila naj bi tudi otroške in odrasle folklorne skupine. Proso, ki so ga v preteklosti veliko sejali na Sorškem polju, je bilo osnovno živilo tukajšnjega prebivalstva. Praznik so zaradi napovedanega slabega vremena prestavili na soboto, 29. septembra.

## Šest ponudnikov za dokončanje obvoznice

Mengeš – Prejšnji petek je potekel rok za oddajo ponudb na razpis za izbor izvajalca del za gradnjo manjkajočega dela mengeške obvoznice. Na razpis je prispelo šest ponudb, najugodnejša pa je bila ponudba Gorenjske gradbene družbe. Kot zagotavlja predsednik uprave Darsa Tomaž Vidic, bo komisija za izbor izvajalca takoj nadaljevala postopek za izbiro izvajalca.

## vremenska napoved

Danes bo sončno in toplo, zjutraj bo ponekod po dolinah in kotlinah megla. Jutri bo oblačno in deževno, občutno se bo ohladilo. V nedeljo bo zmerno do pretežno oblačno, a suho vreme.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK



13/28 °C

SOBOTA



15/13 °C

NEDELJA



10/19 °C

